

§ 39

Dnr 2016/KS 0091 10

Årsredovisning för Tyresö kommun 2015

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Årsredovisningen för 2015 godkänns.

Marie Åkesdotter (MP), Marcus Obligado (V) och Kristjan Vaigur (S) deltar inte i beslut.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat en årsredovisning för kommunens verksamhet och ekonomi för 2015.

Syftet med årsredovisningen är att ge politiker, medborgare och andra intressenter en bild av hur kommunens ekonomi och verksamhet har utvecklats under året. Årsredovisningen visar hur verksamheterna har finansierats och hur ekonomin ser ut vid årets slut. Här redovisas också hur resultatet blev i förhållande till den antagna budgeten, om åtagandena för verksamheten har uppfyllts och en bedömning görs om den framtida utvecklingen.

Bilagor

Tjänsteskrivelse Årsredovisning Tyresö kommun 2015.pdf

Årsredovisning Tyresö kommun 2015 (till KLU).pdf

Barn- och utbildningsnämndens protokollsutdrag 2016-02-17 § 4.pdf

Byggnadsnämnden protokollsutdrag 2016-02-18 § 2.pdf

Protokollsutdrag socialnämnden 2016-02-24 § 1015.pdf

Protokollsutdrag 20160218 Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden § 2
årsbokslut.pdf

Protokollsutdrag 20160218 Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden § 3
verksamhetsberättelse.pdf

Protokollsutdrag kultur- och fritidsnämnden 160222 § 2

Verksamhetsberättelse.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Sigbrith Martinsson
Ekonomichef
08-5782 9140
sigbrith.martinsson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-03-18

1 (2)

Diarienummer
2016/KS 0091 10

Kommunstyrelsen

Årsredovisning Tyresö kommun 2015

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Årsredovisning för Tyresö kommun 2015 godkänns

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Sigbrith Martinsson
Ekonomichef

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat en årsredovisning för kommunens verksamhet och ekonomi för 2015.

Syftet med årsredovisningen är att ge politiker, medborgare och andra intressenter en bild av hur kommunens ekonomi och verksamhet har utvecklats under året. Årsredovisningen visar hur verksamheterna har finansierats och hur ekonomin ser ut vid årets slut. Här redovisas också hur resultatet blev i

tyresö kommun

förhållande till den antagna budgeten, om åtagandena för verksamheten har uppfyllts och en bedömning görs om den framtida utvecklingen.

Årsredovisningen har omarbetats för att bättre svara upp mot syftet med årsredovisningen. Redovisningen innehåller fyra avsnitt

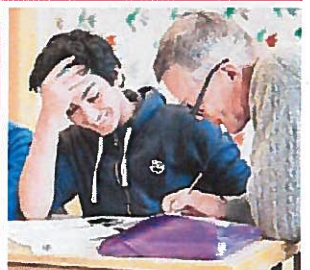
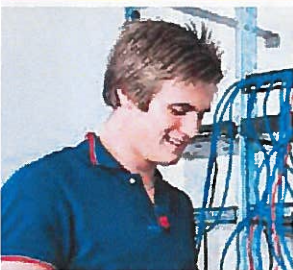
- Förvaltningsberättelse
- Nämndernas verksamheter
- Finansiell analys
- Finansiella sammanställningar

Årsredovisningen har granskats av kommunens revisorer.

årsredovisning
2015

tyresö kommun

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande	4
Politik och organisation	6
Kommunstyrelsens ledamöter 2015	7

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys	10
Framtidsbedömning	12
Sammanfattande finansiell analys	13
På väg mot vision och mål	14
Tyresös kvalitet i korthet 2015.....	22
Kommunens personal	26

Tyresö kommuns verksamhet

Förskola och pedagogisk omsorg	34
Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem	36
Gymnasieskola.....	38
Vuxenutbildningen	40
Arbetscentrum.....	42
Individ- och familjeomsorg	43
Omsorg om personer med funktionsnedsättning.....	45
Äldreomsorg	46
Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar	47
Väghållning och park	49
Miljö och trafik.....	50
Renhållning.....	52
Vatten och avlopp.....	53
Bygglov	54
Plan och exploatering.....	56
Gemensam verksamhet och näringsliv	58

Tyresö kommun finansiell analys och räkenskaper

Sammanställd redovisning	64
Finansiell analys av Tyresö kommun.....	66
Finansiella nyckeltal.....	69
Vad används 100 kronor av skattepengarna till?.....	70
Finansiell uppföljning och riskhantering.....	71
Driftredovisning.....	74
Investeringsredovisning	75

Finansiella sammanställningar

Resultaträkning	80
Balansräkning	81
Kassaflödesanalys	83
Noter	84
Redovisningsprinciper	94

Så läser du Tyresös årsredovisning

Del 1

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den första delen innehåller förvaltningsberättelsen som enligt den kommunala redovisningslagen ska upprättas i årsredovisningen. Den utgör en sammanfattning av årsredovisningen, där väsentliga delar av kommunens ekonomi och verksamhet fokuseras. I Tyresö kommuns förvaltningsberättelse redovisas inledningsvis en omvärldsanalys, följt av en framtidsbedömning som belyser Tyresö kommuns möjligheter och risker utifrån kända förhållanden. Därefter redovisas sammanfattande finansiell analys av kommunen och sammanställd redovisning. Vidare presenteras en uppföljning av kommunfullmäktiges prioriterade mål. I förvaltningsberättelsen återfinns också en personalekonomisk redovisning. Avsnittet avslutas med en framtidsbedömning.

Del 2

TYRESÖ KOMMUNS VERKSAMHET

I denna del redovisas delar av den verksamhet som bedrevs i Tyresö kommuns nämnder och verksamhetsområden samt i bolag under 2015. Del 2 delas upp i verksamhetsområden. Inom varje område beskrivs viktiga händelser och trender utifrån olika perspektiv. Varje område avslutas med en kort framtidsbedömning.

Del 3

TYRESÖ KOMMUN FINANSIELL ANALYS AV KONCERN OCH KOMMUN

Koncernredovisningen kallas i kommunsektorn för sammanställd redovisning. Inledningsvis i denna del redovisas en finansiell analys av den sammanställda redovisningen. Därefter följer en djuplodande finansiell analys av kommunens räkenskaper och en redovisning görs av god ekonomisk och långsiktig hushållning, balanskravet och resultatutjämningsreserv. Med Tyresö kommun avses nämnderna och kommuncentrala poster. I anslutning till analysen finns en redovisning som visar vilken verksamhet kommunens skatteintäkter används till. Därefter analyseras i avsnittet ”finansiell uppföljning och riskhantering” kommunens finansiella åtagande i form av bland annat uppläning. Avslutningsvis i del 3 återfinns en kort beskrivning av nämndernas ekonomiska utfall följt av kommunens drifts- och investeringsredovisning.

Del 4

FINANSIELLA SAMMANSTÄLLNINGAR FÖR KOMMUN OCH KONCERN

Avsnittet innehåller räkenskapsrapporter, noter och redovisningsprinciper för kommun och koncern. Den följs av räkenskapsrapporter och noter.

Kommunstyrelsens ordförande

Flera viktiga mål har uppnåtts under 2015. Fler bostäder, hög sysselsättningsgrad och bra skolresultat ger en bra grund inför framtida utmaningar.

Ett av 2015 års stora glädjeämnen var att målet nåddes att högst 2 procent av invånarna skulle behöva försörjningsstöd någon gång under året.

– Det är resultatet av ett makalöst gott samarbete mellan socialförvaltningen, arbetscentrum, vuxenutbildning, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i projektet En väg in, som nu permanentas, säger kommunstyrelsens ordförande Fredrik Saweståhl (M).

Ett annat glädjeämne var att elevernas skolresultat var bra, alla värden låg i den övre fjärdedelen för landet.

– Tyresö ska vara en av landets bästa skolkommuner, det har varit vårt mål sedan länge. Genom ett medvetet fokus på kunskap i skolan, bra lärmiljöer och höga förväntningar på eleverna har vi steg för steg förbättrat resultaten. Alla engagerade skollärdare och lärare, föräldrar och alla elever kan sträcka på sig och vara stolta över detta, säger Fredrik Saweståhl.

Stark tillväxt

Tyresö är en attraktiv kommun. Många vill leva, bo och verka här. De bostäder som byggs är av hög kvalitet och attraktiva att flytta till. Under 2015 nåddes målet att bygga 300 nya lägenheter, invånarantalet har stigit med nära 800 personer och är nu cirka 46 200 personer.

Men det kostar också att växa, såväl antalet barn i förskola och skola som antalet äldre i behov av omsorg blev högre än beräknat.

– Vi är glada att vi ändå, för 19:e året i rad, gjorde ett positivt resultat. Det är viktigt att vända på varje krona så att skattebetalarna får ut bästa möjliga valuta för dem. Vi har ordning och reda i ekonomin och jag gläds åt att budgetföljsamheten har varit god, säger Fredrik Saweståhl och poängterar att förändringar i omvärlden påverkar Tyresö kommun starkt:

– Vi har ju tagit emot betydligt fler nyanlända och ensamkommande flyktingungdomar än tidigare år. Det är en utmaning, men det känns betryggande att vi historiskt sett lyckats så bra med integration. Vi har bra strukturer och arbetssätt för språkinläring och för att få ut även nya Tyresöbor i arbete.

Fortsatt utveckling

Bostadsbyggandet kommer även framöver att hålla ett högt tempo, och med det följer att det behövs fler förskolor, större skollokaler och fler äldreboenden och seniorbostäder runt om i kommunen.

– Vi måste hjälpa till att bygga bort bostadsbristen i regionen. En viktig del är utvecklingen av Norra Tyresö Centrum, där vi 2016 kommer att se de första husen börja byggas. Östra Tyresö fortsätter också att utvecklas. 2015 trädde flera nya detaljplaner i kraft och 2016 kommer fler. Det är viktigt både för miljön och de som bor där att både vatten och avlopp byggs ut, säger Fredrik Saweståhl.

– Under 2015 var vår nya översiktsplan på samråd. Engagemanget var stort, många Tyresöbor vill vara med och utveckla kommunen och sin närmiljö. Under 2016 läggs ett utvecklat förslag fram för granskning. Det kommer att visa vilka stråk vi vill förtäta, var den offentliga servicen ska stärkas och vilka grönområden som ska värnas. I Östra Tyresö ska till exempel skärgårdscharakteren bevaras och Trollbäcken ska förbli en grön och lummig villastad. Det är viktigt med en god variation av bebyggelsen i kommunen och att vi har en bra balans mellan bostadsrätter och hyresrätter.

Höga ambitioner, nära livet

En viktig framtidsfråga är rekrytering av medarbetare. Idag är det brist inom viktiga yrkesgrupper som förskollärare, planarkitekter, socialsekreterare med flera.

– Vi har idag mycket kompetenta och engagerade medarbetare. Men vi måste fortsätta att stärka vår attraktivitet som arbetsgivare så att vi är konkurrenskraftiga och kan rekrytera de bästa även inom bristyrken. Att vi är en kommun i tillväxt och har höga ambitioner är utvecklande för oss alla, och det faktum att vi har goda resultat i verksamheterna gör att alla medarbetare kan känna stolthet och tillfredsställelse över att göra skillnad i Tyresöbornas vardag, säger Fredrik Saweståhl.

Den politiska visionen är att Tyresö ska vara en av Sveriges attraktivaste kommuner år 2030.

– Vår vision för Tyresö är medvetet kaxig, men jag är övertygad om att vi som lever och verkar här tillsammans kan få det att hända. Jobbar vi målmedvetet och med fokus på resultat kommer vi att nå mycket långt, säger Fredrik Saweståhl.

Många av delmålen har redan uppfyllts. Svenskt Kvalitetsindex utsåg 2015, för andra året i rad, Tyresö till Sveriges populäraste kommun, och även verksamheterna fick bland de bästa betygen i landet.

Kommundirektören

Det är glädjande att se hur vårt arbete med kvalitet och verksamhet har gett bra resultat i olika kvalitetsundersökningar.

Skolan har aldrig redovisat så bra resultat tidigare. Vi har höga resultat i de nationella proven i årskurs 3 och 6 samtidigt som 94,9 procent är behöriga till något program på gymnasiet. Andelen gymnasiebehöriga var klart över snittet i riket, som var 85,2 procent.

Vi är bra på att svara på e-post och 98 procent av invånarna som kontaktar kommunen i en enkel fråga upplever att de har fått ett gott bemötande. Listan kan göras lång, men viktigast är att vi har en befolkning som är nöjda med den kommunala servicen och upplever att kommunen är en attraktiv plats att bo och verka på. Dessutom finns en stark drivkraft hos både Tyresöbor och Tyresöföretag. Det underlättar vårt jobb och ökar kommunens attraktivitet.

Många vill investera i Tyresö och många vill flytta hit. Det är positivt och samtidigt en stor utmaning att hinna bygga ut den kommunala servicen i den snabba takt som behövs.

Bo Renman

Politik och organisation

Tyresö leds under mandatperioden 2015-2018 av en allians bestående av Moderata samlingspartiet, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna. De har majoritet i kommunfullmäktige som är kommunens högsta beslutande instans. De tar beslut i kommunövergripande frågor. Kommunstyrelsen förbereder alla ärenden som ska tas upp i kommunfullmäktige och ansvarar för att kommunfullmäktiges beslut genomförs.

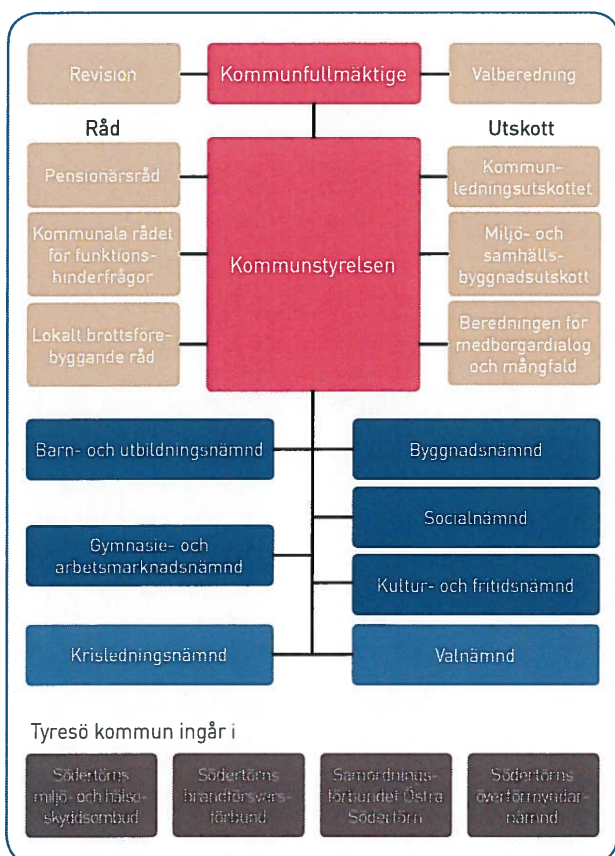
Kommunens förvaltningar styrs av nämnder som består av politiker. Nämnderna beslutar om mål och riktlinjer för sina respektive områden.

Huvudansvaret för den kommunala verksamheten ligger hos de förtroendevalda politikerna.

Tjänstemannaorganisation

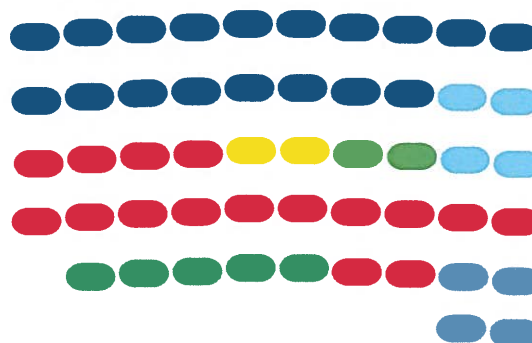
Kommundirektören är Tyresö kommuns högsta tjänsteman. Han leder kommunens förvaltningar som under 2015 var fyra till antal:

- Barn- och utbildningsförvaltningen som omfattar förskola, grundskola och fritidshem
- Socialförvaltningen som omfattar äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt omsorg om personer med funktionsnedsättning
- Samhällsbyggnadsförvaltning som omfattar plan och exploatering, anläggningsverksamhet, vatten, avlopp och renhållning, bygglov, miljö och trafik, gata och park och fastighetskontor
- Utvecklingsförvaltning som omfattar gymnasium, arbetsmarknad samt kultur och fritid.
- Kommundirektören leder också två kontor. Kommunledningskontoret ansvarar för kommunövergripande frågor: ekonomi, personalfrågor (HR), kommunkansli, kommunikation, kvalitet, Servicecenter och säkerhet. Konsult- och servicekontoret som omfattade interna tjänster: fastighetsförvaltning och facility, IT, löneadministration, redovisning samt upphandling.

TYRESÖ KOMMUNFULLMÄKTIGE

I september 2014 hölls val till kommunfullmäktige. Väljarna röstade fram fördelningen av platserna i kommunfullmäktige:

MAJORITET

● Moderaterna	18
● Folkpartiet	4
● Centerpartiet	2
● Kristdemokraterna	2
Summa mandat	26

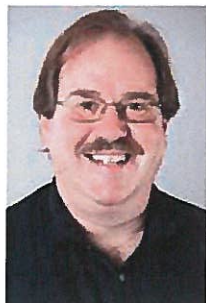
OPPOSITION

● Socialdemokraterna	14
● Miljöpartiet	5
● Vänsterpartiet	2
● Sverigedemokraterna	4
Summa mandat	25

Kommunstyrelsens ledamöter 2015

Fredrik Saweståhl, M

Mats Lindblom, L

Anita Mattsson, S

Ann-Christin Svensson, M

Andreas Jonsson, M

Dick Bengtson, M

Kristjan Vaigur, S

Jannice Rockstroh, S

Carl-Johan Karlson, S

Marie Åkesdotter, MP

Jörgen Bengtsson, SD

Ulrica Riis-Pedersen, C

Leif Kennerberg, KD

Förvaltnings- berättelse

1

Enligt fjärde kapitlet i den kommunala redovisningslagen ska kommunen upprätta en förvaltningsberättelse i årsredovisningen. Den ska vara en sammanfattning av årsredovisningen där väsentliga delar av kommunens ekonomi och verksamhet fokuseras.

1. Omvärldsanalys

Syftet med detta avsnitt är att ur ett omvärldsperspektiv beskriva samhällsutvecklingen i Tyresö.

2. Framtidsbedömning

I detta avsnitt redovisas och diskuteras vilka förväntningar som finns på framtiden utifrån konkreta och kända förhållanden.

3. Sammanfattande finansiell analys

Den sammanfattande finansiella analysen lyfter fram de viktigaste finansiella trenderna inom kommunen, vissa större enskilda bolag och den sammanställda redovisningen (koncernen).

4. På väg mot vision och mål

En viktig del av styrningen i Tyresö kommun utgörs av de prioriterade målen som kommunfullmäktige har fastställt i budgeten. Här sker en uppföljning av dessa mål.

5. Tyresös kvalitet i korthet

”Kommunens Kvalitet i Korthet” är ett verktyg för att jämföra kommuner med varandra ur ett medborgarperspektiv.

6. Personal

Förvaltningsberättelsen ska beskriva ”väsentliga personalförhållanden”. Detta avsnitt fokuserar på kommunens personal ur ett antal aspekter.

Omvärldsanalys

Fortsatt befolkningstillväxt

Befolkningen i Sverige ökade 2015 och ökningen är spridd över de flesta av länen. Alla 26 kommuner i Stockholms län hade en folkökning. Tyresö hade 46 177 invånare den 31 december 2015, en ökning med 1,7 procent eller 787 personer. Antalet födda var lägre än väntat. Det var 652 personer fler som flyttade till kommunen än som flyttade från Tyresö. Inflyttningen till Tyresö sker framför allt från Stockholms län och utlandet.

60 miljoner människor på flykt

Enligt FN befinner sig närmare 60 miljoner människor på flykt i världen. Det är en ökning med nästan 10 miljoner på bara ett år och ökningstakten är den snabbaste någonsin. Antalet flyktingar är det högsta sedan andra världskriget. Mer än hälften av världens flyktingar kommer från tre länder; Syrien, Afghanistan och Somalia.

I Sverige ökade antalet nya asylsökande kraftigt under sensommaren 2015 för att nå sin topp i oktober. Totalt registrerades 162 877 nya asylsökande i Migrationsverkets mottagningsystem 2015. Drygt 70 procent var män eller pojkar. Ungefär 70 procent av alla nya asylsökande var medborgare i Syrien, Afghanistan eller Irak. Av drygt 70 000 asylsökande under 18 år var ungefär hälften ensamkommande barn. Idag får de allra flesta stanna och ska skapa en framtid i Sverige. Den stora ökningen av asylsökande 2015 kommer att innebära ökad kommunbosättning från 2017 och framåt.

Den 1 mars 2016 träder den nya bosättningslagen (2016:38) i kraft. Lagen innebär att staten via Migrationsverket har rätt att anvisa nyanlända till kommunerna. Enligt den årsplanering som Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och länsstyrelserna gjort kommer 170 personer att anvisas till Tyresö under 2016.

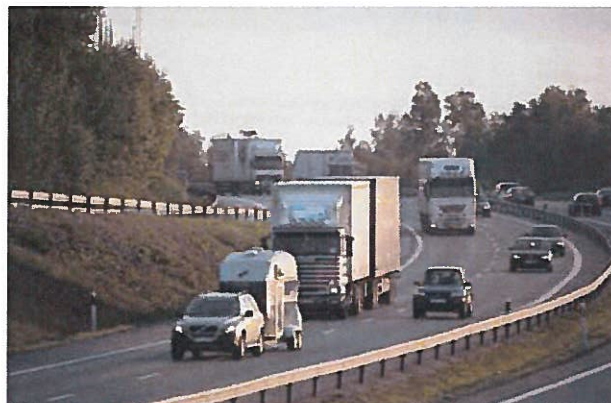
Svensk ekonomi mot högkonjunktur¹

Den svenska ekonomin växer för närvarande i mycket snabb takt. 2015 beräknas BNP ha ökat med närmare 4 procent och 2016 förutses tillväxten bli lika hög. Snabbt växande investeringar och kraftigt ökad offentlig konsumtion är två faktorer som driver på de höga tillväxttalen. Inte minst kommunernas kostnader beräknas i år växa snabbt till följd av det stora flyktingmottagandet. Den starka tillväxten i den svenska ekonomin för med sig att sysselsättningen och skatteunderlaget växer snabbt. I reala termer växer skatteunderlaget med närmare 3 procent i år, vilket är den största ökningen på mycket länge. Samtidigt beräknas kommunsektorns kostnader öka med närmare det dubbla.

I år bedöms exporten och hushållens konsumtionsutgifter växa i ungefär samma takt som under 2015. Tillväxten i investeringarna väntas bromsa in något, men är ändå fortsatt hög. Mest anmärkningsvärt är den offentliga konsumtionens mycket starka tillväxt. Sammantaget beräknas ökningen bli drygt 5 procent, vilket är den starkaste tillväxten sedan 1970. Särskilt stark beräknas ökningen bli i kommunerna. Utvecklingen beror till stor del på det mycket omfattande flyktingmottagandet.

Även fortsättningsvis beräknas utvecklingen av kommunal konsumtion bli stark med ökningstal kring 3 procent åren 2017–2019. Samtidigt ökar antalet invånare i landet med omkring 2 procent årligen. De historiskt stora ökningstalen är en följd av en förutsedd mycket omfattande nettoinvandring. Det är ett skäl till varför tillväxten väntas bli stark också nästa år. Därefter beräknas ökningstakten för BNP mattas beroende på en försvagad utveckling av exporten, investeringarna och hushållens konsumtion.

¹ www.skf.se, 2016-03-02.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin
Procentuell förändring om inte annat anges

	2015	2016	2017	2018	2019
BNP*	3,6	3,8	3,3	2,4	1,6
Sysselsättning, timmar*	1,0	2,0	2,1	1,2	0,3
Relativ arbetslöshet, nivå	7,4	6,9	6,5	6,5	6,7
Timlön, nationalräkenskaperna	3,2	3,2	3,4	3,6	3,7
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,5	3,2	3,4	3,6	3,7
Konsumentpris, KPIX	0,4	1,0	1,7	2,1	1,9
Konsumentpris, KPI	0,0	0,9	2,0	3,4	3,5
Realt skatteunderlag	2,2	2,8	2,4	1,5	1,1
Befolkning	1,1	1,5	1,9	2,2	2,3

* Kalenderkorrigerad utveckling.

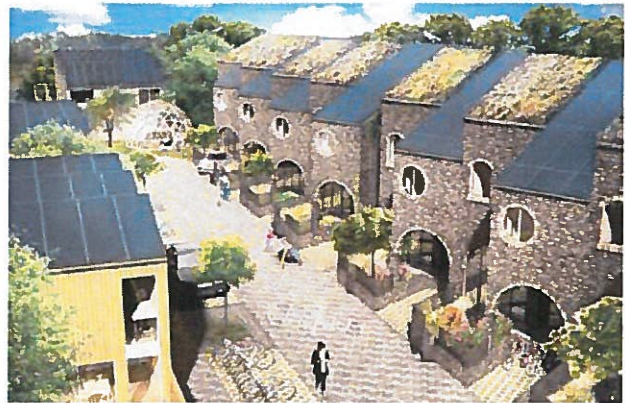
Den snabba tillväxten innebär att den svenska ekonomin går från lågkonjunktur till högkonjunktur. Sysselsättningen stiger snabbt och arbetslösheten sjunker gradvis ner mot 6,5 procent. I år och 2017 ökar skatteunderlaget mycket snabbt. Därefter mattas ökningstalen något, men sett i ett historiskt perspektiv bör de ändå ses som fortsatt höga. Den omfattande flyktinginvandringen innebär samtidigt att befolkningen växer mycket snabbt. Från 1980 till 2015 ökade befolkningen med i genomsnitt 0,4 procent per år. Under de närmaste åren är tillväxten i befolkningen fem gånger så hög. Det innebär att befolkningen framöver växer betydligt snabbare än skatteunderlaget. För kommuner och landsting innebär det ett betydande problem.

Skatteunderlaget växer så det knakar 2016–2018

Skatteunderlagsprognosen är baserad på den samhälls-ekonomiska bild som sammanfattas här ovan och som presenteras utförligt i Makronytt nummer 1 år 2016. De stora flyktingströmmarna hösten 2015 tillsammans med den osäkerhet som omgärdar flyktingpolitiken i såväl Sverige som EU innebär att prognosen är väldigt osäker.

Efter en måttlig skatteunderlagstillväxt 2014 tilltog ökningstakten 2015, för att skjuta ytterligare fart 2016 och 2017. Det är främst två faktorer som förklarar varför skatteunderlaget nu växer så mycket snabbare än 2014. Dels medför utvecklingen på arbetsmarknaden större ökning av lönesumman, dels ger indexeringen av inkomstanknutna pensioner större ökning av pensionsinkomsterna. Dessutom bidrar ett par ändringar i skattelagstiftningen. År 2014 höjdes grundavdragen för personer som fyllt 65 år vilket höll tillbaka skatteunderlaget, medan det fick en extra skjuts år 2015 då avdragsrätten för pensionsparande begränsades.

Framtidsbedömning

Tyresö kommun har under en ganska lång tid klarat att ha en kraftig tillväxt och samtidigt behålla en god ekonomisk hushållning. De senaste åren har kommunens ekonomi dock utvecklats sämre än i jämförbara kommuner. Det ekonomiska resultatmålet om ett överskott på två procent av skatter och statsbidrag har inte uppnåtts sedan 2011, och resultatet i den ordinarie verksamheten har en negativ utveckling. Det ställer särskilt stora krav på att kunna möta de utmaningar en växande befolkning och ett omfattande investeringsprogram ställer på kommunen.

Omfattande migration

Storstockholm växer med nya invånare. En stor del av tillväxten består av personer födda i andra länder än Sverige. De utrikesfödda är viktiga för den långsiktiga försörjningen av arbetskraft och tillför nya kompetenser och erfarenheter. Inflyttningen ställer också höga krav på den offentliga servicen.

Tyresö, liksom andra kommuner i regionen, står inför utmaningar som handlar bland annat om integration och livsförutsättningar avseende boende, utbildning och arbete, med risker som boendesegregation och att det tar lång tid att etablera sig på arbetsmarknaden.

Befolkningen ökar och det kostar att växa

Tyresö har en relativt ung befolkning jämfört med riket, men snittåldern ökar och kommunen står inför en mycket kraftig ökning av antalet äldre de närmaste åren, samtidigt som antalet barn och unga ökar. Totalbefolkningen växer och i takt med den växer efterfrågan på bostäder men också efterfrågan på lokaler för vård, skola och omsorg. Kommunen kommer att ha en stor investeringsvolym de närmaste åren. Det kräver en långsiktig planering och styrning för att klara att finansiera kärnverksamheternas utveckling och Tyresös omfattande investeringsprogram.

En utmaning är att skapa ekonomisk stabilitet och förutsägbarhet. Att ha kontroll över intäkter och kostnader samt hög budgetföljsamhet blir särskilt viktigt de närmaste åren, vilket i sin tur kräver uppföljning av volymer och kostnadseffektivitet.

Tyresö har i förhållande till många andra kommuner ett fördelaktigt utgångsläge med ekonomisk tillväxt. Kommunens långsiktiga handlingsförmåga behöver dock bli starkare. Genom att etablera resultat på minst två procent de kommande åren stärks kommunens ekonomi successivt, vilket ökar möjligheterna att parera oväntade händelser och möta eventuella lågkonjunkturer.

Det är viktigt för många tillväxtkommuner att ha en god resultatnivå eftersom de närmaste åren för många kommuner innebär ökade investeringar och ökade kostnader på grund av befolkningsförändringar. Detta måste finansieras, och en viktig grundpelare är att redovisa ett resultat som gör att kommunen kan finansiera merparten av investeringarna själv, utan att behöva låna alltför mycket. Den strategi för kommunalt fastighetsägande som tas fram 2016 ska också visa om det finns fastigheter som inte är strategiskt viktiga för kommunen att äga, och som kan säljas för att frigöra medel till investeringar.

Sammanfattande finansiell analys

Tyresö kommun redovisade 2015 ett resultat på 14,8 miljoner kronor inklusive jämförelsestörande poster. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster var 0,5 miljoner, vilket var betydligt lägre än 2014, då resultatet blev 5,9 miljoner.

De totala investeringarna uppgick till 197 miljoner kronor brutto och 182 miljoner netto. Investeringensvolymen var något högre än 2014, men måttlig med tanke på det omfattande investeringsprogrammet. Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringarna var 82 procent. Det innebär att kommunen behövde låna resterande 18 procent för att finansiera investeringarna.

Koncernen Tyresö kommun redovisade 2015 ett resultat på 36 miljoner kronor. Det var betydligt lägre än 2014, vilket beror på att i koncernens resultat för 2014 ingick reavinster för Tyresö Bostäders försäljning av fastigheten Diamanten.

Tyresö kommun i siffror

mkr	2013	2014	2015
Verksamhetens kostnader	2 414	2 481	2 661
Balansomslutning	2 207	2 260	2 476
Årets resultat	40	6	15
Jämförelsestörande poster	14	0	14
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	27	6	1
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatter och generella statsbidrag	1,3	0,3	0,0
Bruttoinvesteringar	202	145	197
Nettoinvesteringar	99	108	182

God ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv

Ett av kommunens finansiella mål är att årets resultat i den ordinarie verksamheten över tid ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. 2015 blev resultatet 0 procent av skatter

och bidrag, det vill säga intäkterna täckte nätt och jämnt kostnaderna. Den senaste femårsperioden har Tyresö redovisat ett genomsnittligt resultat på 1,9 procent exklusive jämförelsestörande poster, men även det är lägre än det långsiktiga finansiella målet.

Investeringsverksamheten

Bruttoinvesteringarna uppgick till 197 miljoner kronor 2015. Räknar man bort investeringsbidrag på 14 miljoner uppgick investeringarna till 183 miljoner, vilket alltså var nettoinvesteringarna som kommunen själv betalade för. Investeringsnivån var högre än 2014.

Balanskravet uppfylldes

Kommunen uppfyllde 2015 det lagstadgade balanskravet och har uppfyllt balanskravet under alla år sedan 1994.

Koncernen Tyresö kommun

I koncernen Tyresö kommun ingår, förutom kommunen själv, Tyresö Näringslivsaktiebolag och Tyresö Vindkraft AB. Koncernens resultat 2015 uppgick till 36 miljoner kronor efter finansiella poster. Motsvarande resultat 2014 var 183 miljoner kronor, men då ingick reavinster på 183 miljoner vid försäljning av fastigheten Diamanten.

mkr	2013	2014	2015
Årets resultat	58	210	29
Balansomslutning	1 097	4 084	4 359
Årets resultat	58	210	36
Jämförelsestörande poster	30	183	14
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster, efter finansiella poster	28	27	21
Soliditet, %	6	11	12

På väg mot vision och mål

Kommunens uppdrag är att erbjuda service och tjänster av hög kvalitet till kommunens invånare, för deras olika skeden i livet. Det kräver att kommunen har en helhetssyn, medborgarfokus och arbetar långsiktigt. För att kommunens resurser ska utnyttjas effektivt och ge högsta möjliga kvalitet är det också viktigt att medarbetare på alla nivåer inom kommunen involveras och är delaktiga i kvalitetsarbetet.

En gemensam vision och fem strategiska målområden är ledstjärnor för allt arbete inom Tyresö kommun. Utifrån målområdena formuleras strategiska mål och särskilda uppdrag för hela mandatperioden.

Målstyrningen ska ge Tyresöborna största möjliga nytta för skattepengarna och för att kommunens vision ska kunna förverkligas krävs att alla arbetar mot målen. Alla mål följs upp med hjälp av indikatorer, till exempel kvalitetsmått och nyckeltal. Resultaten analyseras och används sedan i kommunens verksamhetsutveckling. Det här avsnittet redovisar uppföljningen av de strategiska målen och de särskilda uppdragen till och med 2015.

Strategiska målområden

- Livskvalitet – den attraktiva kommunen.
- Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum.
- Blomstrande näringsliv.
- God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter.
- Attraktiv arbetsgivare.

Strategiskt målområde: Livskvalitet – den attraktiva kommunen

MÅL 1 TYRESÖ ÄR EN AV SVERIGES MEST ATTRAKTIVA BOENDEKOMMUNER

Det strategiska målet att vara en av Stockholmsregionens attraktivaste boendekommuner ser ut att kunna uppnås även om konkurrensen är hård. Redan i resultaten för 2014–2015 placerar sig Tyresö som den femte bästa platsen i länet att bo på i SCB:s medborgarundersökning. Hela 81 procent av de svarande skulle rekommendera vänner och bekanta att flytta till Tyresö.

Tyresö rankas även som Sveriges bästa kommun i undersökningen som genomförs av organisationen Svenskt Kvalitetsindex. 24 000 kommuninvånare i hela Sverige har tillfrågats om hur nöjda de är med den kommunala servicen och om de kan rekommendera någon annan att flytta till kommunen där de bor. 99 procent av de tillfrågade Tyresöborna svarar att de skulle rekommendera Tyresö.

I tidningen Fokus rankas årligen i vilken av Sveriges kommuner det är bäst att bo. Tyresö har blivit en mer attraktiv boendekommun de senaste åren och rankades 2015 på plats 28 jämfört med plats 44 år 2013. Rankningen baseras på ett index med 43 variabler och sammanställs i samarbete med Internationella Handelshögskolan i Jönköping. Allt från huspriser och arbetslöshet till bredbandstillgång och antalet sportanläggningar ingår. Alla 290 kommuner ingår i rankningen.

Kommunens miljöarbete

Andelen ekologiska livsmedel närmar sig målet på 30 procent, som ska vara uppnått 2018. Vid halvårsskiftet var andelen ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter över 30 procent, men sjönk sedan något och hamnade på 28 procent i genomsnitt för 2015. Mätningen görs genom beräkning av hur stor andel av den totala kostnaden för livsmedel som används till att köpa in ekologiska livsmedel.

Energieffektiviseringen av kommunens lokaler ökar. 99 procent av energiförbrukningen kommer från förnybar energi och energiåtgången har minskat med 20 procent de senaste fem åren.

Förbättrat kvalitetsbetyg

För tredje gången deltog Tyresö i Kommunkompassen, Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) utvärdering av hur väl kommuner skapar förutsättningar för en bra verksamhet. Tyresö har sedan 2010 höjt sina poäng från 452 till 536 av 800 möjliga. Utvärderingen används i kommunens utvecklingsarbete.

Valfrihet och mångfald

Kommunen ska erbjuda olika alternativ inom den kommunala servicen för att ge medborgarna ökad valfrihet och mångfald.

Socialförvaltningen har hittills infört valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) för hemtjänst och daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Det pågår utredningar om att tillämpa LOV inom fler områden framöver. Under året upphandlades driften av två nya gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning enligt LSS, och där har inflyttningen börjat. En utredning gjordes om förutsättningarna för att upphandla den personliga assistans som kommunen idag bedriver i egen regi.

För att förbättra uppföljningen och kontrollen av privata utförare har kommunfullmäktige antagit ett program för uppföljning av privata och kommunala utförare. Programmet ska fastställas varje mandatperiod som en del i kommunplanen.

Indikatorer	2013	2014	2015
Andel Tyresöbor som kan rekommendera Tyresö som boendekommun – Svenskt Kvalitetsindex.	Undersökningen startade 2014	99 %	99 %
Tyresös medborgare bedömer hur det är att bo och leva i kommunen – NRI; nöjd-region-index, max 100.	NRI 67	NRI 71	Ny mätning 2016
”Här är det bäst att bo” – Tidningen Fokus rankning.	Plats 44	Plats 35	Plats 28
Andel inköpta ekologiska livsmedel i organisationen – inköpsstatistik, kostnadsandel.		26 %	28 %

MÅL 2 TYRESÖ ÄR EN AV SVERIGES BÄSTA SKOLKOMMUNER

Jämfört med andra kommuner har Tyresö de senaste åren förbättrat sina resultat inom skolan. Kunskapsresultaten visar en positiv trend för grundskolan och allt fler elever i Tyresös skolor når kunskapskraven i alla ämnen. Även

andelen elever som är behöriga till gymnasiet ökar, och Tyresö placerar sig bland de tio bästa kommunerna i landet. På två av skolorna var 100 procent av eleverna behöriga 2015. Elever i årskurs 5 och 8 var mer nöjda med sin skola än tidigare år. Andelen föräldrar som är nöjda med fritidshem och förskolan minskade dock något 2015.

Indikatorer	2013	2014	2015
Grundskola – genomsnittligt meritvärde årskurs 9, alla skolor belägna i Tyresö kommun.	210 poäng	215,7 poäng	224,8 poäng
Grundskola – genomsnittligt meritvärde årskurs 9, kommunala skolor.	210 poäng	224,5 poäng (217,2)	224,8 poäng
Grundskola – andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, alla skolor belägna i Tyresö kommun.	86,1 %	86,8 %	92,7 %
Grundskola – andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor.	86,1 %	87,5 %	92,7 %
Grundskola – andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, alla skolor belägna i Tyresö kommun.	76,2 %	80,9 %	84,8 %
Grundskola – andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor.	76,2 %	81,8 %	84,8 %
Grundskola – andel elever i årskurs 5 som är nöjda med sin skola.	75 %	83 %	87 %
Grundskola – andel elever i årskurs 8 som är nöjda med sin skola.	71 %	80 %	82 %
Grundskola – andel föräldrar med barn i årskurs 2 som är nöjda med sitt barns fritidshem.	77 %	89 %	85 %

Indikatorer	2013	2014	2015
Grundskola – ogiltig frånvaro i högstadiet årskurs 7–9.	2,3 % ht 13	2,8 % vt 14	2,4 % ht 15
Gymnasieskola – andel elever som fullföljt gymnasieutbildning efter fyra år.	79,3 %	71,3 %	79,6 %
Förskola – andel föräldrar som är nöjda med sitt barns förskola (1–5 år).	88 %	93 %	91 %

Strategiskt målområde: Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum

MÅL 3 TYRESÖBORNA ÄR NÖJDA MED DEN KOMMUNALA SERVICEN

Bra bemötande på telefon och snabba svar på e-post

Under en följd av år har Tyresö kommun deltagit i en servicemätning som rör telefoni och e-post. Helhetsbedömningen för alla parametrar 2015 visar att Tyresö kommuns service är i nivå med snittet för de 182 deltagande kommunerna, men tillgängligheten då samtal kopplas vidare från växeln har försämrats jämfört med 2014. Kommunen har dock väldigt bra resultat vad gäller svars kvalitet, engagemang och snabba svar på e-post.

Enklare att lämna synpunkter och anmäla fel

Under 2015 gjordes en översyn av de två e-tjänsterna för synpunkter och felanmälan, och kommunen övergick under hösten till ett gemensamt system. Det ger en mer sammanhållen bild av de klagomål, förbättringsförslag, beröm och felanmälningar som kommer in till kommunen från medborgarna. E-tjänsten förenklar för medborgare genom

att de inte behöver ta ställning till om det är en felanmälan eller en synpunkt. De allra flesta synpunkter har besvarats inom utlovad tid. Totalt registrerades 1 340 synpunkter under året. Merparten, 80 procent, handlade om boende och miljö.

Mobilanpassning

För att Tyresöbor och andra intresserade ska få aktuell information och lättillgänglig service har kommunen mobilanpassat webbplatsen tyreso.se och e-tjänsteportalen. Ungefär 50 000 besök görs varje månad via mobilen och därför är det en viktig insats för ökat medborgarfokus.

MÅL 4 TYRESÖBORNA KAN PÅVERKA KOMMUNENS VERKSAMHET

Ett program för medborgardialog har antagits av kommunfullmäktige. Programmet ska öka medborgarnas insyn och inflytande i kommunens verksamhet och beslut. I det nya dialogverktyget Tyresöinitiativet kommer Tyresöborna att kunna lämna förslag via webbplatsen och även kunna rösta på varandras initiativ.

Indikator – Medborgarfokus	2013	2014	2015
Medborgarnas betyg på kommunens verksamheter – NMI, nöjd-medborgar-index, max 100.	NMI 56	NMI 61	Ny mätning 2016
Medborgarnas betyg på det inflytande de har på kommunens verksamheter och beslut – NII, nöjd-inflytande-index, max 100.	NII 36	NII 45	Ny mätning 2016

Strategiskt målområde: Blomstrande näringsliv

MÅL 5 TYRESÖ HÖR TILL DE 25 BÄSTA KOMMUNERNA I SVERIGE NÄR DET GÄLLER FÖRETAGSKLIMAT

Tyresö är på många sätt en attraktiv kommun att driva företag i. Läget i regionen med närhet till Stockholm, bra bostäder och skolor som genererar en stark inflyttning samt entreprenörsanda är konkurrenskraftiga faktorer.

I Svenskt Näringslivs undersökning om kommuners företagsklimat rankades Tyresö på plats 62 i hela landet, vilket är högst av Södertörns kommunerna.

MÅL 6 TYRESÖS FÖRETAGARE ÄR NÖJDA MED DEN SERVICE OCH DET BEMÖTANDE DE FÅR I KOMMUNEN

Stockholm Business Alliance (SBA) redovisade för Tyresö ett NKI-resultat (nöjd-kund-index) på 68 för 2015. Med det hamnade kommunen på 31:a plats när helheten bedömts. Kommunen nådde inte SBA:s mål på 75, men behöll betyget godkänt enligt undersökningen.

För att förbättra servicen och öka samarbetet har 150 tjänstemän, representanter från näringslivet och politiker genomgått en gemensam utbildning. Målet är att förenkla näringslivets kontakter med kommunen. Som en del i samarbetet med företagare har en handlingsplan tagits fram med prioriterade aktiviteter för att förbättra företagsklimatet. Planen ska införas och aktiviteterna genomföras både på övergripande nivå och inom förvaltningarna.

Indikator – Blomstrande näringsliv	2013	2014	2015	Resultatmål 2018
Företagare inom kommunen bedömer kommunens företagsklimat – Svenskt Näringsliv.	Plats 26	Plats 43	Plats 62	Plats 25
Tyresös ranking i "Årets företagarkommun" – UC/Företagarna.	Plats 175	Plats 43	Plats 39	Plats 25
Så uppfattar företagare utanför kommunen servicen de fått från kommunen – SBA:s servicemätning.	Plats 63	Plats 69	Plats 68	

MÅL 7 ARBETSLÖSHETEN I TYRESÖ ÄR BLAND DEN LÄGSTA I REGIONEN OCH SYSSELSÄTTNINGSGRADEN ÄR HÖG

Arbetslösheten i Tyresö har varit låg de senaste åren. För åldersgruppen 16–64 år ligger Tyresö under riksnittet på 6 procent. Även för gruppen ungdomar 18–24 år är

arbetslösheten låg i förhållande till rikets omkring 8 procent. Långtidsarbetslösheten är strax över 1 procent, vilket är mycket lågt i förhållande till övriga Sverige. Andelen förvärvsarbetande i åldern 20–64 år är över 83 procent vilket kan jämföras med 70 procent för riket.

Indikator – Blomstrande näringsliv	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Riket 2015
Andel arbetslösa (16–64 år) i kommunen per år.	3,8 %	3,2 %	3,2 %	6,6 %
Andel arbetslösa (18–24 år) i kommunen per år.	5,9 %	4,5 %	3,1 %	8,1 %

Strategiskt målområde: Attraktiv arbetsgivare

MÅL 8 MEDARBETARNA REKOMMENDERAR TYRESÖ SOM ARBETSGIVARE

För att sänka sjukfrånvaron och öka engagemanget hos chefer och medarbetare har kommunen 2015 intensifierat arbetet med chefsutveckling, kompetensutveckling för medarbetare och arbete med hälsa och arbetsmiljö.

81 procent av kommunens anställda svarar i medarbetarundersökningen 2015 att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Hållbart medarbetar-engagemang (HME) mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara och skapa engagemang. I årets medarbetarundersökning fick kommunen ett totalt index på 76 för HME. Det är ett lägre värde än vid förra undersökningen 2013, då index blev 81. Även alla förvaltningar hade ett lägre index än tidigare. En orsak till det lägre resultatet kan vara att kommunen gjort flera omorganisationer.

MÅL 9 MEDARBETARNAS SJUKFRÅNVARO ÄR LÄGRE ÄN FYRA PROCENT

Sjukfrånvaron ökar i hela landet och även i Tyresö kommun. Enligt Försäkringskassan beror det till viss del på att färre personer beviljas sjukersättning tills vidare, vilket gör att flera blir kvar i gruppen sjukskrivna. För att ge verktyg för att sänka sjukfrånvaron har HR-avdelningen arbetat med att förtydliga och förenkla rehabiliteringsarbetet för kommunens chefer.

MÅL 10 SYSSELSÄTTNINGSGRADEN ÄR ANPASSAD TILL DE ANSTÄLLDAS ÖNSKEMÅL

91 procent av de anställda svarar att de har den sysselsättningsgrad de önskar. Av de som angett att de inte har den sysselsättningsgrad de önskar, vill 60 procent arbeta mer. Hanteringen av medarbetarnas önskemål om utökad sysselsättningsgrad har förtydligats och kommunens chefer har fått utbildning i reglerna om företrädesrätt till utökad sysselsättningsgrad.

Indikator	2013	2014	2015	Resultatmål 2018
Andel av kommunens anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta, mättes första gången 2015.			81 %	
Den totala sjukfrånvaron i kommunen – avser månadsanställda, alla anställningsformer.	6,3 %	7,0 %	7,6 %	>4 %
Andel av de anställda i kommunen som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål, mättes första gången 2015.			91 %	

Strategiskt målområde: God och långsiktig hushållning

MÅL 11 KOMMUNENS SAMLADE RESULTAT, I DEN REGULJÄRA VERKSAMHETEN, UPPGÅR TILL MINST TVÅ PROCENT AV SKATTEINTÄKTER OCH STATS BIDRAG UNDER MANDATPERIODEN

Tyresö nådde inte målet 2015. Målet var att ha ett resultat på 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning den senaste femårsperioden, men resultatet blev 1,9 procent. Bedömningen är att det blir svårt att nå målet även 2016. Det är viktigt att alla nämnder arbetar för att få en balans mellan verksamhet och ekonomi.

MÅL 12 INVESTERINGAR I DEN SKATTEFINANSIERADE VERKSAMHETEN FINANSIERAS VIA KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN

Målet om att investeringarna i skattefinansierad verksamhet ska finansieras med överskott från den löpande verksamheten nåddes inte 2015. Om den svaga resultatutvecklingen i kombination med hög investeringsnivå fortsätter är risken att målet inte heller nås kommande år.

MÅL 13 VARJE VERKSAMHETSOMRÅDE SKA BEDRIVAS INOM RAMEN FÖR TILLDELADE EKONOMISKA RESURSER

De senaste åren har Tyresö inte kunnat leva upp till målet. För att klara målet i framtiden måste nämnderna bättre anpassa verksamheten efter sina budgetramar.

Indikator – God ekonomisk hushållning och effektiva verksamheter	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
Ekonomiskt resultat, andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	2,0 %	0,3 %	0,5 %	2,0 %
Andel investeringar i skattefinansierad verksamhet som finansierats med egna medel.	52,4 %	112,3 %	88 %	100 %

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen

Måluppfyllelsen för verksamhetsrelaterade mål var hög i de flesta avseenden, och kommunen redovisade mycket goda resultat i förhållande till andra kommuner. Tyresöborna är mycket nöjda med kommunen som plats att leva och bo i. De goda skolresultaten är särskilt glädjande. Medborgarnas nöjdhet med den kommunala servicen har ökat, särskilt nöjdheten med inflytandet på kommunens verksamhet. Tyresö är bland de 25 procent av landets kommuner som har bäst företagsklimat, även om resultaten hittills varit något lägre än målet.

Medarbetarna kan i hög utsträckning rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare, och nio av tio har den sysselsättningsgrad de önskar. Sjukfrånvaron har dock ökat de senaste åren, och en handlingsplan har tagits fram för att minska den.

Måluppfyllelsen för de finansiella målen är däremot inte tillfredsställande. Resultatmålet om två procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning har inte nåtts de senaste åren. Andelen av investeringar som finansierats av skatteintäkter var mindre än 100 procent 2015, och upplåningen har ökat trots en relativt måttlig nivå på nettoinvesteringarna.

Den sammanfattande bedömningen är att Tyresö kommun i stort bedriver en verksamhet som är förenlig med god ekonomisk hushållning, men måste göra insatser för att minska sjukfrånvaron. Kommunen har försvagats finansiellt de senaste åren och har inte nått målen om god ekonomisk hushållning.

Tyresös kvalitet i korthet 2015

”Kommunens Kvalitet i Korthet” är ett verktyg för att jämföra kommuner med varandra ur ett medborgarperspektiv.

2015 deltog 234 kommuner i detta jämförelsenätverk som drivs av Sveriges Kommuner och Landsting. Kommunernas kvalitet undersöks årligen ur fem perspektiv:

- Tillgänglighet
- Trygghet
- Information och delaktighet
- Effektivitet
- Kommunen som samhällsutvecklare

Resultatet är ämnat att ge de förtroendevalda en sammanfattande och översiktlig bild av den egna kommunens kvalitet i jämförelse med andra kommuner. Redovisningen är även ett underlag i dialogen med medborgarna. Här presenteras hur Tyresö placerar sig jämfört med andra kommuner.

LÄSANVISNING

För att ge en snabb och enkel överblick över hur Tyresö står sig jämfört andra kommuner har vi delat upp resultatnivån i fyra grupper:

GRÖN Tyresö tillhör kommunerna med bäst resultat (bästa kvalitet).

LJUSGRÖN Tyresö tillhör kommunerna med näst bästa i kvalitet.

GUL Tyresö tillhör kommunerna i kvalitet med näst sämst resultat.

RÖD Tyresö tillhör kommunerna i den sämsta kvaliteten.

Tillgänglighet	Indikatorer	Resultat Tyresö
1. Hur många medborgare får inom två arbetsdagar svar på en enkel fråga via e-post?	%	90
2. Hur stor del av medborgarna får kontakt med en handläggare via telefon för att få svar på en enkel fråga?	% antal kontakt	47
3. Hur många av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de kontaktar kommunen kring en enkel fråga?	% gott bemötande	98
4A. Hur många timmar/vecka har huvudbiblioteket i kommunen öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?	Antal timmar / vecka	13
4B. Hur många timmar/vecka har kommunen öppet simhallen utöver tiden 08-17 på vardagar?	Antal timmar / vecka	
4C. Hur många timmar/veckan har återvinningscentralen öppet utöver tiden 8-17 vardagar?		
5. Hur stor andel av dem som erbjudits plats inom förskoleverksamheten har fått plats på önskat placeringsdatum?	%	-
6. Hur lång är väntetiden för dem som inte fått plats på önskat placeringsdatum för sitt barn inom förskoleverksamheten?	Antal dagar	-
7. Hur lång är väntetiden (dagar) för att få plats på ett särskilt boende från ansökan till erbjudande om plats?	Antal dagar	73
8. Hur lång är handläggningstiden i snitt (dagar) för att få ekonomiskt bistånd? Första kontakt – beslut	Antal dagar	12

Trygghet	Indikatorer	Resultat Tyresö
9. Hur trygga känner sig medborgarna i kommunen?	Index SCB enkät av 100 poäng	62
10. Hur många olika vårdare besöker en hemtjänsttagare med omfattande omsorgsbehov i snitt under 14 dagar?	Antal personer	12
11. Hur många barn per personal är det i snitt i kommunens förskolor?	Antal barn / personal	5,8
Planerad	Antal barn / personal	5,3
Faktisk	Antal barn / personal	5,3

Delaktighet och information	Indikatorer	Resultat Tyresö
13. Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?	Informationsindex %	91
14. Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling?	Index % av max poäng	54
15. Hur väl upplever medborgarna att det har inflytande över kommunens verksamhet?	Index SCB Enkät av 100 poäng	45

Effektivitet	Indikatorer	Resultat Tyresö
16. Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan?	Kr per inskrivet barn	115 363
17. Resultat i de nationella proven? Årskurs 3	Andel elever som klarat ämnesnivån	79
Årskurs 6		95
18. Andelen behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet	Andel minst godkända	94,9
19. Elevernas syn på skolan och under visningen i årskurs 8	Elevundersökning	74
20. Hur effektiva är kommunens grundskolor i förhållande till övriga kommuner?	Kostnad per betygspoäng	334
21. Vilka resultat når de gymnasieutbildningar som kommunens elever tar del av?	Andel elever som fått examen eller studiebevis inom 4 år	79,6
22. Vad är kostnaden per elev som inte fullföljer gymnasiet?	Kostnad per elev	21 315
23. Vilket serviceutbud har kommunens särskilda boende?	Se separat bilaga	80
24. Vad kostar en plats i kommunens särskilda boende?	Kr per plats	769 290
25. Hur nöjda är brukarna med sitt särskilda boende?	Andel ganska/ mycket nöjda	79
26. Vilken omsorgs- och serviceutbud har kommunens hemtjänst?	Se separat bilaga	64
27. Vad kostar en vårdtagare i kommunens hemtjänst?	Kr per Vårdtagare	240 098
28. Hur nöjda är brukarna med den hemtjänst de erhåller?	Andel ganska/ mycket nöjda	86
29. Serviceutbud LSS grupp och serviceboende	Se separat bilaga	76
30. Andel ej återaktualiserade ungdomar ett år efter avslutad insats/utredning	Andel ej återaktualiserade inom ett år i %	77

Samhällsutvecklare	Indikatorer	Resultat Tyresö
31. Hur hög är kommunens sysselsättningsgrad?	Förvärvsarbetande i % av 20-64 år	83,3
32. Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd	%	2,0
33. Hur många nya företag har startats per 1000 innevånare i kommunen?	Antal nya företag/ 1000 innevånare	6,1
34. Vad ger företagen för sammanfattande omdöme om kommunens service till företagen?	NKI 0-100	68
35. Hur högt är sjukpenningtalet bland kommunens innevånare?	Antal dagar 16-64 år	9,8
36. Hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall?	Återvunnet avfall i % av mängden hushållsavfall	28
37. Hur stor andel är miljöbilar av det totala antalet bilar?	Andel i %	43
38. Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel?	% ekologiska livsmedel	32
39. Upplever medborgarna att kommunen är en attraktiv plats att leva och bo på ?		71

Kommunens personal

I Tyresö kommun upplever engagerade medarbetare bra ledarskap och 81 procent rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare, enligt en medarbetarenkät hösten 2015.

Medarbetarenkäten var en mindre ”temperaturmätning” för att ta reda på vad medarbetarna tycker om sin arbetssituation. Enkäten bestod av totalt elva frågor inom två områden: attraktiv arbetsgivare och medarbetarengagemang. Resultatet gav ett totalt index på 76 (av 100) för hållbart medarbetarengagemang. Det var en minskning från 2013 då index blev 82, vilket var ett väldigt högt värde jämfört med andra kommuner och arbetsgivare. Flera organisationer förbereddes under mätperioden, vilket kan ha bidragit till att resultatet sjönk.

Medarbetarenkäten är en bra utgångspunkt för det fortsatta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Kommungemensam kompetensutveckling

Chefsutveckling

HR-avdelningen genomförde 2015 utbildning för alla chefer i kompetensbaserad rekrytering och i kommunens nya samverkansavtal. HR-avdelningen gjorde också tillsammans med en internkonsult en behovsanalys och förstudie för ett chefs- och ledarskapsutvecklingsprogram som startar 2016. Förstudien omfattade intervjuer med 40 chefer i organisationen och en extern omvärldsanalys.

Fyra gemensamma utvecklingsdagar för alla chefer hölls under året med dessa teman:

- Ett blomstrande näringsliv – vi höjer ribban!
- Verksamhet i utveckling – tillsammans.
- Vi kraftsamlar för nya Tyresöbor – genom samverkan utan gränser.
- Verka bra eller vara bra?

Kompetensutveckling för medarbetare

HR-avdelningen genomförde en introduktionsutbildning för nya medarbetare. Utöver detta har all personal fått erbjudande om utbildning i hjärt-lungräddning samt brandskyddsutbildning. HR-avdelningen anordnade även en halvdagsutbildning om pensionsfrågor där all personal bjöds in.

Arbete med hälsa och arbetsmiljö

Hälsoprofiler

Alla medarbetare i kommunen erbjuds att göra en hälsoprofil vart tredje år via företagshälsovården. I undersökningen ingår provtagning, ett cykelergometer-test och ett samtal med företagssköterska. Om något onormalt hittas vid provtagningen får medarbetaren en tid hos företagssläkare eller företagssköterska.

Under 2015 genomförde 579 medarbetare en hälsoprofil. 137 av dem (25 procent) erbjöds uppföljning hos företagssläkare eller företagssköterska. Det var en ökning från 2014 då 19 procent följdes upp.

Friskvård

Under året beviljades 1 170 medarbetare friskvårdspeng, mot 1 088 föregående år. Kostnaden för friskvårdspengen blev knappt 1,6 miljoner kronor att jämföra med knappt 1,5 miljoner 2014. De medarbetare som beviljades friskvårdspeng fick i genomsnitt 1 359 kronor per person (1 351 kronor 2014). Användningen av friskvårdspengen ökade alltså något från 2014.

Totalt betalades 1,6 miljoner kronor ut i friskvårdsbidrag. Andelen medarbetare som beviljades friskvårdspeng var i stort sett lika i alla förvaltningar.

Personalstöd

Kommunens anställda har via företaget Falck Healthcare tillgång till personalstöd via telefon dygnet runt. Frågorna kan vara av både arbetsrelaterad och privat karaktär. I personalstödet ingår upp till fem enskilda samtal med terapeut vid behov, för medarbetarna.

Under 2015 omfattade personalstödet 177 ärenden vilket var en liten minskning jämfört med föregående år. Andelen arbetsrelaterade ärenden ökade med 26 procent mot 2014 och uppgick till 45 procent av alla ärenden. Många har angett ökad stress som orsak.

Tilläggstjänster är vanligtvis extra stödsamtal (förutom de som ingår) och som bekostas av arbetsplatsen.

Rehabilitering

Vid rehabilitering är den anställde och chef nyckelpersoner. Företagshälsovården och HR-avdelningen ska fungera som ett stöd i processen.

En sköterska vid företagshälsovården samordnar tider för rehabiliteringsmöten med medarbetare, chef och företagsläkare. Vid behov kallar sköterskan även Försäkringskassans personal och en representant från HR.

2015 hölls 458 rehabiliteringsmöten med läkare, mot 368 möten 2014. Företagsläkare har dessutom haft 102 telefonmöten. 223 möten har skett med företagssköterska. Dessutom har företagshälsovården genomfört vaccinationer, ergonomibesök och några verksamheter har haft besök av en arbetsmiljöingenjör.

	Arbetsrelaterat	Privatrelaterat	Tilläggstjänster	Totalt
Antal ärenden 2015	79	89	9	177
Antal ärenden 2014	52	122	11	185
Antal ärenden 2013	63	120	5	188
Andel ärenden 2015 (%)	45	50	65	100
Andel ärenden 2014 (%)	28	66	6	100
Andel ärenden 2013 (%)	34	63	3	100

Likabehandling och jämställdhet

En uppdaterad likabehandlingspolicy och likabehandlingsplan togs fram under året, och utifrån dessa även en metodhandbok i förändringsarbete för likabehandling. Metodhandboken vänder sig till chefer i organisationen och består av reflektions- och kartläggningsövningar för verksamhetsnära förändringsarbete för likabehandling vad gäller medarbetare, medborgare och besökare i Tyresö kommun.

Alla chefer i kommunen har utbildats i kompetensbaserad rekrytering för att kunna arbeta för likabehandling i rekryteringsprocessen. Utöver det har HR-avdelningen gjort en lönekartläggning för att säkerställa att det inte finns några osakliga löneskillnader på grund av kön.

Antal anställda

Antal månadsanställda	2013	2014	2015
Totalt	2 635	2 614	2 601
Kvinnor	2 078	2 062	2 041
Män	557	552	560

Siffrorna avser månadsavlönade, alla anställningsformer.

Från 2014 till 2015 minskade antalet månadsanställda med 13 personer. Antalet kvinnor minskade med 21 personer samtidigt som antalet män ökade med åtta personer.

Antal tillsvidareanställda

	2013	2014	2015
Totalt	2322	2 317	2352
Kvinnor	1825	1 839	1862
Män	457	478	490

Siffrorna avser månadsavlönade tillsvidareanställda.

Antalet tillsvidareanställda ökade med 35 personer jämfört med 2014.

Antal årsarbetare

	2013	2014	2015
Totalt	2 165	2 177	2 224
Kvinnor	1 718	1 720	1 756
Män	447	457	467

Siffrorna avser månadsavlönade tillsvidareanställda omräknat till heltidstjänster (s k årsarbetare).

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare ökade med motsvarande 47 heltidstjänster.

Könsfördelning (chefer och alla anställda)

Siffrorna visar 2015 följt av 2014 och 2013 inom parentes i denna ordning.

Grupp	Kvinnor (%)	Män (%)
Alla anställda	78 (79, 79)	22 (21, 21)
Chefer	66 (64, 63)	34 (36, 37)

Siffrorna avser alla avlöningsformer, alla anställningsformer.

Könsfördelningen mellan kvinnor och män jämnades ut något jämfört med 2014. Könsfördelningen bland medarbetare i arbetsledande position speglar ännu inte könsfördelningen bland alla anställda, men skillnaden har minskat. Trenden med en ökande andel kvinnliga chefer är tydlig.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2013	2014	2015
Total sjukfrånvaro	6,3	7,0	7,6
>=60 dagar	48,5	51,0	52,4
Kvinnor	7,0	7,7	8,4
Män	3,8	4,4	4,9
<29	5,8	7,4	7,2
30-49	5,7	6,6	7,3
50-66	7,2	7,3	8,2

Siffrorna avser månadsavlönade, alla anställningsformer.

Den totala sjukfrånvaron i kommunen slutade på 7,6 procent, vilket var en ökning med 0,6 procentenheter från 2014. Sjukfrånvaron ökade bland såväl kvinnor som män och i alla åldersgrupper. 2014 ökade sjukfrånvaron i gruppen upp till 29 år kraftigt. I den gruppen har sjukfrånvaron minskat marginellt 2015, medan den ökat i övriga grupper. Både den långa och den korta sjukfrånvaron fortsatte öka 2015 och andelen långtidssjukfrånvaro ökade med 1,4 procentenheter till 52,4 procent av den totala sjukfrånvaron.

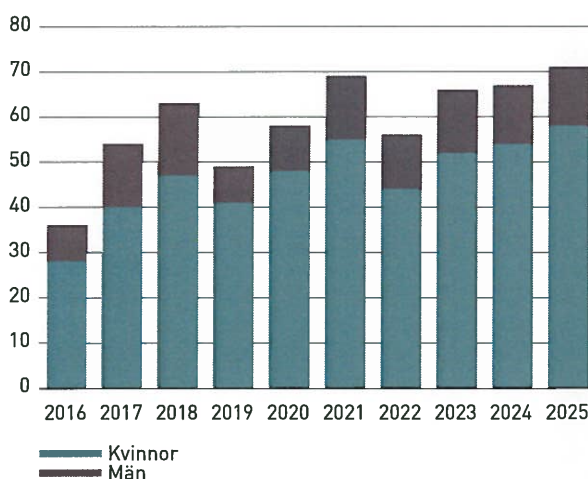
Personalomsättning

	2014	2015
Personalomsättning	10,83	11,61
Intern avgång	38	38
Extern avgång	251	273
Av externa avgångar Pension	43	45
Egen begäran externt	7,16 %	8,55 %

Personalomsättningen räknas fram genom att dividera snittet av tillsvidareanställda med antal avgångar. Personalomsättningen är förhållandevis hög. Som arbetsgivare är det viktigt att hela tiden arbeta aktivt med HR-hjulet ”attrahera - rekrytera-introducera - utveckla och motivera - avsluta”, där alla delar har stor betydelse.

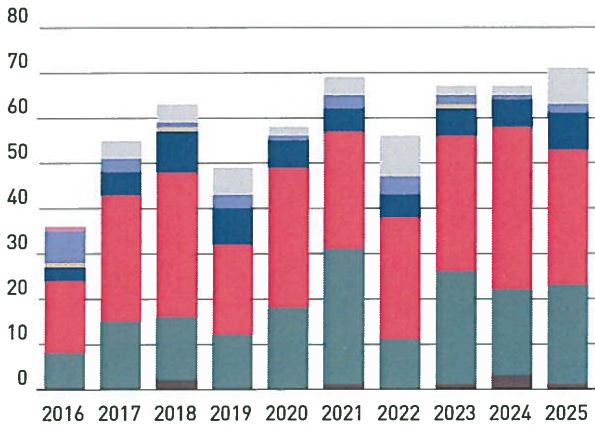
Pensionsprognos

Tabellerna nedan visar en prognos över antal månadsavlönade tillsvidareanställda medarbetare som fyller 65 år 2016–2025. Den första tabellen visar kommunen som helhet, den andra visar prognosen per organisation och den tredje per befattning.

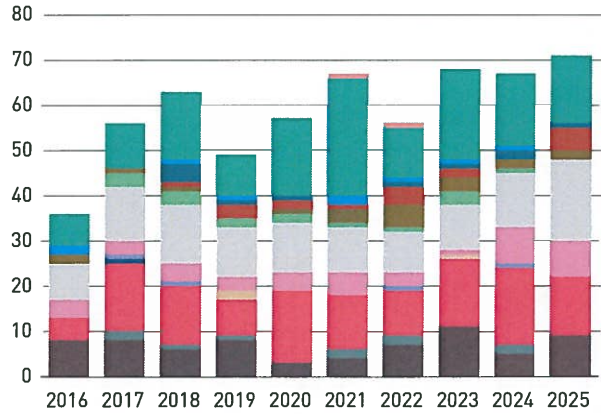

Per förvaltning

- Konsult- och servicekontoret
- Socialförvaltningen
- Barn- och utbildningsförvaltningen
- Utvecklingsförvaltningen
- Stadsbyggnadsförvaltningen
- Kommunledningskontor
- Ö Avslutade enheter Ty Nivå 200
- Tekniska kontoret

Per befattning

- Administrativ personal
- Anläggningsarbetare/yrkesarbetare
- Barn- och fritidspersonal
- Dagbarnvårdare
- Förvaltningschefer
- Kulturarbetare
- Chef/arbetsledare
- Lärare
- Skolpersonal ej lärare
- Skolmåltidspersonal
- Städpersonal
- Tekniker
- Vaktmästare
- Vård- och omsorgspersonal
- Övriga

Tillfälligt blank sida

Tyresö kommuns
verksamhet

2

I denna del redovisas delar av den verksamhet som bedrevs i Tyresö kommuns nämnder och bolag under 2015.

1. Förskola och pedagogisk omsorg

Beskrivande text

2. Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

Beskrivande text

3. Individ- och familjeomsorg

Beskrivande text

4. Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Beskrivande text

5. Äldreomsorg

Beskrivande text

6. Gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola

Beskrivande text.

7. Vuxenutbildning

Beskrivande text

8. Arbetscentrum

Beskrivande text

9. Bibliotek, kultur och fritid inklusive fritidsgårdar

Beskrivande text

10. Plan och exploatering

Beskrivande text

11. Väghållning och park

Beskrivande text

12. Miljö och trafik

Beskrivande text

13. Vatten och avlopp

Beskrivande text

14. Renhållning

Beskrivande text

15. Bygglovsenheten

Beskrivande text

16. Näringsliv

Beskrivande text

17. Gemensam verksamhet

Beskrivande text

Förskola och pedagogisk omsorg

Viktiga händelser

Ny organisation

Under 2015 förberedde förvaltningen den omorganisation som träder i kraft den 1 januari 2016, med syfte att ge förskola och grundskola likvärdiga förutsättningar att nå sina nationella mål. I samband med omorganisationen har alla biträdande förskolechefer fått ett nytt uppdrag som förskolechef och förvaltningen har även rekryterat ytterligare två förskolechefer. Alla ordinarie förskolechefer väntas vara på plats från och med den 1 mars 2016.

Kompetensutveckling inom systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen började delta i två SKL-satsningar för högre kvalitet och måluppfyllelse. *Leda för resultat* är en utbildningsatsning för förvaltningsledning och stödfunktioner, som ska få bättre kunskap i att analysera resultat och agera utifrån analysen. SKL har genomfört satsningen inom socialtjänsten under ett antal år och genomför nu en pilotutbildning riktad mot förskola och skola. Utbildningen inleddes hösten 2015 och pågår i ett år. Under 2016 ska förskolan delta i ännu ett SKL-projekt som syftar till att hitta kvalitetsindikatorer i förskolan.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	264,0	267,5	277,1
Barn i kommunal förskola i Tyresö kommun*	1 645	1 618	1 655
Barn i kommunal förskola i annan kommun*	2	14	6
Barn i fristående förskola*	933	938	971
Barn i kommunal pedagogisk omsorg i Tyresö kommun*	5	5	5
Barn i fristående pedagogisk omsorg i Tyresö kommun*	75	69	64
Totalt	2 664	2 644	2 701

* Siffrorna är ett genomsnitt baserat på februari och september.

Mål och resultat

Verksamhetsområdet förskola och annan pedagogisk omsorg redovisade ett överskott totalt 2015. Överskottet uppstod främst inom den volymbaserade penningen och tilläggsbelopp. De kommunala förskolorna lämnade däremot ett underskott.

Barn- och utbildningsnämnden har tre delmål för att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner. För att nå målet ska förskola och skola präglas av delaktighet, trygghet och höga resultat.

Inom förskolan är resultaten fortsatt goda och jämna. Den nya organisationens ökade fokus på förskolans pedagogiska ledarskap ger en god grund för att kunna förbättra resultaten 2016.

Sjukfrånvaron är dock ett problem som kräver insatser kommande år för att vända trenden.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- Det aktuella världsläget med stora flyktingströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden, och förvaltningen kommer att lägga stort fokus på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt 2016. Behovet av språklig kompetens i förskolan kommer att öka.
- Utvecklingen av den nya organisationen och det pedagogiska ledarskapet fortsätter.
- Arbetet fortsätter med att öka det pedagogiska ansvaret för synliga och närvarande ledare.
- Förvaltningen ska säkerställa att förskolechefer har tillräckliga kunskaper i budgetarbete och analys för rätt åtgärder.
- Arbetet fortsätter med att säkerställa att kommunen har tillräckligt många förskoleplatser.
- Satsningen *Leda för resultat* fortsätter att vara en viktig del i systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling.

Ny organisation för barn- och utbildningsförvaltningen

Förvaltningschefen för barn- och utbildningsförvaltningen har 2015 haft i uppdrag att skapa en ny organisation som ska ge förskola och grundskola likvärdiga förutsättningar för att nå sina respektive nationella mål. 2015 har präglats av arbete med den nya organisationen som gäller från och med 1 januari 2016.

Den nya organisationen innebär att verksamhetsområdena förskola och grundskola har delats upp och har var sin verksamhetschef. Även barn- och elevhälsan är ett eget verksamhetsområde med en egen verksamhetschef. Syftet är att säkerställa en effektiv organisation som är anpassad till skollagens krav, hållbar ur ett ledarperspektiv och att knyta samman verksamheterna ur ett 1–16-årsperspektiv. Den nya organisationen ska även öka möjligheterna till samarbete och helhetssyn, ett närmare pedago-

giskt ledarskap och en ekonomiskt hållbar verksamhet. Även förvaltningskontoret, inklusive ledning, stödfunktioner och stab omorganiserades och förstärktes under 2015.

För *förskolan* innebär förändringen att kommunen numera har 11 förskoleenheter, var och en med två förskolor, jämfört med tidigare åtta i varierande storlek. Varje enhet leds av en förskolechef under verksamhetschefen för förskola, istället för att ledas av en biträdande förskolechef under rektor. Alla biträdande förskolechefer har fått ett nytt uppdrag som förskolechef och två ytterligare förskolechefer har rekryterats. Alla förskolechefer väntas vara tillsatta 1 mars 2016.

För *grundskolan* innebär förändringen principen en skola per rektor, vilket innebär fler skolenheter än tidigare. På några skolor fanns vid årsskiftet 2015–2016 tillfälliga rektorslösningar och flera rektorer ska rekryteras 2016.

Läs mer i barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

Viktiga händelser

Ny organisation

Under 2015 förberedde förvaltningen den omorganisation som träder i kraft den 1 januari 2016, med syfte att ge förskola och grundskola likvärdiga förutsättningar att nå sina nationella mål. Grundskolan ska i och med omorganisationen ha en skola per rektor, vilket innebär fler skolenheter och fler rektorer som ska rekryteras 2016.

Kompetensutveckling inom systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen började delta i två SKL-satsningar för högre kvalitet och måluppfyllelse. *Prio* genomförs på skolnivå. Varje termin gör förvaltningen en genomlysning av två skolor med fokus på processer och arbetssätt. Syftet är att personal och skolläda i skolan, med stöd av en extern förändringsledare, ska bestämma ett antal utvecklingsområden för att öka måluppfyllelsen för eleverna. Tyresö skola och Fornuddens skola genomlystes 2015. Två personer har uppdrag som förändringsledare på halvtid.

Leda för resultat är en utbildningssatsning för förvaltningsledning och stödfunktioner, som ska få bättre kunskap i att analysera resultat och agera utifrån analysen. SKL har genomfört satsningen inom socialtjänsten under ett antal år och genomför nu en pilotutbildning riktad mot skolan. Utbildningen inleddes hösten 2015 och pågår i ett år.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	604,7	629,3	656,4
Elever i kommunal grundskola inklusive grundsärskola i Tyresö kommun*	5 430	5 189	5 280
Elever i kommunal grundskola inklusive grundsärskola i annan kommun*	102	120	89
Elever i fristående grundskola*	861	1 241	1 332
Totalt*	6 393	6 550	6 701

* Siffrorna är från september respektive år.

Mål och resultat

Verksamhetsområdet grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola redovisade ett underskott totalt 2015. För underskottet stod främst skolskjutsar, tilläggsbelopp och grundsärskola. De kommunala grundskolorna lämnade däremot ett överskott för 2015.

Barn- och utbildningsnämnden har tre delmål för att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner. För att nå målet ska förskola och skola präglas av delaktighet, trygghet och höga resultat.

Inom grundskola och grundsärskola inklusive fritidshem fortsatte den positiva trenden vad gäller kunskapsresultat. Jämfört med andra kommuner har Tyresö de senaste åren förbättrat sina resultat. Andelen elever som är behöriga till gymnasiestudier har ökat bland Tyresö kommunala skolor medan resultatet i riket har minskat.

Samma mönster gäller andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen. Både elever och deras vårdnadshavare ger en positiv bild av upplevd delaktighet och trygghet i skolan.

Sjukfrånvaron är däremot ett problem där förvaltningen behöver göra insatser för att vända trenden.

Ny organisation, se sida 35.

Läs mer i barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

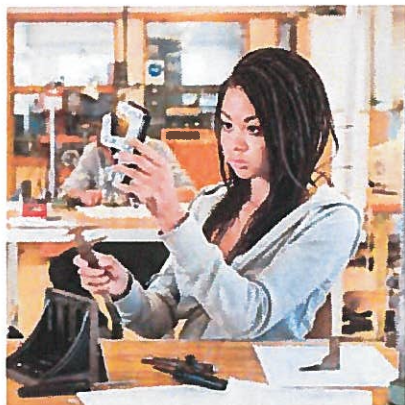

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- Det aktuella världsläget med stora flyktingströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden, och förvaltningen kommer att lägga stort fokus på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Behovet av lärare i svenska som andraspråk och med kompetens inom språkutvecklande arbetssätt kommer att öka.
- Satsningen inom *bedömning för lärande* (formativ bedömning) fortsätter i syfte att öka måluppfyllelsen i grundskola och grundsärskola.
- Utvecklingen av den nya organisationen och det pedagogiska ledarskapet fortsätter.
- Arbetet fortsätter med att öka det pedagogiska ansvaret för synliga och närvarande ledare.
- Förvaltningen ska säkerställa att rektorer har tillräckliga kunskaper i budgetarbete och analys för rätt åtgärder.
- Satsningarna *Prio* och *Leda för resultat* fortsätter att vara viktiga delar i systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling.
- Kvaliteten i fritidshemmen ska öka.

Gymnasieskola

Viktiga händelser

Kommunförvaltningen har fått i uppdrag att planera ett kultur- och kunskapscentrum i centrumnära läge. Uppdraget bygger på två särskilda uppdrag i kommunplanen: Att ”implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt”, samt ”genomföra etablering av nytt gymnasium för såväl högskoleförberedande som yrkesförberedande program”. Det nya kultur- och kunskapscentret ska innehålla gymnasium med högskoleförberedande program för minst 500 elever, vuxenutbildning, bibliotek, konsthall, café samt eventuellt konsert-hall och andra samhällsfunktioner.

Second Chance School är en ettårig yrkesutbildning som startade i september 2015 på Tyresö gymnasium. Programmet riktar sig till unga mellan 17 och 24 som inte fullföljt grundskolan eller gymnasiet. Utbildningen ingår i ett internationellt nätverk, E2C, och innehåller fördjupad yrkesorientering, livskunskap och en lärlings-/utbildningsplats inom ett valt yrkesområde. Utbildningen innefattar fördjupad självkännet, självförtroende, självkänsla och social kompetens. Samordningsförbundet Östra Södertörn är med och finansierar projektet.

Samverkansavtal inom nationella idrottsutbildningar och särskilda varianter innebär att kommunen kan erbjuda utbildning som den själv anordnar eller

utbildning som anordnas av annan kommun eller ett landsting. Idag finns ett gemensamt samverkansavtal för alla kommuner i Stockholms län samt Häbo. Mot bakgrund av detta beslutade

gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i april att godkänna alla nationella idrottsutbildningar och särskilda varianter som godkänts av Skolverket, även utbildningar utanför Stockholms län.

Verksamheten under året

Nyckeltal/verksamhetsmått	2013	2014	2015
Nettokostnad	199,0	196,4	203,1
Nyttjandegrad, andel av 16–18-åringar i gymnasieskolan, %	104	102,5	102,5
Antal elever på Tyresö gymnasium	628	546	493
- varav elever från annan kommun	191	162	156
Antal elever i friskolor	714	739	751
Antal elever i andra kommuner	669	697	730
Antal elever i Tyresö gymnasiesärskola	38	40	39
- varav elever från annan kommun	15	18	18
Antal elever i annan gymnasiesärskola	11	5	6

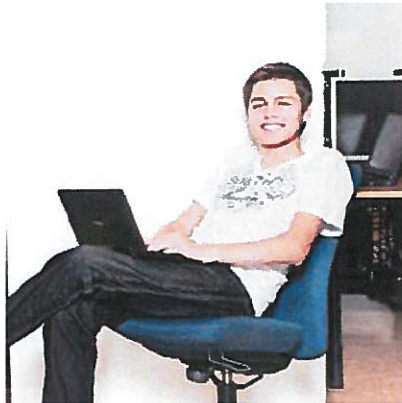
Mål och resultat

Tyresö gymnasium arbetar med fyra olika områden för att nå det strategiska målet ”Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner”. De fyra områdena är lärande, trygghet, inflytande och information. All personal på gymnasiet jobbar utifrån ett elevfokus och arbetet följs upp kontinuerligt.

De flesta elever i Tyresö som börjar på gymnasiet tar också sin studentexamen. 2014 var rikssnittet 63 procent som fullföljt sin utbildning efter tre år, i Tyresö var andelen 64 procent. Resultatet var detsamma

för Tyresö 2015 medan rikssnittet stigit till 65 procent. Statistiken omfattar alla elever folkbokförda i kommunen. De elever som väljer att gå på Tyresö Gymnasium trivs och de flesta når godkända resultat. Andelen nior från Tyresö kommun som söker till Tyresö gymnasium är fortfarande lågt, endast omkring 20 procent.

Flest elever har Tyresö gymnasium på elprogrammet. Det är generellt de yrkesförberedande programmen som lockar flest elever. Intresset har ökat för Tyresös särgymnasium som har utbildning av erkänt god kvalitet.

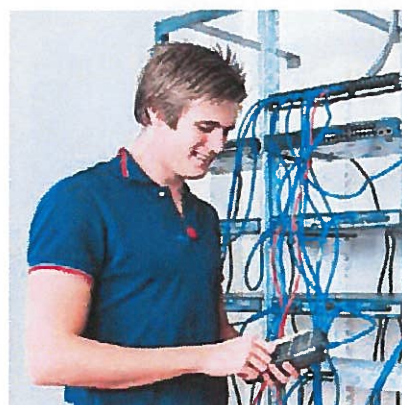
Framtiden – nya mål och prioriteringar

Tyresö gymnasium deltar tillsammans med vuxenutbildningen, kulturavdelningen och biblioteket i planerna på ett kultur- och kunskapscentrum i nya lokaler i centrumläge.

Det aktuella världsläget med stora flyktingsströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden. 2016 kommer mycket fokus att läggas på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Tyresö gymnasium kommer att få fler elever till språkintroduktionsutbildningen, vilket kräver mer resurser.

Tyresö gymnasium behöver arbeta med marknadsföring och att nå ut till de elever som ska söka gymnasiet.

För att öka elevantalet på de högskoleförberedande programmen behöver Tyresö gymnasium attrahera elever från en bredare bas. Fokus på god kvalitet på yrkesförberedande program behöver fortsätta. Gymnasiet behöver utöka sitt upptagningsområde genom att visa goda exempel och fortsätta arbetet med att alla elever ska nå godkänt. Gymnasiet behöver också jobba tydligare med värdegrund och inkludering.

Läs mer i gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Vuxenutbildningen

Viktiga händelser

Det ökade antalet nyanlända har påverkat gymnasieskolan och vuxenutbildningen då språkintröskning och Sfi fått betydligt fler elever.

Tyresö kommun tecknade en avsiktsförklaring om att skapa en överenskommelse med arbetsförmedlingen om samverkan avseende ungdomar. Arbetscentrum har sökt och tilldelats statsbidrag för detta. I samverkansprojektet kommer även vuxenutbildningen att delta.

Kommunen började planera för ett nytt kultur- och kunskapscentrum i centrumnära läge och vuxenutbildningen är tänkt att placeras i det nya centret.

Mål och resultat

För att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner fortsatte C3L, centrum för livslångt lärande, arbetet med att utveckla utbildningen och undervisningen. Utbildningen planeras utifrån elevens tidigare kunskaper och tar hänsyn till individens behov och förutsättningar. Efterfrågan på utbildning som snabbt leder till arbete

Verksamheten under året

Nyckeltal och verksamhetsmätt	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	26,2	24,4	26,0
Antal elever per termin * exkl. SFI och SFX	531	vt 14: 779 ht 14: 786	vt 15: 820 ht 15: 850
Totalt antal elever på SFI och SFX	-	SFI 360 SFX 86	SFI 432 SFX 117
Antal elever i gymnasial yrkesutbildning		350	541
Antal elever som genomfört yrkesutbildning under året. Några utbildningar sträcker sig även över nästa termin. (inte YH)	222	163	229
Antal elever i YH-utbildning	103	103	75
Antal elever som genomfört YH-utbildning	48	28	23

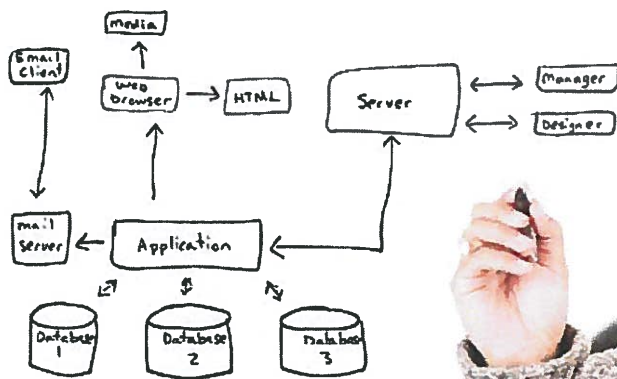
ökar inom alla tre skolformer. För att kunna möta individens förutsättningar och behov har C3L ökat möjligheten att välja undervisningsformer, studietakt och utbildningsvägar. Eleven kan studera i klassrum, på distans eller som lärling. Studietakten är valbar på distans och i vissa ämnen även i klassrumsundervisningen.

Efterfrågan på ämnet svenska som andraspråk ökar, liksom efterfrågan att anpassa ämnet till olika yrken. Under 2015 startades därför en grundläggande kurs i svenska som andraspråk med yrkesinriktning

vård. Skolan ser ett stort behov av att anställa legitimerade lärare i svenska som andraspråk för alla tre skolformer på komvux: kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Då många elever väljer att kombinera arbete med studier ökar även efterfrågan på distansutbildning. Avhoppen är fler inom distansundervisningen än klassrumsundervisningen. En analys av orsakerna till avhoppen redovisas separat.

C3L:s mål om en ökande andel elever med godkända betyg uppfylldes.

En bidragande orsak kan vara de stora möjligheterna att själv skräddarsy sina studier. Ett nära samarbete mellan eleven, studie- och yrkesvägledare och lärarna ökar sannolikt också måluppfyllelsen för eleven. Skolans studerandeteam har kunskaper och erfarenheter för att stödja eleverna. Kursen studieteknik och individuell handledning har också hjälpt många elever att strukturera upp studierna.

Begreppet ”det livslånga lärandet” innebär att individens (ut)bildning måste stå i relation till samhällets modernisering, vilket kommer att ställa stora krav på framtidens vuxenutbildning.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

C3L deltar tillsammans med Tyresö gymnasium, kulturavdelningen och biblioteket i planerna på ett nytt

kultur- och kunskapscentrum i nya lokaler i centrumläge.

Vuxenutbildningen har de senaste åren fått en allt viktigare roll i integrationen av nyanlända. Sfi kommer att avvecklas som egen skolform och inordnas i den kommunala vuxenutbildningen. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2016 men tillämpas från och med den 1 juli 2016.

I regeringens budgetproposition för 2016 presenteras ett nytt kunskapslyft med satsningar på yrkeshögskola, folkhögskola och komvux/yrkesvux. Yrkesvux är en satsning på yrkesinriktade kurser på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Syftet är att ge fler personer yrkesutbildning och nå de grupper som saknar gymnasieutbildning med yrkesinriktning, eller har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras. Det totala

antalet yrkesvuxplatser ska öka från 10 000 år 2015 till 19 000 år 2016. Regeringen föreslår att en del av yrkesvuxplatserna 2016 öronmärks för elever i Sfi och svenska som andraspråk inom komvux och särsvux på grundläggande nivå. Syftet är att skapa bättre förutsättningar att kombinera Sfi med andra kurser inom vuxenutbildningen.

Regeringen planerar ett förslag om att införa rätt till komvux på gymnasial nivå. Det innebär att vuxna får rätt till utbildning som leder till grundläggande behörighet till högskolestudier och motsvarande behörighet till yrkeshögskolan samt särskild behörighet till högskolestudier. Rätten till komvux införs i så fall under 2017.

Läs mer i gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Arbetscentrum

Arbetslösheten

Siffrorna är andelen av den registerbaserade arbetskraften från januari månad för åren 2013–2015

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	11,1	9,3	8,6
16–64 år	Jan 2013	Jan 2014	Jan 2015
Tyresö (%)	5,1	4,6	4,0
Kvinnor (%)	5,0	4,5	3,9
Män (%)	5,2	4,7	4,1
Stockholms län	6,9	6,8	6,4
Riket	8,9	8,6	8,2

Viktiga händelser

För 2015 tecknades en överenskommelse med länsstyrelsen om att ta emot 65 flyktingar som fått permanent uppehållstillstånd. För 2016 har länsstyrelsen föreslagit en överenskommelse för 170 flyktingar till Tyresö kommun. Ett arbete har pågått med att ordna bostäder för mottagandet.

Då många flyktingar anlände till Stockholmsområdet ombads kommunerna i länet att hjälpa till med tillfälliga boendeanternativ, så kallade evakueringsplatser. Tyresö kommun startade ett evakueringsboende med 50 platser i en överenskommelse med Migrationsverket som gäller till och med den 31 maj 2016. Kommunen ansvarar för driften av boendet men kostnaden återsöks från Migrationsverket.

Regeringen tillsatte 2014 Delegationen för unga till arbete (Dua), en delegation med uppgift att arbeta för att skapa samverkan mellan kommuner och arbetsförmedling. Tyresö kommun har, enligt delegationens riktlinjer, tecknat en avsiktsförklaring om att skapa en överenskommelse med arbetsförmedlingen om samverkan om ungdomar. Arbetscentrum har sökt och tilldelats statsbidrag för detta.

Mål och resultat

Arbetscentrums verksamhet är väl anpassad till målgrupperna. Årets resultat visar att 52 procent har gått vidare till arbete eller studier, en ökning med 4 procent från föregående år. En orsak är det lyckade arbetet på En väg in¹. Den myndighetsgemensamma kartläggningen tillsammans med deltagarna har gjort att rätt insatser snabbare har kunnat sättas in och har ökat deltagarnas motivation.

Ungdomar som fick sommarjobb enligt den nya modellen blev färre än beräknat. Det kan delvis bero på att ungdomarna detta år fick vara mer aktiva själva i att söka sommarjobben och många ungdomar i den åldern saknar kunskap om hur de ska söka arbete. Därför ska arbetscentrum erbjuda fler tillfällen till hjälp och stöd i jobbsökandet. Verksamheten ska också intensifiera informationsspridningen till arbetsgivare som kan tänkas anställa enligt den nya modellen.

Bostadsbyggandet behöver komma igång för att möta behoven i samband med flyktingmottagandet och en övergripande arbetsgrupp arbetar intensivt för att lösa detta.

¹ En mottagning med samordnat stöd från olika myndigheter för att komma till arbete, studier och egen försörjning.

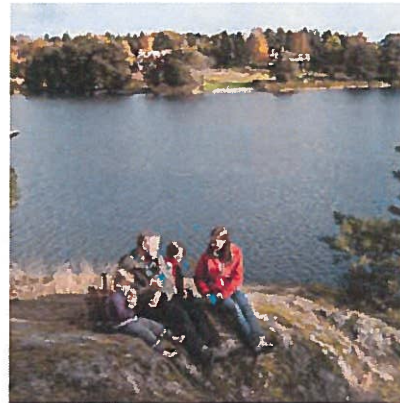
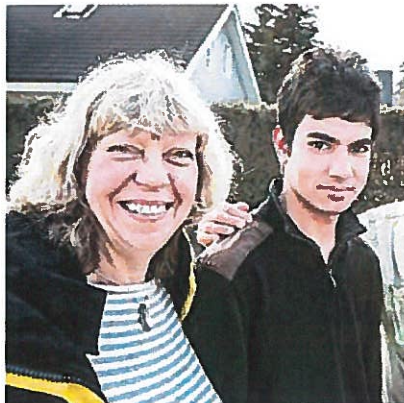
Framtiden – nya mål och prioriteringar

Det aktuella världsläget med stora flyktingströmmar i Europa påverkar Tyresö kommun på flera områden. Att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt blir ett viktigt fokus 2016.

Arbetsättet En väg in, som ska underlätta inträde på arbetsmarknaden, införs fullt ut och Ung i Tyresö (stöd för unga 16–24 år) förstärks med två tjänster. En tjänst ska ansvara för insatserna utbildningskontrakt och traineeplatser och förläggs hos arbetsförmedlingen men finansieras av projektmedel från Dua (Delegationen för unga till arbete). Den andra tjänsten är en verksamhetsledare som förläggs på arbetscentrum men är finansierad av samordningsförbundet Östra Södertörn.

Läs mer i gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Individ- och familjeomsorg

Viktiga händelser

Under hösten 2015 arbetade verksamheten med att förbereda den organisationsförändring som gäller från årsskiftet 2015–2016. Arbetet har bland annat inneburit att anpassa och förtydliga processer och roller kring planering och uppföljning inom individ- och familjeomsorgen, utarbeta nya riktlinjer och ta fram planer för avtalsuppföljning och brukarundersökningar.

Många nya medarbetare rekryterades under året. Under hösten har individ- och familjeomsorgen haft en tillförordnad chef. Många vakanser inom framför allt barn- och ungdomsenheten har inneburit en hög arbetsbelastning.

Antalet ensamkommande asylsökande barn och ungdomar har ökat kraftigt på ett sätt som varit svårt att förutse. I slutet av året tillhandahöll förvaltningen cirka 126 platser. Enligt överenskommelsen med Migrationsverket skulle kommunen tillhandahålla 24 platser. Det medförde en stor brist på boendeplatser och ett omfattande arbete med att bygga upp en beredskap för ett fortsatt stort mottagande.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	155,7	161,0	160,5
Utbetalt försörjningsstöd (mkr)	23,5	22,2	22,5
Nyckeltal			
Antal hushåll med försörjningsstöd	3 165	2 927	2 832

Mål och resultat

Individ- och familjeomsorgen hade en god måluppfyllelse 2015. Alla särskilda uppdrag från kommunplanen samt nämndplanen har påbörjats eller genomförts enligt plan.

Andelen av befolkningen i Tyresö som behöver ekonomiskt bistånd var mindre än två procent, vilket innebär att målet uppfylldes.

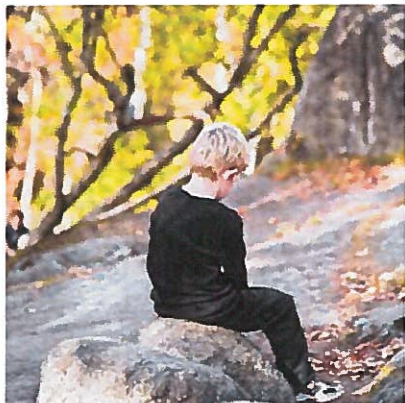
Höstens medarbetarenkät visade goda resultat för individ- och familjeomsorgen och andelen som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare översteg målnivån. Personalens nöjdhet med sysselsättningsgraden översteg också målnivån.

Målet för personalens sjukfrånvaro uppnåddes däremot inte.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- För att kunna koppla kostnader, antal brukare med mera till det ekonomiska resultatet behöver individ- och familjeomsorgen ta fram rutiner för att följa upp utvecklingen varje månad samt ta fram nyckeltal och mått för sina verksamheter och säkerställa att dessa data är tillförlitliga.
- Individ- och familjeomsorgen tar fram en handlingsplan för att förstärka det sociala arbetet i Tyresö och säkra kvaliteten för barn och unga. Fokus ligger på att skapa en stabil personalsituation.

Läs mer i socialnämndens verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Ny organisation för socialförvaltningen

Socialförvaltningen har under 2015 förberett en organisationsförändring som träder i kraft den 1 januari 2016. Syftet är att anpassa organisationen till ökad konkurrensutsättning och valfrihet samt ge bättre förutsättningar att särskilja förvaltningens roll som myndighet respektive utförare. Omorganisationen omfattar äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Hösten 2015 tog kommunen också över ansvaret för hälso- och sjukvård i hemmet samt rehabilitering och habilitering för personer som bor i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. En hälso- och sjukvårdsorganisation har därför byggts upp inom förvaltningen. Läkarinsatser är fortfarande landstingets ansvar.

För att förbereda omorganisationen har mycket arbete gjorts under året med att anpassa och förtydliga processer och roller kring planering och uppföljning inom förvaltningen.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Viktiga händelser

Antalet ärenden inom personlig assistans enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) har ökat som en följd av Försäkringskassans förändrade bedömning av grundläggande behov. Det har medfört fler biståndsansökningar och betydligt fler beviljade insatser inom personlig assistans. Ökningen av neuropsykiatriska diagnoser har lett till många biståndsansökningar inom psykisk funktionsnedsättning.

Brist på platser på omsorgsboenden för personer med funktionsnedsättning har lett till att fler placerats inom korttidsvård eller på köpta platser.

Kommunen tog under hösten över ansvaret för hälso- och sjukvård i hemmet samt rehabilitering och habilitering för personer som bor i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. Förändringen finansieras genom en skatteväxling och förvaltningen har byggt upp en hälso- och sjukvårdsorganisation för detta. Läkarinsatserna påverkas inte utan är fortfarande landstingets ansvar.

Årets arbete innefattade förberedelser för att införa valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) för insatser boendestöd med start våren 2016. Under året upphandlades driften av två nya gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och där har inflyttningen börjat. En utredning gjordes om förutsättningarna för att upphandla den personliga assistans som idag bedrivs i egen regi.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr)	194,0	208,1	230,9
Volymnyckeltal			
Antal med daglig verksamhet	121	147	163

En plan för avtalsuppföljning och en plan för brukarundersökningar utarbetades under året.

En webbaserad version av verksamhetssystemet Treserva har införts bland verksamhetspersonal hos både kommunala och privata utförare. Där ska personalen föra in all social dokumentation och även upprätta och följa upp genomförandeplaner.

Verksamheten har haft en tillförordnad avdelningschef under 2015.

Mål och resultat

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning hade en god måluppfyllelse 2015. Alla särskilda uppdrag enligt kommunplanen och nämndplanen påbörjades eller genomfördes enligt plan.

Höstens medarbetarenkät visar goda resultat för förvaltningen och andelen som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare översteg målnivån. Nöjdheten med personalens sysselsättningsgrad översteg också målnivån.

Personalens sjukfrånvaro var något högre än målnivåerna och målet uppnåddes inte.

De privata utförarna är också mycket nöjda med samarbetet med socialförvaltningen och även här nådde verksamheten målet.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

För att kunna koppla kostnader, antal brukare med mera till det ekonomiska resultatet behöver omsorgen om personer med funktionsnedsättning ta fram rutiner för att följa upp utvecklingen varje månad samt ta fram nyckeltal och mått för sina verksamheter och säkerställa att dessa data är tillförlitliga.

Biståndshandläggningen ska kvalitetssäkras och uppföljningen av biståndsbeslut förbättras för att säkerställa att brukarna har rätt insatser i relation till behov och att en rättssäker myndighetsutövning sker.

Utvecklingen av en långsiktig boendeplanering för personer med funktionsnedsättning ska fortsätta för att tillgodose framtida behov av boendeplatser.

Ny organisation, se sida 44.

Läs mer i socialnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Äldreomsorg

Viktiga händelser

Brist på platser på vård- och omsorgsboenden har gjort att fler placerats i korttidsvård eller på köpta platser. En utredning har gjorts om förutsättningarna för att införa valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) för vård- och omsorgsboenden.

En ny privat utförare har anslutits inom hemtjänst, ledsagarservice och avlösarservice. Tre utförare har avslutat sina uppdrag och avtalet med en utförare har sagts upp på grund av stora brister i utförandet.

En plan för avtalsuppföljning och en plan för brukarundersökningar utarbetades under året.

En webbaserad version av verksamhetssystemet Treserva har införts för personal hos både kommunala och privata utförare. Där ska personalen föra in all social dokumentation och även upprätta och följa upp genomförandeplaner.

Arbetet med Silviacertifieringen och utbildningen av personal på vård- och omsorgsboenden i såväl egen regi som privat regi påbörjades.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr)	258,5	289,2	301,5
Köpta platser (tkr)	13,1	24,6	34,2
Volymnyckeltal			
Antal hemtjänsttagare över 65 år inkl. larm	621	649	679
Antal hemtjänsttagare över 65 år exkl. larm	479	491	517

Mål och resultat

Äldreomsorgen hade en god målfyllelse år 2015. Alla särskilda uppdrag enligt kommunplanen och nämndplanen påbörjades eller genomfördes enligt plan.

Höstens medarbetarenkät visar goda resultat för förvaltningen och andelen som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare översteg målnivån. Nöjdheten med personalens sysselsättningsgrad översteg också målnivån.

Personalens sjukfrånvaro var däremot högre än målnivån och målet uppnåddes inte.

Mätningen av brukarnas nöjdhet med hemtjänst respektive vård- och omsorgsboenden för äldre visar att målnivån inte uppnåddes. Däremot nådde verksamheten målet vad gäller brukarnas nöjdhet med biståndsbedömning.

De privata utförarna är också mycket nöjda med samarbetet med socialförvaltningen och även här nådde verksamheten målet.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

För att kunna koppla kostnader, antal brukare med mera till det ekonomiska resultatet behöver äldreomsorgen ta fram rutiner för att följa upp utvecklingen varje månad samt ta fram nyckeltal och mått för sina verksamheter och säkerställa att dessa data är tillförlitliga.

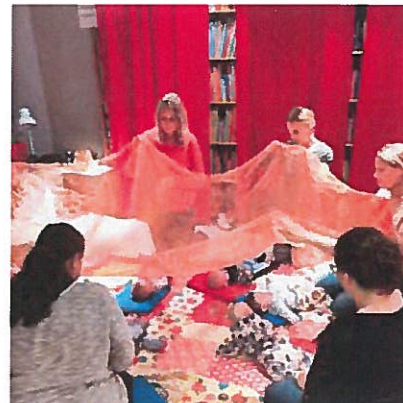
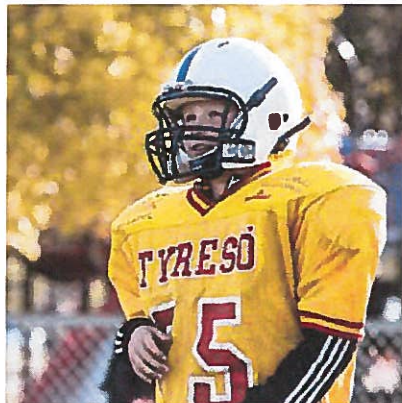
För att säkerställa att brukarna har rätt insatser i relation till deras behov och att verksamheten gör en rättssäker myndighetsutövning ska äldreomsorgen kvalitetssäkra biståndshandläggningen och förbättra uppföljningen av biståndsbeslut.

Utvecklingen av en långsiktig boendeplanering för äldre ska fortsätta för att tillgodose framtida behov av boendeplatser.

Ny organisation, se sida 44.

Läs mer i socialnämndens verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige beslutade under 2015 om investeringar i Alby friluftsområde, och flera av dessa har under året genomförts eller påbörjats.

Arrendatorn på Uddby gård sa upp avtalet och förvaltningen gjorde en omfattande utredning för att ta fram ett nytt avtal. Avtal tecknades med en ny arrendator i december. Det pågår diskussioner om vad som ska hända med den kulturhistoriska samlingen.

Med hjälp av en konstkonsult tog förvaltningen fram ett övergripande konstprogram för Norra Tyresö Centrum.

Profilfritids, som innebär att föreningar driver fritids för barn i åldern 9–12 år, har utvärderats och verksamheten har förlängts med ett år till och med den 31 juli 2017.

Tyresö fritidsgårdar och Bergfotens fritidsgård flyttades till kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde och organiserades under avdelningen Tyresö kultur och fritidsgårdar. En chef för kulturskolan tillsattes på hösten.

Fritidsgårdarna har under året startat och utvecklat hbtq-verksamheten Arcus för ungdomar.

Biblioteken tog i bruk en ny mötes- och programlokal i Strandbiblioteket den 1 oktober och utökade samtidigt öppettiderna i Strand med 8 timmar i veckan.

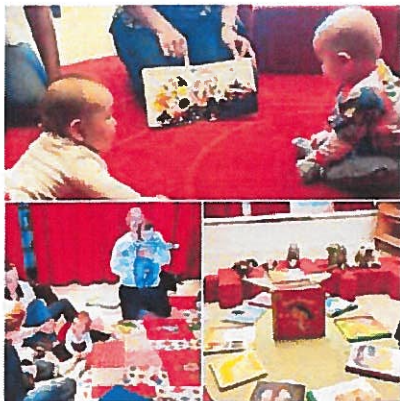
Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr) ¹	100,8	104,6	117,4
Bibliotek			
Antal öppettimmar	5 682	5 526	5 704
Antal besökare	330 933	318 552	313 470
- varav webbesökare	91 756	97 000	96 779
Antal utlån	227 822	215 285	199 061
Fritid			
Antal deltagare i föreningslivet i åldrarna 7–20 år ²			6 328
- varav flickor			3 070
- varav pojkar			3 258
Kultur			
Andel elever i kulturskolan/invånare 7–19 år	17 %	17 %	16 %
Fritidsgårdar			
Andel besökare som anser att de kan vara med och påverka		75 %	82 %
Årsöppettimmar	2 962	3 822	3 822

¹ Siffror för 2013 och 2014 är exklusive fritidsgårdar, därför går det inte att jämföra mellan åren.

² Uppgifter från ApN statistik (Aktivitetskort på nätet) vårterminen 2015. Tidigare redovisades antal deltagartillfällen, varför det inte går att göra jämförelser med tidigare år.

Mål och resultat

Verksamhetens mål uppfylldes till största delen. I SCB:s medborgarundersökning ökade Tyresös måtvärde för både kultur och fritid. När det gäller idrotts- och motionsanläggningar ligger Tyresö högt jämfört med andra kommuner. Fritid arbetar regelbundet med att utveckla idrotts- och motionsanläggningarna och utemiljöerna för friluftslivet.

Inom kulturen gjordes marknadsföringsinsatser under året för att öka kännedomen om de aktiviteter kommunen gör. Programmen har utformats för att nå nya grupper och samarbetet med föreningslivet har utökats.

Fritidsgårdarnas enkät till besökarna visar att de är nöjda och måtvärdena för delaktighet, personalens lyhörddhet och öppettider ökade. Dessa resultat visar att kultur, fritid, bibliotek och fritidsgårdar bidrar till att uppnå det strategiska målet att Tyresö ska bli en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner.

Besökssiffrorna för biblioteket sjönk något, vilket kan bero på att många besökte biblioteket 2014 för att förändra rösta. Ansökningar om kulturbidrag sker nu nästan bara digitalt. Andelen digitala ansökningar ökade från 22 procent 2014 till 92 procent 2015. Det ökade antalet e-tjänster förenklar också föreningslivets kommunikation med förvaltningen.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Den planerade befolkningsökningen och teknikutvecklingen är två faktorer som förändrar efterfrågan på kultur- och fritidsutbudet. Nya bostadsområden behöver lek- och idrottsanläggningar för såväl organiserad verksamhet som för spontan- och motionsidrott. För att kunna erbjuda samma service i framtiden är det viktigt att säkra ytor för framtida anläggningar. I princip alla föreningar i kommunen har väldigt stort tryck, med stora barnkullar som behöver aktivitetsytor. Det

är också viktigt att bevara naturnära ytor för ren rekreation och avkoppling. Även utbudet av fritidsgårdar behöver ses över när befolkningen ökar.

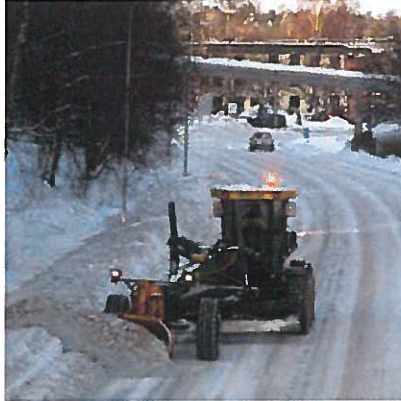
Kompetenser som behövs är kulturantikvarisk kompetens, erfarenhet av konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer och allmänna platser samt arkivarisk kompetens med lokalhistorisk inriktning.

Biblioteket kommer fortsätta att vara en välbesökt verksamhet. Regeringen arbetar med en nationell biblioteksstrategi som ska stärka bibliotekens ställning i samhället. Många av de nyanlända flyktingarna i Sverige finner snabbt vägen till biblioteken, som kan tillfredsställa många av deras behov. De nyinflyttade i utbyggnaden av Norra Tyresö Centrum och andra nybyggen i kommunen kommer att förvänta sig att biblioteket ska tillgodose deras behov av information, mötesplatser, kultur, fritidsläsning och studier.

Samverkan med skolbiblioteken kan utvecklas.

Läs mer i kultur- och
fritidsnämndens
verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Väghållning och park

Viktiga händelser

Stadsparken invigdes i september och väghållning och park övertog då merparten av skötseln.

Beläggningsprogrammet utökades och ungefär dubbelt så många vägar fick ny ytbeläggning jämfört med 2014.

Ny utrustning köptes till lekparken i Hanviken, som färdigställs våren 2016. En utredning påbörjades om läckage i Glitterfontän-rondellen.

Den milda vintern var skonsam för vinterväghållningen och sandupp-tagningen påbörjades redan i mars.

Mål och resultat

För att minska belastningen på Tyresövägen har ett testresenärsprojekt genomförts som lett till att fler resenärer åker kollektivt.

Gång- och cykelvägarna längs Bollmoravägen, Wättinge gårdsväg och de sammanhängande västra delarna längs Tyresövägen ska hålla barmarksstandard året runt. Sopsaltning med ny utrustning påbörjades i februari 2015.

Projektering och upphandling av ombyggnation av rondellen vid Petterboda pågår. 2016 ska en cykelväg mellan Petterboda och Bäverbäcken, på norra sidan om Tyresövägen, börja byggas. Tillstånden för att markförlägga kraftledning längs Tyresövägen från golfbanan till Petterboda är klara. Åtgärderna är till för att minska köerna längs Tyresövägen.

Verksamheten under året

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	56,9	53,9	66,5
Vinterväghållning kr/invånare	384	400	(247)
Gatubelysning kr/invånare	155	167	175
Beläggningsprogram (årligt underhåll) kr/invånare	78	80	111
Antal inkomna synpunkter och felanmälningar i synpunktshanteringsystemet		1 473	1 151

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- En gång- och cykelbro ska byggas tillsammans med Haninge kommun över Gudö å.
- Genom samarbete med minst två skolor ska vägen till och från skolan bli trafiksäkrare.
- Minst två cykeldialogmöten med företrädare för Tyresös cyklister ska hållas.
- Minst två busshållplatser ska tillgänglighetsanpassas.
- Kommunens grönområden ska kompletteras med minst tio nya parkbänkar.
- Minst en lekplats ska upprustas eller kompletteras med nya lekredskap.
- Kommunens grönpelan ska ses över.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse. Se tyreso.se/namnder

Miljö och trafik

Viktiga händelser

Samhällsbyggnadsförvaltningen gjorde en organisationsutredning hösten 2015. Det resulterade i att verksamhetsområdena väghållning och park respektive miljö och trafik från årsskiftet 2015–2016 tillhör det nya tekniska kontoret på kommunstyrelseförvaltningen tillsammans med VA/renhållning och fastighet/facility.

Verksamheten under året

Tre gång- och cykelvägar byggdes under året i enlighet med cykelplanen: Etapp 1 av Skogsängsvägen mellan Gudöbroleden och Lindalsvägen, Vendelsövägen mellan Gudöbroleden och Kärrvägen samt Vendelsövägen mellan Stjärnvägen och Örtstigen. Fyra nya cykelparkeringar anlades också. En ny busslinje 820 började trafikera Skälsåtra från tidtabellsskiftet vid midsommar. Miljö och trafik genomförde även kommunens andra testresenärsprojekt tillsammans med SL. Drygt 2 500 vanebilister fick bli testresenärer i kollektivtrafiken och av dem uppgav 817 personer att de fortsatt åka kollektivt i större utsträckning än tidigare.

Trafik- och miljöavdelningen genomförde ett antal trafiksäkerhetsåtgärder, bland annat förbättring av uttjänta farthinder på Bollmoravägen

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	7,6	5,7	4,3
Utsläpp av CO2-ekvivalenter/invånare (beräkningsmodellen förfinas i takt med att tidigare uppgifter justeras)	2011	2012	2013
	0,47 ton	0,46 ton	0,45 ton
Inrapporterade (sjukhus och polis) personsador i trafikolyckor i Trafikverkets databas Strada	2013	2014	2015* (kan behöva justeras i efter-hand)
Dödsolyckor	1	1	0*
Allvarliga olyckor	6	4	6*
Måttliga olyckor		Samman- slaget med lindriga olyckor	
Lindriga olyckor	89	23	37*
Totalt	96	90	104*
Inkomna synpunkter och felanmälningar för miljö- och trafikavdelningen inom verksamhetsområde miljö och trafik samt väghållning och park	Ingen uppgift	618 (Artvise) 855 (Dedu) Totalt: 1 473	1 151*

* Statistiken för 2015 är preliminär (omfattar tiden t o m april) och uppgifterna korrigeras till påföljande år.

och Lindblomsvägen, höjning av korsningen Strandallén–Strandvägen och ett flervägsstopp Strandallén–Tjärnstigen.

Klöverbergets naturreservat bildades och arbetet med att inrätta Telegrafbergets naturreservat påbörjades. Årets miljökonferens på temat ekosystem-

tjänster genomfördes under våren med 80 deltagande tjänstemän och politiker från Södertörns kommunerna.

I övrigt arrangerades en promenadfestival under våren med 14 deltagande föreningar och organisationer.

Mål och resultat

Strada hade tidigare en ranking för kommunernas trafiksäkerhet, men har nu tagit bort den. Trafiksäkerheten följs dock upp genom nyckeltal och statistik över antal lindrigt skadade, svårt skadade och dödade i trafiken. I Tyresö har det varit få allvarliga olyckor under året, men den slutliga statistiken är inte klar än.

Två organiserade dialoger med cykelföreträdare genomfördes 2015.

Uppföljningen och arbetet med Tyresö kommuns klimatstrategi är påbörjade, men försenade på grund av att tjänsten som miljöstrateg varit vakant. Tjänsten är dock tillsatt från och med april 2016. Uppföljning och avrapportering, liksom nya åtgärder, ska göras våren 2016.

Arbetet med att inrätta ett naturreservat vid Telegrafberget pågår och i slutet av 2016 ska arbetet starta med att inrätta ett naturreservat vid Barnsjön.

Miljöbilsdefinitionen skärptes 2013 vilket gjorde att andelen miljöbilar sjönk från 55 procent 2012 till 7 procent 2013. Därefter har andelen ökat till 29 procent 2015. I stort sett alla verksamhetsbilar och alla poolbilar som nyanskaffas följer 2013 års definition. Däremot ställer kommunen inga krav att personalbilarna ska följa 2013 års definition utan kravet baseras fortfarande på 2007 års definition. Anledningen är att utbudet av miljöbilar 2013 till en början var litet. Av personbilarna var andelen miljöbilar (enligt den nya definitionen från 2013) 41 procent. Det finns en risk att andelen personalbilar som uppfyller 2013 års definition minskar eftersom många i personalen väljer fordon enligt den ”snällare” definitionen från 2007. På senare år har utbudet av miljöbilar som klarar den nya definitionen ökat markant. För att kunna nå målet om 100 procent behöver även personalbilarna följa 2013 års nationella miljöbilsdefinition.

Andel miljöbilar	Antal bilar	2013	2014	2015
Verksamhetsbilar, st		98	101	96
Poolbilar, st		9t	8	8
Personalbilar, st		41	43	46
Totalt antal bilar, st		148	152	150
Enligt 2007 års miljöbilsdefinition, %		52	53	59
Enligt 2013 års miljöbilsdefinition, %		7	11	29

En ny busslinje trafikerar Skälsåtra på försök från midsommar 2015 till sommaren 2016. Bussentreprenören ska under 2016 göra en utvärdering om busslinjen ska bli permanent.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

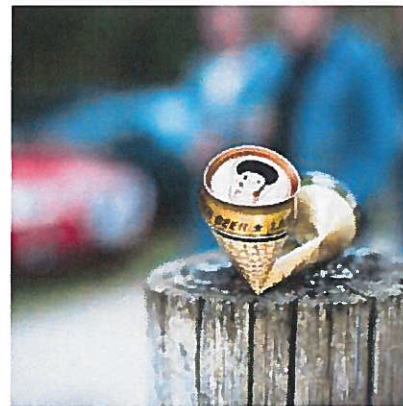
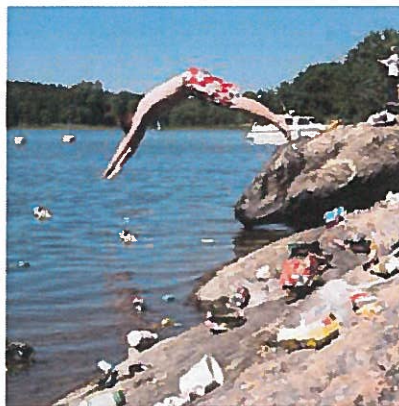
För att nå målet att Tyresöborna ska ha närhet till välskötta grönområden, ska verksamheten göra en översyn av kommunens grönsplan.

Flera åtgärder är också planerade för att nå målet om en säker och tillgänglig trafikmiljö:

- En gång- och cykelbro ska byggas tillsammans med Haninge kommun över Gudö å.
- Trafik och miljö ska påbörja samarbete med minst två skolor för att göra vägen till och från skolan trafiksäkrare.
- Minst två cykeldialogmöten med företrädare för Tyresös cyklister ska hållas.
- Minst två busshållplatser ska tillgänglighetsanpassas.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Renhållning

Viktiga händelser

De totala mängderna hushållsavfall och grovavfall minskade något, trots att invånarantalet har ökat. Samtidigt har insamlingen av matavfall ökat på grund av att allt fler hushåll och verksamheter anslutit sig till insamlingen. En orsak till att hushållsavfallet minskat är troligen införandet av behovshämtning och matavfallsinsamling som båda syftar till att få fler Tyresöbor att källsortera.

Verksamheten under året

Andelen reklamationer på utförda tjänster var under året väldigt låg: 0,19 procent på hushållsavfallshämtningar och 0,10 på matavfallshämtningar, vilket är ett gott mått på kvaliteten på utförda tjänster.

Mål och resultat

Renhållningen fortsatte arbetet för att öka medborgarnas möjligheter att bidra till en hållbar och miljöanpassad avfallshantering. Avfallsmängderna minskade trots en växande befolkning.

Avfallsvolymer påverkas av en rad faktorer: konjunktur, miljöinformation, hur avfallstaxan premierar källsortering, matavfallsinsamling med mera. Trenden med minskade avfallsmängder är dock tydlig i Tyresö och beror främst på möjligheten att påverka avgiften genom

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	37,8	x	x
Hushållsavfall, ton	9 141	8 734	8 678
Matavfall, ton	213	546	665
Grovavfall, ton	9 236	11 234	9 677
Farligt avfall, ton	160	149	143
Slam och fett, kbm	12 726	13 583	14 845

behovstömning. Den nya avfallstaxan infördes den 1 januari 2016.

Andelen reklamationer på hushålls- och matavfallshämtningar är en viktig indikator för verksamhetens kvalitet, både vad gäller själva insamlingen och hur tydlig informationen är om hur hushållen ska gå tillväga.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Renhållningen gjorde en plockanalys av hushållsavfall och matavfall för att undersöka effekterna av de förändrade avfallstjänsterna och hur dessa tagits emot av medborgarna. Resultaten visar att hushållsavfallet i snitt innehöll 38 procent förpackningar och tidningar, och 32 procent matavfall. Därför ska renhållningen göra informationsinsatser och aktiviteter under 2016 för att minska mängden förpackningar och tidningar i hushållsavfallet, och öka utsorteringen av matavfall.

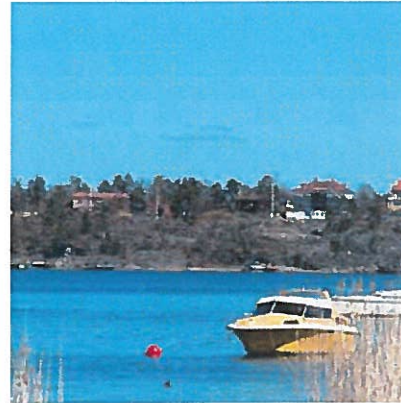
Under 2016 görs en upphandling av behandling av hushållsavfall, och

även upphandling av entreprenadavtal (insamling och transport av hushållsavfall, matavfall, slam och fett, farligt avfall samt drift och skötsel av kretsloppscentralen).

Våren 2016 väntas regeringen fatta beslut om insamlingsansvaret, alltså om ansvaret för insamlingen av förpackningar med mera ska överföras till kommunerna. Det innebär i så fall en stor förändring av avfallsverksamheten i alla kommuner. För Tyresö skulle det betyda att en ny delverksamhet behöver skapas för att leda och utveckla detta ansvar, samtidigt som verksamheten är beställare gentemot insamlingsentreprenörer och mottagande anläggningar.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Vatten och avlopp

Viktiga händelser

VA-verksamheten fortsatte under 2015 det intensiva arbetet med förnyelse och omläggning av VA-ledningar, inklusive anläggning av anslutningar till ny bebyggelse. De flesta arbeten har skett i Trollbäckenområdet som har de äldsta delarna av kommunens ledningsnät. I Fårdala har dagvattenlösningar anlagts i gatumiljö, där de samtidigt fungerar som en trafiksäkerhetsförbättring. En motsvarande anläggning i Öringe som anlades 2013–2014 har blivit utvald som ett av fyra objekt i en nationell ettårig forskningsstudie finansierad av Vinnova. Syftet är att analysera effektiviteten och reningsresultaten i dessa nya dagvattenreningsystem i befintliga miljöer. VA-verksamheten har samtidigt deltagit intensivt i flera av de pågående exploateringsprojekten för ny bebyggelse, bland annat i kommande delar av Norra Tyresö Centrum.

Verksamheten under året

Ledningsförnyelsen har omfattat totalt cirka 1 400 meter vardera i spill- respektive renvattenledningar. Dessutom har ett stort antal nya VA-anslutningar utförts till ny bebyggelse och cirka 1 200 meter dagvattenledningar. 430 meter spillvattenledning har fått nya innerskikt med syfte att återställa full kapacitet.

	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr)	3,8	2,1	-0,5
Tusentals m ³			
Försålt vatten	2 350	2 550	2 650
Inköpt vatten	3 200	3 150	3 300
Avlett vatten	4 100	4 130	4 150

Mål och resultat

VA-verksamheten uppfyllde i stort sett nämndmålen med undantag för renvattenförluster som blev cirka 5 procent högre än väntat. Orsaken var dels förluster i renvattennätet, dels svårigheter att få in abonnenternas avläsningar av vattenförbrukning som underlag för debitering. Särskilda aktiviteter har påbörjats och fortsätter kommande år för att få en rättvisande bild av förbrukningen och öka intäktstillflödet. Samtidigt följer vattenförbrukningen i Tyresö en allmän trend i hela landet, med minskande årsförbrukning per person. Det beror till stor del på ökad användning av vattenbesparande teknik i både ny och befintlig bebyggelse.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

VA-verksamheten har som helhet en god ekonomi samtidigt som avgiftsnivåerna är i nivå med jämförbara kommuner. Samtidigt är det viktigt att fortsätta den höga förnyelsetakten för

ledningsnät och tillhörande anläggningar. Dels för att bibehålla en god dricksvattenkvalitet och hög leveranssäkerhet av vatten, dels för att kunna omhänderta de ökade volymer av spill- och dagvatten som uppstår i en växande kommun.

Andra prioriterade områden är utbyggnad och ökad användning av ny teknik inom dagvattenområdet för att kunna möta eventuella konsekvenser av klimatförändringar.

Samtidigt ska verksamheten ta hänsyn till miljömål, direktiv och miljö kvalitetsnormer för att ha en god status på ytvatten i sjöar och hav, något som kräver fortsatta dagvattenåtgärder i både ny och befintlig bebyggelse.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Bygglov

Viktiga händelser

Bygglovverksamheten fungerade bra under året. Arbetet med medborgarfokus har gett resultat och årets nöjd-kund-index (NKI) hamnade på 69 (av 100). 2007 och 2011 dalade NKI för hanteringen av bygglov från 65 till 38. Sedan dess har NKI stigit och årets resultat är det högsta hittills för kommunen. Det är dessutom över riksgenomsnittet.

Rättssäkerheten var 90 procent, vilket innebär att 90 procent av de överklagade besluten stod sig i överprövande instanser. Det är ett väldigt bra resultat och troligtvis bland de bästa i Stockholmsregionen.

Handläggningstiderna har fortsatt varit korta och arbete pågår med att gå över till en mer digitaliserad process.

Tidigare år har det varit relativt hög personalomsättning för en så liten enhet som bygglov, vilket har gjort det till en utmaning att hålla en hög kvalitet. Under 2015 har läget dock varit stabilt, trots stor rörlighet och brist på erfarna handläggare i regionen. Stabiliteten har gett trygghet och kontinuitet och möjliggjort fortsatt verksamhetsutveckling.

Bygglovenheten kom på tredje plats i kommunens egen kvalitetstävling.

Verksamheten under året – volymer och nyckeltal

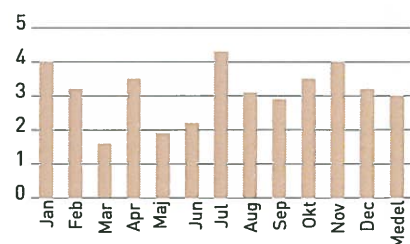
	2011	2012	2013	2014	2015
Genomsnittlig handläggningstid från inkommen ansökan till expediering (antal veckor)	12,5	11	5,3	4,9	6
Rättssäkerhet (%)	57	84	53	77	90
			2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)			4,3	4,4	5,1

Mål och resultat

Slutresultatet blev något bättre än prognosen. Byggnadsnämnden räknade med ett underskott på omkring 1,1 mkr, främst på grund av ökade personalkostnader i samband med omorganisation, kvalitetsarbetet och ökade kostnader för den centrala administrativa stödenheten.

För att minska underskottet föreslog byggnadsnämnden en ny taxa för plan- och byggärenden. Den beslutades av kommunfullmäktige och började gälla den 1 juli 2015. Den nya taxan beräknades inbringa omkring 300 tkr högre intäkter än budgeterat. En visstidsanställning avslutades i förväg, vilket också minskade utgifterna. De senaste åren har bygglovsansökningarna till nämnden ökat med omkring 30 procent. Orsaker är bland annat de nya reglerna från 2014 om så kallade Attefallshus och den kommande minskningen av Rot-avdraget.

Handläggningstid från handlingar till beslut

Mål enligt kommunalplanen 2013–2015:
6 veckor

Framtiden – nya mål och prioriteringar

Nämnden har ökat bygglovverksamhetens anslag med 1,3 mkr från och med 2016 för att täcka upp för bland annat personalkostnaderna och för det fortsatta kvalitetsarbetet med målet att ha näst kortast handläggningstider i bygglovalliansen, hög rättssäkerhet i beslut och bra service till invånarna.

Nämndmålet för 2016 är att servicen ska förbättras inom områdena effektivitet och information.

Information är ett utvalt förbättringsområde eftersom detta hade lägst betyg i den senaste NKI-mätningen. Nämnden ser ett behov av att utveckla bland annat hemsidan där det mesta av informationen nu finns. Effektivitet är det andra valda förbättringsområdet för att det anses som viktigast för den som söker bygglov.

Bygglovverksamheten ska under 2016 fokusera på att behålla de korta handläggningstiderna och den goda servicen och samtidigt fatta rättssäkra beslut. Framgångsfaktorer 2015 har varit teamarbete och kontinuerlig uppföljning, vilket ska fortsätta 2016.

Andra prioriterade områden är att öka kundnöjdheten. Den årliga undersökningen av kundnöjdhet ska följas upp två gånger under 2016 för att ge underlag till rätt satsningar och förbättringar.

Läs mer i byggnadsnämndens verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Plan och exploatering

Viktiga händelser

2015 var ett intensivt år för förvaltningen med många projekt i både planerings- och genomförandefas samtidigt som omsättningen på personal varit relativt hög. Samtidigt har den lyckade marknadsföringen av kommunen mot regionens byggherrar lett till ett rekordstort intresse för att utveckla bostadsprojekt, vilket ger stora möjligheter att påverka Tyresös bebyggelseutveckling.

Verksamheten under året

Sammanställning av detaljplaner 2015

Vid årsskiftet 2015–2016 var 25 detaljplaner pågående och tre detaljplaner överklagade. Under 2015 har

- 10 detaljplaner vunnit laga kraft
- 19 stycken beslut om planbesked fattats
- 7 detaljplaner antagits
- 4 detaljplaner varit utställda för granskning
- 3 detaljplaner skickats ut för under rättelse
- 9 detaljplaner varit utställda för samråd.

Läs mer i miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsberättelse.
Se tyreso.se/namnder

Webbkartan på tyreso.se	2013	2014	2015
Antal besökare under november	1 415	1 524	1 744

	2012 (antal ärenden)	2013 (antal ärenden)	2014 (antal ärenden)	2015 (antal ärenden)
Förrättningsförberedelser	42	28	27	18
Nybyggnadskartor	170	189	126	137
Mätuppdrag	109	165*	133	162
Husutsättning	15	13	20	36
Lägeskontroll	54	70	57	77
Övriga mätuppdrag	40	82*	56	49
- externt		24	32	37
- internt		58	24	12
Adressättning inklusive lägenhetsregister	25	24	35	22

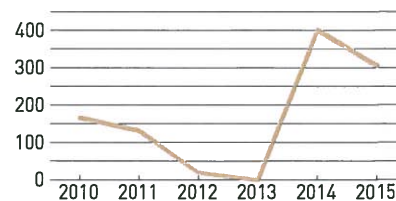
* Under 2013 började enheten registrera alla större interna mätuppdrag.

	2013	2014	2015
Nettokostnad (mkr)	15,9	17,1	18,1

Leveranstiden för nybyggnadskartor under 2015 var 1,6 veckor, vilket är en väldigt bra service gentemot medborgarna. Flera av produkterna kräver mätningssats, samordning och kartproduktion.

Mät- och kartenhetens statistik över antalet besökare på den externa webbkartan visar att användningen har ökat (se tabell nedan).

Färdigställda bostäder samtliga kommunalar

Uppgifterna 2010-2013 avser endast flerbostadshus.

Mät- och kartenheter fick färre beställningar av förrättningsförberedelser 2015 jämfört med de senaste åren. Det kan bero på lantmäteriets arbetsanhopning och långa handläggningstider. Mät- och kartenheter fick däremot fler uppdrag inom utsättning/utstakning och lägeskontroller. Det kan bero på möjligheten att bygga så kallade Attefallshus utan bygglov som infördes 2014.

Mål och resultat

Måluppfyllelsen var god för 2015. Förvaltningen arbetade aktivt för att bidra till en blandning av upplåtelseformer och boendetyper enligt målen. 305 nya bostäder tillskapades 2015 i kommunen. Under 2015, liksom 2014, har arbetet fokuserat mycket på att genomföra antagna detaljplaner och starta nya projekt. Det har gjort att målet om 300 bostäder i antagna detaljplaner inte uppfylldes. För 2016 beräknas dock antalet bostäder i antagna detaljplaner bli 850 stycken, vilket både uppfyller målet och kompenserar för det mindre antalet 2015.

Arbetet med projektet Norra Tyresö Centrum fortsatte. Övergripande utredningar gällande trafik, belysning, konst med mera har tagits fram. Planarbete pågick för fyra etapper och entreprenaden för infrastrukturen i etapp 1 har varit ute för upphandling.

Arbetet med ett program för kommunens nya utvecklingsområde Wättingestråket påbörjades. Här finns möjlighet att uppföra 800–1 000 nya bostäder med tillhörande serviceverksamheter och parkmiljöer.

För att ge alla Tyresöbor möjlighet att påverka innehållet i översiktsplanen skickades under översiktsplansområdet en rosa tidning ut till alla hushåll. Responsen var stor, cirka 1 000 Tyresöbor lämnade in synpunkter under samrådtiden. Det visar att trenden med engagerade kommuninvånare håller i sig. Kommunens arbetsätt för att engagera Tyresöborna har fått såväl internationell som regional uppmärksamhet och översiktsplaneraren har föreläst på ett flertal konferenser och vid studiebesök.

Under året har arbetet med samarbetsprojektet Södertörns Geodata (SGD-plattformen; nytt kartsystem) pågått. Införandeprojektet innebar ett intensivt arbete fram till april. Då underkändes testerna och projektet pausades. Huvudleverantören valde att överlåta avtalet till underleverantören, vilket Södertörn accepterade. Tillägg till avtalet skrevs och i december tog projektet fart igen enligt en ny projektplan.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

I samband med att förvaltningschefen avslutade sitt uppdrag vid årsskiftet 2015–2016 delas samhällsbyggnadsförvaltningen i två delar från den 1 januari 2016; stadsbyggnadsförvaltningen och tekniska kontoret. Stadsbyggnadsförvaltningen ska ansvara för planering och genomförande inom stadsbyggnadsområdet, medan tekniska kontoret får ett mer renodlat ansvar för driftsfrågorna. Den nya organisationen gör det möjligt att stärka det strategiska arbetet på förvaltningen och få en mer utvecklad översiktsplanenhet som kan underlätta kommunens arbete med bostadsförsörjning.

Verksamheten väntas ha en fortsatt hög intensitet även 2016. Mängden pågående projekt i både genomförande- och planeringsfas ställer höga krav på den nya organisationen. För att nå målen behöver den nya förvaltningen attrahera kompetent personal, få en tydlig styrning och rätt stöd för verksamheten.

Förvaltningsledningen behöver tid för strategiskt arbete och översiktsplanenheten behöver arbeta brett och långsiktigt för att skapa bra förutsättningar för kommunens framtida utveckling av nya bostäder.

Gemensam verksamhet och näringsliv

Viktiga händelser

Många verksamheter både i kommunal och privat regi samlades den 19 november på kommunens första kvalitetsdag, med syfte att sprida framgångsfaktorer och goda idéer. Kvalitetspriset utdelades till Kunskapsskolan och de enheter som deltagit i tävlingen visade upp sin verksamhet.

Kommunen behöver planera för fler bostäder till nyanlända familjer, ensamkommande barn och ungdomar, familjer med sociala problem med flera. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har därför inventerat möjliga permanenta och tillfälliga bostadslösningar i hela kommunen.

Utifrån det ökade antalet flyktingar, såväl ensamkommande barn och ungdomar som vuxna och familjer, har en kommunövergripande flyktingstrateg anställts. Flyktingstrategens huvuduppgift är att samordna mottagandet och säkerställa att kommunen får tillgängligt stöd och ekonomisk ersättning.

En utbildningsåtgärd i likabehandlingsfrågor gjordes, med en utbildningsdag för alla chefer i kommunen, följt av en uppföljning i verksamheterna kring likabehandling och hbtq-frågor.

Kommunens första vindkraftverk, i Dalarna, invigdes under året.

För att utveckla kommunens arbete med kost har en gastronomisk chef anställts.

Kommunens interna stödtjänster inom konsult- och servicekontoret och kommunledningskontoret har utvärderats av en extern konsult. Bedömningen är att verksamheten i stort fungerar väl men att vissa förbättringsåtgärder behövs. Förbättringarna handlar om att stärka samordningen av den kommunövergripande verksamheten, tydliggöra ansvaret för

olika processer, förenkla internpris-sättningen och mäta kundnöjdheten även inom ekonomi och HR.

En organisationsförändring sker den 1 januari 2016. I kommunstyrelseförvaltningen ingår ekonomiavdelningen, HR-avdelningen, konsult- och servicekontoret, tekniska kontoret samt avdelningen Medborgarfokus. I och med organisationsförändringen ingår numera även näringslivsfrågor, ansvaret för folkhälsa och internationella frågor samt lokalstrateg i kommunstyrelseförvaltningen.

Verksamheten under året

Ekonomiska nyckeltal	2013	2014	2015
Nettokostnad (tkr) Näringsliv	0,3	0,2	1,2
Nettokostnad (tkr) Gemensam verksamhet	55,6	36,3	87,6
Nettokostnad (tkr) Kommunalförbund	46,7	56,2	41,7
Nettokostnad (tkr) Politisk verksamhet	16,8	18,6	21,6
Kvalitetsnyckeltal			
Antal synpunkter från medborgare	Ny gemensam modell infördes den 1 oktober 2013	940	1 340

Kommentar till tabellen: Vissa av resultaten är inte jämförbara mellan åren. Verksamhetsområdet näringsliv hade före 2015 inga personalkostnader. En omfördelning av kommungemensamma kostnader har gjorts över åren mellan verksamhetsområdet gemensam verksamhet och verksamhetsområdet kommunalförbund.

Mål och resultat

Kommunens styrning, ledning och organisation har granskats av SKL, Sveriges Kommuner och Lands-ting, genom utvärderingsverktyget Kommunkompassen. Resultatet har förbättrats markant sedan 2010 inom i stort sett alla granskade områden. Bland de goda exempel SKL lyfter fram finns Tyresö kommuns jämförelseguide, styrprocess och kommunens omfattande samarbete inom Södertörn. Även det aktiva arbetet med att utveckla och stödja näringslivet uppmärksammas.

Samverkan mellan skolan och näringslivet stärktes 2015 genom en rad aktiviteter. En handlingsplan för att förbättra företagsklimatet togs fram i samverkan med företagare.

Under 2015 gjordes en översyn av systemen för synpunkts- respektive felanmälan och kommunen övergick under hösten till ett gemensamt system. Det har gett en mer sammanhållen bild av klagomål, förbättringsförslag, beröm och felanmälningar som kommer in till kommunen från medborgarna. Medborgare behöver heller inte längre ta ställning till om det är en felanmälan eller en synpunkt.

Ett nytt program för medborgardialog har arbetats fram. Via ett nytt digitalt dialogverktyg, Tyresöinitiativet, kommer Tyresöborna att kunna lämna förslag och även rösta på varandras initiativ.

Det ekonomiska resultatet 2015 för gemensam verksamhet påverkades främst av tre faktorer:

- Kommunen har bytt från leasing av datorer till köp av datorer vilket har inneburit en hög initial kostnad.
- Förvaltningen har sett över hyresystemet för skolor och förskolor för att säkerställa att de egna skolorna har rätt hyra utifrån självkostnadsprincipen och att privata skolor och förskolor som hyr från kommunen har samma konkurrensneutrala förutsättningar. Det innebär att hyresintäkterna blev 4,0 mkr mindre än budgeterat.
- Kommundirektörens öronmärkta utvecklingsmedel har på grund av den ansträngda ekonomin använts restriktivt vilket gett en besparing på 5,0 mkr för projekt och aktiviteter som skjuts upp.

I medarbetarenkäten 2015 uppgav 81 procent av de anställda i kommunen att de skulle rekommendera kommunen som arbetsgivare. Ett arbete pågår med att skapa kontroll och styrning samt kommunikation externt och internt kring Tyresö kommun som arbetsgivare.

En förstudie för chefs- och ledarskapsutvecklingsprogram har genomförts och programmet startar i slutet av 2016.

Sjukfrånvaron ökar i hela landet och även i Tyresö kommun. Enligt Försäkringskassan beror det till viss del på att färre personer beviljas sjuk-

ersättning tills vidare, vilket gör att fler blir kvar i gruppen sjukskrivna. Under 2015 har HR-avdelningen arbetat med att förtydliga och förenkla chefernas arbete med rehabilitering.

Hanteringen av medarbetarnas önskemål om utökad sysselsättningsgrad har förtydligats och kommunens chefer har fått utbildning i reglerna för vilka som har företrädesrätt till utökad sysselsättningsgrad. I medarbetarundersökningen 2015 svarade 90,5 procent ja på frågan om de var nöjda med sin sysselsättningsgrad medan 9,5 procent svarade nej.

Framtiden – nya mål och prioriteringar

- Styrprocessen behöver fortsätta utvecklas med syfte att förenkla för chefer och öka delaktigheten hos medarbetarna.
- De kommunövergripande verksamheterna behöver utvecklas utifrån resultaten i utvärderingen Kommunkompassen.
- Med ökad medborgardialog ska medborgarna känna att de kan påverka kommunens service.
- Servicen ska förbättras genom bättre och fler e-tjänster samt bättre tillgänglighet och öppettider.
- Rekrytering av kompetenta medarbetare är ett prioriterat område 2016. HR-avdelningen arbetar med att stärka Tyresös arbetsgivarvarumärke och med att utveckla verktyg och stöd till cheferna för att behålla kompetenta medarbetare och chefer.
- Inom konsult- och servicekontoret ska den nya gastronomiska chefen arbeta fram en ändamålsenlig organisation och samordning av kostverksamheten.

Läs mer i verksamhetsberättelsen för gemensam verksamhet.
Se tyreso.se/namnder

Tillfälligt blank sida

3

Tyresö kommun
finansiell analys
och räkenskaper

Med Tyresö kommun avses nämnderna och kommuncentrala poster, det vill säga den skattefinansierade verksamheten. I denna del analyseras kommunens finansiella ställning och utveckling ur ett antal perspektiv. Här återfinns också de lagstadgade räkenskapsrapporterna med tilläggsupplysningar.

1. Finansiell analys av Tyresö kommun

För att kunna analysera Tyresö kommun används en speciell finansiell analysmodell. Viktiga inslag i den är trender och helhetsperspektiv. Analysen ska ge förutsättningar att bedöma organisationens kontroll över att kontanta in- och utflöden på kort och lång sikt hålls på en nivå som tillåter en kvalitativt god verksamhet.

2. God och långsiktig hushållning balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

I detta avsnitt görs en analys av kommunens ekonomiska utveckling med avseende på begreppet god och långsiktig hushållning och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt. Därefter följer en beskrivning av balanskravet och en balanskravsutredning genomförs. Avslutningsvis redovisas kommunens resultatutjämningsreserv.

3. Finansiella nyckeltal - kommunen

Ett antal finansiella nyckeltal redovisas över en femårsperiod. Här finns också kommunens skattesats.

4. Vad används 100 kronor av skattepengarna till

Här redovisas vad en ”hundralapp” i kommunalskatt används till för verksamheter i kommunen. sker också en redovisning av vilka intäkter och kostnader kommunen hade under 2015.

5. Finansiell uppföljning och riskhantering

Under dessa avsnitt redovisas bland annat olika risker kring kommunens åtaganden.

6. Kommunens resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys

Kommunens finansiella rapporter redovisas.

7. Noter - kommunen

I avsnittet finns noterna till kommunens resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys.

8. Tillämpade redovisningsprinciper

En viktig del för att leva upp till redovisningens uppgift, att utgöra relevant bedömnings- och beslutsunderlag, är att olika redovisningsprinciper redovisas på ett öppet och informativt sätt.

9. Nämnder – ekonomiskt utfall

Nämndernas ekonomiska utfall för året redovisas.

10. Driftsredovisning

Driftsredovisning som enligt lagstiftningen ska finnas med i årsredovisningen.

11. Investeringsredovisning

Investeringsredovisning som enligt lagstiftningen ska finnas med i årsredovisningen.

Sammanställd redovisning

För den kommunala koncernen där Tyresö kommun, Tyresö Bostäder AB, Tyresö Näringslivsaktiebolag och Tyresö Vindkraft AB ingår, upprättas en så kallad sammanställd redovisning. Koncernens resultat för 2015 uppgick till 58 miljoner kronor, att jämföra med 210 miljoner föregående år. Resultatförsämringen beror på att Tyresö Bostäder 2014 redovisade en realisationsvinst vid försäljning av fastigheten Diamanten.

Hur de olika enheterna i koncernen bidragit till resultatet framgår av tabellen nedan.

Organisation	2013	2014	2015
Tyresö kommun	40,4	5,7	14,8
Tyresö Bostäder AB	18,9	204,8	23,7
Tyresö Näringslivsaktiebolag	-0,6	-0,3	-0,2
Tyresö Vindkraft AB	-	-	0,0
Eliminering	-0,4	-0,4	-9,5
Koncernens resultat	58,3	209,8	28,8

Tyresö Bostäder AB

Tyresö Bostäder är ett allmännyttigt bostadsbolag som ska äga, förvalta och hyra ut bostäder i Tyresö kommun samt främja en miljömässigt hållbar energianvändning. Bolaget kan även inneha aktier och andra andelar i bolag med liknande verksamhet. Bolaget är helägt av Tyresö kommun och började som stiftelse 1962 för att ombildas till aktiebolag 1994. Huvuddelen av fastigheterna är byggda eller ombyggda under 1980-talet.

Den totala uthyrningsbara ytan uppgick den 31 december 2015 till 238 204 kvm, som innefattar 3 129 lägenheter (220 316 kvm) och 162 lokaler (17 888 kvm). Genomsnittslägenheten är 70,4 kvm och har en snitthyra på 6 498 kronor per månad.

Efterfrågan på bostäder var fortsatt stor, vid årsslutet stod knappt 25 000 personer i bolagets intressekö och antalet intresseanmälningar för varje ledig lägenhet varierade mellan 250 och över 1 200 under 2015. Omflytningen 2015 uppgick till 8,5 procent för hela året, varav 3,9 procent var omflyttningar inom bolagets eget bestånd. Vid årets utgång var alla lägenheter utom en antingen uthyrda, på väg att bli kontraktstecknade eller under renovering.

Bostadshyrorna för 2015 höjdes med 0,95 procent från och med den 1 januari. Den genomsnittliga hyresnivån uppgick därefter till 1 107 kr/kvm för hela fastighetsbeståndet.

I januari 2016 ingick Tyresö Bostäder en tvåårig överenskommelse med Hyresgästföreningen om hyresnivån för 2016 och 2017, som resulterade i en höjning med 0,75 procent från och med den 1 mars 2016 vilket motsvarar

en genomsnittlig hyra på 1 116 kr/kvm. Från och med den 1 januari 2017 blir hyreshöjningen 0,75 procent.

Tyresö Bostäder hade 37 anställda (genomsnitt för året) varav 13 kvinnor. Omräknat till årsarbetare motsvarade det totalt 36 heltider.

Bolaget gjorde investeringar på 15,6 miljoner i pågående projekt och investeringar på 0,1 miljoner i fastighetsinstallationer och övriga inventarier. Den totala underhållskostnaden uppgick till 35,8 miljoner 2015.

Tyresö Näringslivsaktiebolag

Tyresö Näringslivsaktiebolag har till uppgift att köpa, förvalta och sälja mark samt förvärva, bygga och förvalta lokaler för näringslivsändamål. Bolaget äger mark och en bostadsfastighet inom det så kallade Brädgårdsområdet.

Större delen av marken som bolaget äger arrenderas av Tyresö kommun. Utöver utarrendering av marken har bolaget fyra bostadshyresgäster och fyra lokalhyresgäster i byggnaderna inom området. Tyresö kommun ansvarar för förvaltning och uthyrning av bolagets byggnader. Bolaget har inte haft någon anställd personal.

Det ekonomiska resultatet för Tyresö Näringslivsaktiebolag blev ett underskott på 0,2 miljoner kronor. Enligt den ekonomiska planen kommer bolaget att gå med förlust till och med 2017, då den så kallade fusionsspärren som inträdde vid fusionen med Fastighets AB Maria Sofia upphör och bolagets fastighet kan säljas.

Tyresö Vindkraft AB

I december 2014 bildades Tyresö Vindkraft AB, som har till uppgift att äga och leasa ut vindkraft till Tyresö kommun och dess bolag. Bolaget övertog driften av ett vindkraftverk i Bösjövarven i Mora kommun den 18 december 2014.

Bolaget redovisade ett nollresultat för 2015. Det beror på att ägaren alltid kommer att täcka bolagets kostnader. Vindkraftverket leasas av Tyresö kommun och Tyresö Bostäder. Leasingavtalet är utformat så att leasingavgifterna alltid täcker bolagets kostnader och därför kommer bolagets resultat alltid att bli noll.

Övrigt ägande

Tyresö kommun har även andelar i Stiftelsen Tyrestaskogen, Södertörns brandförsvärsförbund, Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, Södertörns överförmyndarnämnd, Världsljus AB samt Stockholmsregionens Försäkring AB.

Kommunen är i övrigt medlem i Kommuninvest ekonomisk förening sedan 2010.

Stiftelsen Tyrestaskogen är ansvarig för driften av områdena i naturreservatet Tyresta. Stiftelsens uppgift är att förvalta och utveckla områdena och Tyresta by enligt fastslagna bestämmelser och skötselplan.

Södertörns brandförsvärsförbund är ett kommunalförbund som bedriver räddningstjänst i kommunerna Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. I förbundets område finns nästan 600 000 invånare. Inom medlemskommunerna finns åtta räddningsstyrkor dygnet runt, tre deltidstyrkor, åtta räddningsvårn och en regional räddningscentral. Dagtid på vardagar finns dessutom fem mindre räddningsstyrkor och övrig tid finns extrapersonal i beredskap.

Räddningscentralen Stockholms län drivs sedan 2009 tillsammans med Brandkåren Attunda. Räddningscentralen Stockholms län hanterar medlemskommunernas och Brandkåren Attundas uppdrag. Därmed omfattar räddningsregionen där Tyresö ingår 16 kommuner. Antalet uppdrag för medlemskommunerna med olika former av larm- och jourfunktioner växer kontinuerligt.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund bildades den 1 april 2008 av de tre kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö. Tyresös ägarandel är 29,6 procent. Förbundets uppdrag är att sköta den prövning och tillsyn som kommunerna är skyldiga att utföra enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter – med undantag av strandskyddstillsynen. Förbundet ska också erbjuda medlemskommunerna kompetens kring medlemskommunernas frivilliga åtaganden inom miljöområdet. Förbundet ska även ge det stöd till fysisk

planering och bygglovsverksamhet som varje medlemskommun efterfrågar inom förbundets kompetensområde. Förbundet ska besvara remisser från medlemmarna, informera och hjälpa medlemmarna med expertkunskaper inom verksamhetsområdet samt delta i kommunernas krisberedskapsplanering. Förbundets verksamhet finansieras delvis av anslag i form av medlemsavgifter från kommunerna, men ungefär hälften av förbundets kostnader täcks av avgifter som verksamhetsutövare betalar för tillsynerna.

Varje kommun måste ha en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. **Södertörns överförmyndarnämnd** är en gemensam förmyndarnämnd som drivs av Haninge kommun i samverkan med Tyresö, Botkyrka, Huddinge och Nynäshamn. Nämndens huvuduppgift är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvaltare. Syftet med tillsynen är att förhindra att barn eller myndiga personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt, missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.

Världus AB bildades 1994 av 25 kommuner i Stockholms län (alla utom Stockholm) för att erbjuda vård-, behandlings- och rådgivningstjänster för i första hand barn och unga.

Tyresö kommun är delägare i **Stockholmsregionens Försäkring AB** (SRF) som är ett aktiebolag där 20 av 26 kommuner inom Stockholms län är delägare. SRF:s syfte är att i samarbete med kommunerna samordna upphandling och förvaltning av samlade försäkringslösningar. Bolaget ska tillföra kommunerna ökad kompetens inom försäkringsområdet och vara en resurs inom riskhantering, skadeförebyggande arbete och försäkring.

Finansiell analys av Tyresö kommun

Tyresö redovisade ett resultat på 14,8 miljoner kronor för 2015. Överskottet består nästan helt av återbetalda försäkringspremier på 14,3 miljoner från AFA. Räknar man bort denna jämförelsestörande post var resultatet 0,5 miljoner. Motsvarande resultat 2014 uppgick till 5,7 miljoner.

Investeringarna i anläggningstillgångar uppgick till 197 miljoner 2015 mot 145 miljoner 2014. Av investeringarna finansierades 15 miljoner genom investeringsinkomster, jämfört med 37 miljoner 2014. 82 procent av investeringarna finansierades av skatteintäkter, vilket innebär att 18 procent har finansierats med lån.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Tyresö kommun används en finansiell analysmodell som utgår från fyra väsentliga *finansiella aspekter*. *Aspekterna är finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen*. Målet är att utifrån dessa fyra aspekter kunna fastställa om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

RESULTAT OCH KAPACITET

Intäkter och kostnader i verksamheten

mkr	2013	2014	2015
Verksamhetens intäkter	482	476	556
Verksamhetens kostnader	2 414	2 481	2 661

Såväl intäkter som kostnader var större 2015 än föregående år. På intäktssidan var det framför allt bidrag som ökade med 50 miljoner, exploateringsintäkter som ökade med 24 miljoner och taxor och avgifter som ökade med 13,5 miljoner. Kostnaderna var 180 miljoner högre än föregående år. Främst bestod kostnadsökningen av köp av verksamhet (97 miljoner högre än 2014), lönekostnader (+38 miljoner), fastighetsentreprenader (+14 miljoner) samt förbrukningsinventarier, främmande tjänster och övriga kostnader som sammantaget var 27 miljoner högre än föregående år.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen

Förändring i %	2013	2014	2015
Skatteintäktsutveckling	3,2	2,7	6,0
Skatter, generella statsbidrag och utjämnings	4,3	2,7	4,9
Nettokostnadsutveckling	7,4	5,7	4,7

Skatteintäkter och generella bidrag ökade med 4,9 procent och verksamheternas nettokostnader med 4,7 procent. Det senaste året har intäkter och nettokostnader utvecklats i stort sett i samma takt.

ÅRETS RESULTAT OCH JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

mkr	2013	2014	2015
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	27	6	1
Jämförelsestörande poster	14	0	14
Årets resultat	40	6	15
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämnings (%)	0,5	0,3	0,0

Resultatutvecklingen i kommunen var negativ. Rensat från engångsintäkter på 14,3 miljoner kronor från AFA Försäkring var resultatet mycket nära noll. Kortfattat kan situationen beskrivas som att den löpande verksamheten generellt redovisade underskott som kompenseras av överskott på finansförvaltningen, i form av reavinster, engångsintäkter och låga finansiella kostnader beroende på lågt ränteläge. Resultattrenden de senaste åren är negativ.

God ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv

Ett av kommunens finansiella mål är ett överskott om minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det innebär för Tyresös del att resultatet borde uppgå till omkring 45 miljoner för att nå målet. Överskottet behövs dels för att finansiera de pensionsförpliktelser som finns utanför balansräkningen, dels för att kunna finansiera investeringar med skatter istället för lån.

DRIFTKOSTNADSANDEL

%	2013	2014	2015
Verksamhetens intäkter minus kostnader exklusive avskrivningar och jämförelsestörande poster	93,4	95,2	94,0
Avskrivningar	3,8	4,2	4,5
Driftkostnadsandel före jämförelsestörande poster och finansnetto	97,2	99,3	98,5
Finansnetto	0,7	0,4	0,2
Driftkostnadsandel efter finansnetto	97,9	99,7	98,7
Jämförelsestörande poster (netto)	-0,7	0	0,6
Driftkostnadsandel	97,2	99,7	99,4

Driftkostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som gått till löpande driftkostnader. Om den totala driftkostnadsandelen är mindre än 100 procent har kommunen en bra balans mellan löpande kostnader och intäkter – kommunen har större intäkter än utgifter. För

att anses ha en god ekonomisk hushållning bör kommunen ha en driftkostnadsandel på maximalt 97–98 procent. De löpande driftkostnaderna var för Tyresös del en alltför stor andel av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Även avskrivningarnas andel av driftkostnader ökade, vilket innebär att kostnader som direkt hör till verksamheterna minskar som andel av driftkostnaderna. Finansnettots andel av intäkterna har fortsatt att minska, vilket beror på ett lågt ränteläge.

ÅRETS INVESTERINGAR

	2013	2014	2015
Investeringar brutto	201,8	145	197,1
Investeringar netto	98,7	107,6	182,1
Investeringarvolym brutto/ nettokostnader (%)	10	7	9,0
Investeringarvolym netto/ nettokostnader (%)	5	5	8,3

Bruttoinvesteringarna motsvarar ungefär en tiondel av verksamheternas nettokostnader över åren. Bruttoinvesteringarna uppgick till 197 miljoner kronor 2015, en ökning med 52 miljoner från året innan.

SKATTEFINANSIERINGSGRADEN AV INVESTERINGAR

Skattefinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. Om skattefinansieringsgraden är 100 procent eller mer betyder det att kommunen inte behöver låna till investeringarna.

	2013	2014	2015
Skattefinansieringsgraden av bruttoinvesteringar (%)	52	83	76
Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringar (%)	107	112	82

Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringarna uppgick till 82 procent, vilket innebar att kommunen fick ta nya lån för att täcka resten, 18 procent, av årets investeringskostnader.

LIKVIDITET UR ETT RISKPERSPEKTIV

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. I nyckeltalet relateras kommunens omsättningstillgångar till kortfristiga skulder. Kassalikviditeten bör analyseras tillsammans med soliditeten. En ökande kassalikviditet i kombination med oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på ett ökat ekonomiskt handlingsutrymme.

	2013	2014	2015
Kassalikviditet (%)	109	90	107

Kassalikviditeten ökade något 2015, vilket var ett resultat av ett medvetet agerande. I och med den negativa repo-räntan har kommunen möjlighet att ta kortfristiga lån till negativ ränta. Den möjligheten har kommunen tagit tillvara och därmed kunnat undvika att använda räntekontokrediten, vilket leder till lägre finansiella kostnader totalt för kommunen.

SOLIDITET ENLIGT BALANSRÄKNINGEN

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsförmåga. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital.

	2013	2014	2015
Soliditet exklusive pensionsför- pliktelser som intjänats före 1998 (%)	42,2	41,1	38,7

Soliditeten enligt balansräkningen har sjunkit de senaste åren. Anledningen är att upplåningen ökat på grund av att kommunen inte kunnat finansiera investeringar fullt ut med skatteintäkter. Detta nyckeltal tar ingen hänsyn till de pensionsförpliktelser som intjänats före 1998, eftersom de redovisas utanför balansräkningen.

SOLIDITET INKLUSIVE PENSIONS-FÖRPLIKTELSE

Om man inkluderar de pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 och som ligger utanför balansräkningen, får man ett annat, lägre soliditetsmått.

	2013	2014	2015
Soliditet inklusive pensionsför- pliktelser som intjänats före 1998 (%)	1,0	2,5	4,6

När pensionsförpliktelsen läggs in i soliditetsmättet är soliditetsmättet istället ökande. Det beror på att pensionsförpliktelser som ligger utanför balansräkningen minskat de senaste tre åren.

PENSIONS-FÖRPLIKTELSE

mkr, inklusive särskild löneskatt	2013	2014	2015
Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998	173	181	193,1
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	911	874	845
Total pensionsförpliktelse	1 084	1 055	1 038

Kommunens pensionsförpliktelser inklusive särskild löneskatt uppgick 2015 till 1 038 miljoner kronor, det vill säga en dryg miljard. Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998 har ökat. De förpliktelser som är knutna till pensioner som intjänats före 1998 har däremot sjunkit. Jämfört med 2014 minskade skulden med sammanlagt 17 miljoner.

KOMMUNALSKATT

Den kommunala skattesatsen var oförändrad på 19,48 kronor per intjänad hundralapp. I jämförelse med snittet i Stockholms län är skattesatsen i Tyresö relativt hög.

Skattesats

	2013	2014	2015
Tyresö	19,48	19,48	19,48
Stockholms län	18,29	18,27	18,43
Skillnad	1,19	1,21	1,05

KOMMUNENS BORGENSÅTAGANDE

Borgensåtagande i förhållande till verksamhetens kostnader är ett risknyckeltal. Om den part som kommunen gått i borgen för får svårt att betala sina lån, överförs risken och betalningsansvaret till kommunen. Genom att mäta kommunens totala borgensåtagande som andel av bruttokostnaderna för kommunen synliggör man den eventuella resultateffekten i relation till kommunens övriga kostnader.

Borgensåtagande i % av verksamhetens bruttokostnader	2013	2014	2015
Tyresö	74	61	59
Stockholms län	35	33	-

Tyresö kommuns borgensåtagande är relativt högt och motsvarade cirka 60 procent av bruttokostnaderna 2015. Andelen var ungefär lika hög som 2014. Under året tillkom borgensåtagandet för Tyresö Vindkraft AB.

Sammanfattande kommentar

Sammanfattningsvis redovisade flera verksamheter i kommunen stora underskott, i synnerhet gäller det omsorgsverksamheter. Det som bidragit till det totala överskottet är dels premieåterbetalningen från AFA Försäkring, dels betydligt lägre finansiella kostnader än budgeterat tack vare ett lägre ränteläge. Tyresö kommun har inte uppfyllt kravet på god ekonomisk hushållning, eftersom man inte nådde målet om överskott i storleksordningen 44–45 miljoner från den ordinarie verksamheten. Skillnaden mellan det faktiska resultatet och resultatmålet var omkring 60 miljoner.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH BALANSKRAVET

Enligt kommunallagen ska kommunen fastställa mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Enligt samma lag ska kommunens ekonomi vara i balans, det vill säga de löpande intäkterna ska överstiga kostnaderna (det så kallade balanskravet). Tyresö kommun har formulerat dessa mål för god ekonomisk hushållning:

1. *Det årliga driftresultatet (exklusive extraordinära kostnader och intäkter) uppgår till i genomsnitt minst 2 procent av skatter och utjämningsystem.*

Det innebär för Tyresös del omkring 45 miljoner per år, baserat på 2015 års siffror. Målet har inte uppnåtts de senaste tre åren.

2. *Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten.*

Inte heller det målet uppnådde kommunen eftersom nettoinvesteringarna var 63 miljoner högre än budgeterat.

BALANSKRAVET

Vid en bedömning av om kommunen uppfyller balanskravet ska man även beakta realisationsvinster och eventuellt tidigare underskott. Av balanskravsutredningen framgår att kommunen uppfyllde balanskravet 2015.

Årets resultat	14,8
Samtliga realisationsvinster	0,0
Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0,0
Realisationsvinster till följd av försäljning som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0
Återföring av realiserade förluster i värdepapper	0,0
BALANSKRAVSRESULTAT	14,8

RESULTATUTJÄMNINGSRESERV

Kommunfullmäktige har 2013-12-12 beslutat att tills vidare inte utnyttja möjligheten att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR).

Finansiella nyckeltal

	2011	2012	2013	2014	2015
Utveckling skatteintäkter och utjämning	3,6 %	3,5 %	4,3 %	2,7 %	4,9 %
Nettokostnadsutveckling	1,0 %	3,7 %	9,0 %	4,1 %	5,3 %
Driftkostnadsandel	98,6 %	98,0 %	101,9 %	103,9 %	103,8 %
Varav verksamhetens nettokostnader	93,6 %	93,8 %	98,0 %	99,3 %	99,8 %
Varav avskrivningar	3,6 %	3,5 %	3,8 %	4,2 %	4,5 %
Varav finansnetto	1,4 %	0,7 %	0,7 %	0,4 %	0,2 %
Varav jämförelsestörande poster (netto)	0,0 %	0,0 %	-0,7 %	0,0 %	-0,6 %
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och utjämningsystem (%)	5,0 %	5,5 %	1,3 %	0,3 %	0,0 %
Årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämningsystem (%)	5,0 %	5,5 %	2,0 %	0,3 %	0,7 %
Skattefinansieringsgraden av investeringsutgifter	52,7 %	53,9 %	59,1 %	64,8 %	62,6 %
Investeringsutgifter/verksamhetens kostnader (%)	14,0 %	14,2 %	8,4 %	5,8 %	6,9 %
Skattefinansieringsgraden av nettoinvesteringar	53,0 %	53,9 %	59,1 %	87,3 %	64,8 %
Nettoinvesteringar/verksamhetens kostnader (%)	13,9 %	14,2 %	8,4 %	4,3 %	6,6 %
Nettoinvesteringar/avskrivningar	452,9 %	474,7 %	256,0 %	122,0 %	177,2 %
Soliditet	42,2 %	42,7 %	42,2 %	41,1 %	38,7 %
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	-4,2 %	1,1 %	1,0 %	2,5 %	5,4 %
Primärkommunal skattesats	19,48	19,48	19,48	19,48	19,48
RISK OCH KONTROLL					
Kassalikviditet	107 %	90 %	109 %	90 %	107 %

Vad används 100 kronor av skattepengarna till?

	kronor
Gata/park/stadsbyggnad/infrastruktur	5,67
varav räddningstjänst	1,32
varav plan och exploatering	0,82
varav väghållning och park	3,03
varav miljö och trafik	0,20
varav bygglovsverksamhet	0,23
varav VA och renhållning	0,07
Vuxenutbildning	1,19
Socialtjänst	31,86
varav äldreomsorg	13,92
varav individ- och familjeomsorg	7,33
varav funktionsnedsättning	10,61
Ungdomsutbildning	51,92
varav förskola	12,69
varav grundskola	29,96
varav gymnasium	9,27
Kultur och fritid	5,36
varav kultur och fritid	4,83
varav fritidsgårdar	0,53
Politik	0,99
Övrigt	3,01
SUMMA	100,00

Finansiell uppföljning och riskhantering

Tyresö kommuns totala upplåning uppgick vid utgången av 2015 till 700 miljoner kronor.

Under året har lån på 270 miljoner omsatts och ytterligare 130 miljoner har nyupplånats.

Under året har kommunen arbetat med att anpassa skuldportföljen till den finanspolicy som fullmäktige beslutat. Kommunens genomsnittliga räntebindningstid uppgick vid årsslutet till 715 dagar, jämfört med 543 dagar ett år tidigare. Samtidigt minskade kostnaderna för räntor då den genomsnittliga räntan på kommunens lån var 1,01 procent 2015 jämfört med 1,88 procent ett år tidigare. Minskningen av genomsnittlig ränta beror dels på att äldre lån har omsatts, dels på det extremt låga ränteläget. Kommunen har numera även viss upplåning i portföljen till negativa räntor.

Kommuninvest och övriga investerarrelationer

Tyresö kommun ger inte ut egna kommunobligationer och har därför inte direktkontakt med investerare. Kommunen är däremot delägare i Kommuninvest som är en medlemsorganisation utan vinstintresse där kommunen har alla sina lån samlade. Att alla lån är samlade hos Kommuninvest beror på att de erbjuder de bästa villkoren för kommunen. Det kan möjligen anses som en risk att enbart ha en

motpart för upplåningen, men kommunen bedömer att Kommuninvest har en sådan riskspridning i den upplåning de själva gör att skillnaden mellan att låna hos fler aktörer i praktiken inte sänker affärsrisken. De har stor bredd och spridning i upplåning i olika valutor och obligationer världen över. Kommuninvest är även klassade som en systemviktig aktör av Finansinspektionen. Kommuninvests medlemskap i Riksbankens betalningssystem Rix förstärker tillgången till likviditet vid eventuell oro på de finansiella marknaderna, genom möjlighet att delta i Riksbankens marknadsaktiviteter och genom omedelbar tillgång till krediter. Under finanskrisen var Kommuninvest en av få aktörer som kunde erbjuda återfinansiering.

Tyresö kommuns finanspolicy

Tyresö kommuns finanspolicy beslutades av kommunfullmäktige 2014. Målet för skuldförvaltningen är att genom aktiv upplåning minimera kostnaderna i förhållande till bindningstid och tillräcklig likviditet. Syftet är att trygga finansieringen på både kort och lång sikt genom stabilitet och förutsägbarhet vad gäller framtida räntekostnader. Upplåningen i förhållande till finanspolicyen är fördelad enligt tabellen nedan.

Räntebindningstid	2015		2014		Enligt policy		
	mkr	%	mkr	%	Normal	Min	Max
0-1 år	300	43	270	47	40	30	50
1-2 år	100	14	100	18	20	12,5	27,5
2-3 år	100	14	100	18	20	12,5	27,5
3-4 år	100	14			10	5	15
4-5 år	100	14	100	18	10	5	15
5-6 år					0		10
7-8 år					0		10
8-9 år					0		10
9-10 år					0		10
10- år					0		10
SUMMA:	700		570				

Risker

Kommunens genomsnittliga upplåningskostnad uppgick 2015 till cirka 1 procent. Under 2016 blir troligen den vägda upplåningskostnaden ännu lägre. I kommunens långtidsplanering ingår ett relativt omfattande investeringsprogram, bland annat ska en ny ishall och en ny gymnasieskola byggas. Dessa investeringar behöver som det ser ut idag

till stor del finansieras med lån. Om kommunens låneskuld om några år skulle öka från 700 miljoner kronor till 1000 miljoner (en miljard) och räntan samtidigt skulle stiga från cirka 1 procent 2015 till en mer normal nivå på 4 procent, skulle de finansiella kostnaderna öka från 7 miljoner till 40 miljoner. Med tanke på att resultatet på 14 miljoner

för 2015 förstärktes av en engångsintäkt på 14,3 miljoner från AFA och fastighetsförsäljningar för 26,4 miljoner, finns det inget utrymme i budgeten för sådana kostnads- höjningar. Det kan tvinga fram nedskärningar och/eller skatteköjningar för att kommunen ska undvika ett negativt resultat.

Definitioner av risker – och kommunens strategi i korthet för att möta riskerna

Finansieringsrisk innebär svårigheter att ta nya lån och sätta om befintliga lån. Kommunens lån är idag samlade hos Kommuninvest som är en mycket stabil motpart och klassas som en systemviktig aktör av Finansinspektionen. Kommunen har även upparbetade kontakter med affärsbankerna.

Ränterisk är ett mått på hur mycket kommunens resultat påverkas vid en förändring av marknadsräntan. Ränterisken begränsas genom restriktioner för andelen kort och lång räntebindning i enlighet med finanspolicyn.

Valutarisk är ett mått på hur mycket kommunens resultat påverkas vid en given förändring av valutakursen på lån i utländsk valuta. Den risken är inte aktuell för Tyresö då kommunen har som riskpolicy att enbart ha lån i svensk valuta.

Motpartsrisk avser risker som uppstår om en motpart inte fullgör sina förpliktelser. Kommunen har alla sina lån hos Kommuninvest. Det kan möjligen ses som en risk, men Kommuninvest är i detta sammanhang en stabil motpart och eftersom de klassas som en systemviktig aktör hos Finansinspektionen har de möjlighet att vända sig direkt till Riksbanken.

Likviditetsrisk är risken att en placering av ett överskott inte kan omsättas till likvida medel utan kostnad. Likviditetsrisk vid upplåning avser risken att kommunen inte har tillgång till pengar för att kunna göra betalningar. Likviditetsrisken hanterar kommunen genom att göra kontinuerliga likviditetsprognoser och anpassa upplåningen efter prognosen. Utöver det finns en checkräkningskredit som kommunen kan använda vid behov.

Finansiella nyckeltal

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. I nyckeltalet relateras kommunens omsättningstillgångar till kortfristiga skulder.

	2013	2014	2015
Kassalikviditet (%)	109	90	107

Kassalikviditeten ökade något 2015, vilket är ett resultat av ett medvetet agerande. I och med den negativa reporäntan har kommunen möjlighet att ta kortfristiga lån till negativ ränta. Den möjligheten har kommunen tagit tillvara och därmed kunnat undvika att använda räntekontokrediten, vilket leder till lägre finansiella kostnader totalt för kommunen.

Soliditet enligt balansräkningen är ett mått på kommunens långsiktiga ekonomiska handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats via eget kapital (samlade skatteintäkter). Eftersom soliditeten bestäms av relationen mellan tillgångar och skulder påverkas den av hur tillgångarna värderas. En relativt stor del av kommunens anläggningstillgångar är byggnader och mark. Erfarenhetsmässigt brukar försäljningar av den sortens tillgångar ge intäkter som är större än det bokförda värdet. Även de finansiella anläggningstillgångarna, främst aktier i Tyresö Bostäder, har troligen ett bokfört värde som är avsevärt lägre än det verkliga värdet vid en eventuell försäljning. Därmed har tillgångarna i kommunens balansräkning som är redovisade till anskaffningsvärde sannolikt ett högre marknadsvärde. Det innebär att den verkliga soliditeten, om tillgångarna varit marknadsvärderade, troligen är betydligt högre än vad tabellen nedan anger.

	2013	2014	2015
Soliditet enligt balansräkningen (%)	42,2	41,1	38,7

Soliditeten enligt balansräkningen var något lägre vid utgången av 2015 jämfört med tidigare år. Delvis hänger det samman med att likviditeten var högre vid årsskiftet 2015–2016 jämfört med motsvarande tidpunkt tidigare år.

Soliditet inklusive pensionsförpliktelser är ett annat soliditetsmått där man inkluderar pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 och som ligger utanför balansräkningen. Detta soliditetsmått är därför lägre. Denna soliditet ökade jämfört med 2014, vilket beror på att kommunens ansvarsförbindelse för pensionerna minskade från 874 miljoner 2014 till 825 miljoner vid utgången av 2015.

	2013	2014	2015
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser (%)	1,0	2,5	4,6

Kommunens borgensåtagande

Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till kommunägda bolag, men ibland även för andra externa verksamheter. Kommunens samlade borgensåtagande för lån uppgick vid utgången av 2015 till 1 561 miljoner kronor (1,56 miljarder), vilket var en ökning med 54 miljoner från 2014. Ökningen beror i huvudsak på att ett borgensåtagande för Tyresö Vindkraft AB tillkom. För mer information om detta, se not 21 i årsredovisningen.

Skatteintäkter i förhållande till lån

Sett över tid är det inte bra om kommunens lån hos banker och kreditinstitut ökar mer än vad skatteintäkterna gör.

mkr	2013	2014	2015
Skatteintäkter generella bidrag och utjämning	2 052	2 107	2 210
Utestående lån	610	570	700
Lån/skatteintäkter	29,7	27,1	31,7

Under 2015 uppgick kommunens lån som andel av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning till 31,7 procent, en ökning från 2014. Visserligen kan en del av ökningen förklaras genom att kommunens likviditet var högre än 2014, men ju högre lånenivån är i relation till intäkterna, desto högre är den ekonomiska risken för kommunen. Skulle skatteintäkterna börja minska, exempelvis genom en kraftig lågkonjunktur, samtidigt som räntan stiger kan kommunen hamna i ett mycket bekymmersamt läge. Vid ett sådant scenario skulle en större andel av kommunens intäkter behöva användas till att betala räntor på lånen. Vad ett ”godkänt” nyckeltal är kan diskuteras, men exempelvis Malmö stad har satt som mål att andelen inte får överstiga 30 procent.

Driftredovisning

Nämndernas nettokostnader uppgick till totalt 2 234 miljoner kronor (drygt 2,2 miljarder), vilket var 37,9 miljoner kronor (1,7 procent) mer än budgeterat. De största underskotten uppstod inom socialnämndens ansvarsområde där det sammanlagda underskottet blev 26,3 miljoner. Inom kommunstyrelsen redovisade gemensam verksamhet ett underskott på 9,3 miljoner.

Verksamhetsområden	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget	Resultat
Kommunstyrelsen					
GEMENSAM VERKSAMHET	396,0	483,6	87,6	78,4	- 9,3
KOMMUNALFÖRBUND m m	0,0	41,7	41,7	42,2	0,5
POLITISK VERKSAMHET	0,0	21,6	21,6	21,1	- 0,4
NÄRINGSLIV	0,2	1,4	1,2	1,2	0,0
PLAN OCH EXPLOATERING	9,5	27,5	18,1	18,0	- 0,1
VÄGHÅLLNING OCH PARK	14,9	81,3	66,5	66,7	0,2
MILJÖ, TRAFIK OCH ÖVRIGT	1,1	5,4	4,3	4,0	- 0,3
VATTEN OCH AVLOPP	69,9	70,3	0,5	0,0	- 0,5
RENHÅLLNING	42,4	43,4	1,0	0,0	- 1,0
Byggnadsnämnden					
BYGGLOVSVERKSAMHET	4,7	9,8	5,1	4,1	- 1,0
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden					
ARBETSCENTRUM	12,6	21,4	8,7	10,0	1,2
VUXENUTBILDNING	17,3	43,3	26,0	26,0	0,0
GYMNASIESKOLA	77,0	280,2	203,1	202,2	- 0,9
Kultur- och fritidsnämnden					
BIBLIOTEK, KULTUR OCH FRITID	7,8	113,6	105,9	108,3	2,4
FRITIDSGÅRDAR	4,1	15,6	11,5	12,1	0,6
Barn- och utbildningsnämnden					
FÖRSKOLA	28,3	305,4	277,1	280,7	3,6
GRUNDSKOLA	63,3	719,8	656,4	650,6	- 5,9
Socialnämnden					
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	64,1	224,6	160,5	154,2	- 6,4
ÄLDREOMSORG	204,4	509,3	304,9	292,9	- 12,0
OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING	159,3	391,8	232,5	223,7	- 8,8
Alla nämnder/verksamhetsområden	1 176,9	3 411,1	2 234,2	2 196,3	- 37,9

Investeringsredovisning

Investeringarna 2015 uppgick till 197 miljoner kronor. Av investeringarna användes 46 procent till olika exploateringsområden, främst på Östra Brevik och Norra Tyresö Centrum, 11 procent till väghållning och park inklusive gång- och cykelbanor, 9 procent gick till vård- och omsorgsområdena, 7 procent till utbildningsområdet och 4 procent till fritidsområdet.

Tabellen nedan visar de största investeringsprojekten i kommunen och vilka utgifter som är planerade totalt enligt det senaste investeringsprogrammet.

Projekt	UTGIFT	UTGIFT	UTGIFT	Totalt
	<år 2015	år 2015	Plan >år 2015	
Solberga, etapp 7	-13,9	-30,3	-19,9	-64,0
Tyresövägen	-2,5	-10,9	-144,5	-157,8
Norra Tyresö Centrum	-42,5	-25,1	-111,1	-178,8
Strandängarna	36,5	-16,1	-20,4	0,0
Tärningen gruppboende	-0,8	-4,7	-4,5	-10,0
Villa Linde LSS-boende	0,0	-10,2	-5,8	-16,0

Nedan redovisas hela investeringsprogrammet.

INVESTERINGS- OCH EXPLOATERINGSREDOVISNING

INVESTERINGAR, mkr	INKOMST	UTGIFT	NETTO	BUDGET	DIFF
EXPLOATERING ÖSTRA TYRESÖ	-1,4	-6,1	-7,5	-33,8	26,2
Brevik Ugglevägen, etapp 9	0,0	-4,1	-4,1	-20,2	16,1
Brobänken, etapp 10	0,0	-1,8	-1,8	-11,7	9,9
Övrigt	-1,4	-0,2	-1,6	-1,9	0,3
EXPLOATERING ÖVRIGA TYRESÖ	0,7	-33,2	-32,4	-67,9	35,5
Raksta, etapp 8	0,0	-1,8	-1,8	-9,6	7,8
Solberga, etapp 7	0,0	-30,3	-30,3	-49,0	18,8
Övrigt	0,7	-1,1	-0,3	-9,3	9,0
VERKSAMHETSLOKALER	0,0	-25,7	-25,7	-100,8	75,1
Tärningen gruppboende	0,0	-4,7	-4,7	-9,2	4,5
Villa Linde LSS-boende	0,0	-10,2	-10,2	-16,0	5,8
Ny ishall	0,0	-0,3	-0,3	-40,7	40,4
Villa Höglid korttidsboende	0,0	-2,4	-2,4	-2,3	-0,1
Upprustning Fårdala ridhus	0,0	-1,7	-1,7	-7,0	5,3
Utbyggnad Radiovägen	0,0	-2,3	-2,3	-5,0	2,7
Verksamhetsanpassningar Alby friluftsgård	0,0	-2,6	-2,6	-7,5	4,9
Övrigt	0,0	-1,5	-1,5	-13,2	11,7
FASTIGHET SAMLINGSANSLAG	0,0	-18,6	-18,6	-25,0	6,4
Kommunhuset En väg in	0,0	-2,3	-2,3	-2,5	0,2
Gymnasiet Brandlarm	0,0	-3,3	-3,3	-3,5	0,2
Idrottshall Nyboda skola	0,0	-3,7	-3,7	-3,0	-0,7
Övrigt	0,0	-9,2	-9,2	-16,0	6,8

INVESTERINGAR, mkr	INKOMST	UTGIFT	NETTO	BUDGET	DIFF
TYRESÖVÄGEN	0,0	- 10,9	- 10,9	- 24,8	13,9
Tyresövägen 3 körfält	0,0	- 6,2	- 6,2	- 6,8	0,6
Viltpassage Sidvällsvägen	0,0	- 1,8	- 1,8	- 2,0	0,2
Kraftledning Tyresövägen	0,0	- 1,7	- 1,7	- 16,0	14,3
Övrigt	0,0	- 1,2	- 1,2	0,0	- 1,2
CYKELPLAN	0,0	- 5,3	- 5,3	- 6,0	0,7
Gång- och cykelväg Skogsängsvägen etapp1	0,0	- 1,6	- 1,6	- 2,0	0,4
Gång- och cykelväg Vendelsövägen	0,0	- 1,2	- 1,2	- 1,2	0,0
Gång- och cykelväg Stjärnvägen	0,0	- 1,0	- 1,0	- 1,0	0,0
Övrigt	0,0	- 1,5	- 1,5	- 1,8	0,3
VÄG OCH PARK	0,0	- 4,5	- 4,5	- 10,0	5,5
Tillgänglighetsanpassning busshållplatser	0,0	- 0,9	- 0,9	- 1,0	0,1
Övrigt	0,0	- 3,7	- 3,7	- 9,0	5,3
KULTUR OCH FRITID	0,0	- 1,2	- 1,2	- 1,5	0,3
Forellscenen ljud och ljus m m	0,0	- 0,4	- 0,4	0,0	- 0,4
Övrigt	0,0	- 0,8	- 0,8	- 1,5	0,7
KLIMATSTRATEGI	0,0	- 0,1	- 0,1	- 1,0	0,9
Beläggning laddstation Tyresö C	0,0	- 0,6	- 0,6	- 0,6	0,0
Övrigt	0,0	0,5	0,5	- 0,4	0,9
KOMMUNDIREKTÖRENS ANSLAG	0,0	- 5,1	- 5,1	- 5,0	- 0,1
Dataservrar	0,0	- 3,9	- 3,9	- 4,0	0,1
Övrigt	0,0	- 1,1	- 1,1	- 1,0	- 0,1
ÖVRIGT	0,0	0,0	0,0	- 16,6	16,6
Övrigt	0,0	0,0	0,0	- 16,6	16,6
SOCIALNÅMNDEN	0,0	- 0,2	- 0,2	- 0,4	0,2
Sängar Björkbacken	0,0	- 0,2	- 0,2	0,0	- 0,2
Övrigt	0,0	- 0,1	- 0,1	- 0,4	0,3
BARN OCH UTBILDNING	0,0	- 0,4	- 0,4	- 0,6	0,2
Ny skola Fornuddsparken	0,0	- 0,4	- 0,4	- 0,6	0,2
NORRA TYRESÖ CENTRUM	0,9	- 26,1	- 25,1	- 72,1	47,0
Damm, gångvägar Stadsparken	0,9	- 14,6	- 13,6	- 9,5	- 4,1
Kvarteret Järnet inklusive gångtunnel	0,0	- 6,2	- 6,2	- 6,1	- 0,1
Simvägens förlängning till Forellen 4	0,0	- 8,8	- 8,8	- 19,0	10,2
Små justeringar Tyresö C vägnät	0,0	- 1,2	- 1,2	- 6,0	4,8
Övrigt	0,0	4,6	4,6	- 31,6	36,2
EGENFINANSIERADE PROJEKT	- 6,3	- 17,3	- 23,6	- 45,4	21,8
Strandängarna	0,0	- 16,1	- 16,1	- 36,5	20,4
Exploatering gymnasiet Wättinge	0,0	- 1,0	- 1,0	- 1,8	0,8
Kryddvägen	0,0	- 0,4	- 0,4	- 0,3	- 0,1
Övrigt	- 6,3	0,3	- 6,0	- 6,7	0,7

INVESTERINGAR, mkr	INKOMST	UTGIFT	NETTO	BUDGET	DIFF
VATTEN OCH AVLOPP	12,1	-22,7	-10,6	-20,6	10,0
VA-sanering	0,0	-21,9	-21,9	-20,0	-1,9
Övrigt	12,1	-0,8	11,3	-0,6	11,9
RENHÅLLNING	0,0	-5,4	-5,4	-25,1	19,7
Masshanteringsplats Mediavägen	0,0	-4,8	-4,8	-0,1	-4,7
Sorteringsutrustning Petterboda	0,0	-0,6	-0,6	-0,6	0,0
Sopsug Norra Centrum	0,0	0,0	0,0	-22,0	22,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0	-2,4	2,4
SAMMANLAGT	6,1	-182,7	-176,6	-456,5	279,9

Finansiella sammansättningar

4

Koncernredovisningen kallas i kommunsektorn för sammanställd redovisning. I denna del analyseras den sammanställda redovisningens finansiella ställning och utveckling ur ett antal perspektiv. Här återfinns också de lagstadgade räkenskapsrapporterna med tilläggsupplysningar.

1. Finansiell analys av sammanställd redovisning

I avsnittet görs en finansiell analys av den sammanställda redovisningen. Viktiga inslag i den är trender och helhetsperspektiv. Analysen ska ge förutsättningar att bedöma organisationens kontroll över att kontanta in- och utflöden på kort och lång sikt hålls på en nivå som tillåter en kvalitativt god verksamhet.

2. Resultaträkning balansräkning och kassaflödesanalys

Här redovisas den sammanställda redovisningens räkenskapsrapporter.

3. Noter - kommunen

Här återfinns noter till de finansiella rapporterna.

4. Interna mellanhavande

I den sammanställda redovisningen finns ett antal interna transaktioner mellan de olika redovisningsenheterna. I detta avsnitt sker en övergripande redovisning av dessa.

5. Analys av koncerner och bolag

På denna sida redovisas en kort finansiell beskrivning av koncerner och bolag.

6. Koncerner och bolag i siffror

Ett antal finansiella nyckeltal redovisas i tabellform för varje koncern eller bolag. Det handlar om verksamhetens intäkter, resultat efter finansiella poster, årets resultat investeringar, balansomslutning, eget kapital och soliditet

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Verksamhetens intäkter	Not 1	555,7	476,1	775,3	713,3
Verksamhetens kostnader	Not 2	-2 661,4	-2 481,3	-2 788,3	-2 614,3
Avskrivningar	Not 3	-99,7	-88,2	-139,8	-129,8
Jämförelsestörande poster	Not 4	14,3	-	14,3	182,6
Verksamhetens nettokostnad		-2 191,1	-2 093,4	-2 138,5	-1 848,2
Skatteintäkter	Not 5	2 009,4	1 896,3	2 009,4	1 896,3
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	200,9	210,9	200,9	210,9
Finansiella intäkter	Not 7	6,5	7,2	0,7	1,5
Finansiella kostnader	Not 8	-10,8	-15,3	-36,8	-50,7
Jämförelsestörande finansiella poster		-	-	-	-
Resultat efter finansiella poster		14,8	5,7	35,7	209,8
Aktuell och uppskjuten skatt bolag		-	-	-6,8	-
Extraordinära intäkter		-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		14,8	5,7	28,8	209,8

Balansräkning

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och anläggningar	Not 9	1 872,6	1 795,4	3 652,1	3 564,4
Maskiner och inventarier	Not 10	68,0	62,2	71,0	66,2
Finansiella anläggningstillgångar	Not 11, 12	119,5	91,7	57,7	30,2
Summa anläggningstillgångar		2 060,2	1 949,3	3 780,8	3 660,8
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringstillgångar m.m.	Not 13	75,9	64,0	75,9	64,0
Kortfristiga fordringar	Not 14	177,6	182,3	169,6	175,3
Kassa, bank	Not 15	162,9	64,7	332,6	183,5
Summa omsättningstillgångar		416,3	310,9	578,0	422,7
SUMMA TILLGÅNGAR		2 476,5	2 260,2	4 358,9	4 083,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	Not 16	14,8	5,7	28,8	209,8
Resultatutjämningsreserv		-	-	-	-
Övrigt eget kapital		943,8	924,0	1 344,3	1 129,8
Summa eget kapital		958,6	929,7	1 373,1	1 339,6
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	193,6	181,2	193,6	181,2
Övriga avsättningar		-	-	38,7	34,9
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 18	935,5	804,2	2 307,9	2 135,2
Kortfristiga skulder	Not 19	388,9	345,2	445,6	392,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 476,5	2 260,2	4 358,9	4 083,6

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		-	-	-	-
Ansvarförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och/eller avsättningar	Not 20	845,0	874,0	845,0	874,0
Övriga ansvarförbindelser	Not 21, 22	1 560,8	1 507,2	179,7	167,5
Hyses- och leasingåtaganden	Not 23	571,2	585,0	510,0	506,5
SUMMA PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		2 977,0	2 966,2	1 534,7	1 548,0
Skulder i %		53,5 %	50,9 %	63,2 %	61,9 %
Soliditet (exklusive panter och ansvarförbindelser)		38,7 %	41,1 %	31,5 %	32,8 %
Soliditet (inklusive pensionsförpliktelser)		4,6 %	2,5 %	12,1 %	11,4 %

Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		14,8	5,7	28,8	209,8
Justering för av- och nedskrivningar		99,7	88,2	139,8	129,8
Justering för gjorda avsättningar		12,5	8,1	12,5	7,2
Justering för uppskjuten skatt		-	-	3,0	-
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		-13,7	-14,4	-18,5	-11,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		113,2	87,6	165,6	335,7
Ökning (-) / Minskning (+) av förråd m.m.	Not 13	-11,9	-4,4	-11,9	-4,4
Ökning (-) / Minskning (+) av kortfristiga fordringar	Not 14	4,7	-15,7	5,7	-7,5
Ökning (+) / Minskning (-) av kortfristiga skulder	Not 19	43,7	53,3	52,9	56,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten		149,6	120,8	212,3	380,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immaterialla anläggningstillgångar		-	-	-	-
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	Not 9, 10	-182,7	-145,0	-236,4	-149,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	3,7	0,3	43,3
Investering i finansiella tillgångar		-14,4	-0,0	-14,4	-0,0
Försäljning av finansiella tillgångar		-	-	-	-
Bidrag (investerings, VA- och gatukostnadsersättning)		15,0	37,4	15,0	28,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-182,1	-104,0	-235,5	-78,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	Not 18	130,0	-	171,4	-
Amortering av långfristiga skulder	Not 18	-	-40,0	-	-305,0
Ökning (-) / Minskning (+) av långfristiga fordringar	Not 12	0,7	-4,3	0,9	1,3
Minskning av avsättningar p.g.a. utbetalningar		-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		130,7	-44,3	172,3	-303,7
Årets kassaflöde		98,2	-27,6	149,1	-1,2
Likvida medel vid årets början	Not 15	64,7	92,3	183,5	184,6
Likvida medel vid årets slut	Not 15	162,9	64,7	332,6	183,5
Förändring av likvida medel		98,2	-27,6	149,1	-1,2

Noter

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 1 Verksamhetens intäkter					
INTÄKTER					
Försäljningsintäkter		5,3	6,2	5,3	6,2
Taxor och avgifter		189,3	175,8	173,9	175,8
Hyror och arrenden		65,2	62,5	305,2	295,1
Bidrag		230,4	179,6	230,4	179,6
varav återbetalning AFA, se jämförelsestörande post	Not 4	- 14,3	-	- 14,3	-
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster		51,8	47,4	51,8	47,4
Exploateringsintäkter		27,3	3,2	18,3	3,2
Realisationsvinster		0,0	0,7	0,0	0,7
Försäkringsersättningar		0,6	0,7	0,6	0,7
Övriga intäkter		0,0	0,0	4,0	4,6
Summa verksamhetens intäkter		555,7	476,1	775,3	713,3
Not 2 Verksamhetens kostnader					
KOSTNADER					
Löner och sociala avgifter		1 208,9	1 171,1	1 233,6	1 196,0
Pensionskostnader		92,3	88,7	94,0	90,2
Köp av huvudverksamhet		820,1	723,3	820,1	723,3
Lämnade bidrag		67,5	67,1	67,5	67,1
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader		103,7	89,7	232,9	196,6
Bränsle, energi och vatten		54,6	57,6	54,3	57,6
Lokal- och markhyror		55,0	56,5	26,4	56,5
Hyra/leasing anläggningstillgångar		12,8	9,6	12,8	9,6
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial		73,2	63,0	73,2	63,0
Tele, IT-kommunikation och postbefordran		6,3	7,2	6,3	7,2
Kostnader för transportmedel, transporter och resor		20,8	20,1	20,8	20,1
Försäkringspremier och riskkostnader		13,8	11,7	13,8	11,7
Övriga främmande tjänster		78,7	68,3	78,7	68,3
Realisationsförluster och utrangering		0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader		53,6	47,6	53,8	47,1
Summa verksamhetens kostnader		2 661,4	2 481,3	2 788,3	2 614,3
Not 3 Avskrivningar					
Byggnader och anläggningar		88,6	77,8	127,7	118,4
Maskiner och inventarier		11,1	10,4	12,1	11,4
Summa avskrivningar		99,7	88,2	139,8	129,8

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 4 Jämförelsestörande poster					
<i>Jämförelsestörande poster verksamhetens intäkter</i>					
Premieåterbetalning från AFA Försäkring		14,3	-	14,3	-
Vinst vid avyttring av fastighet		-	-	-	182,6
Summa jämförelsestörande poster		14,3	0,0	14,3	182,6
Not 5 Skatteintäkter					
Preliminär kommunalskatt		2 010,8	1 900,8	2 010,8	1 900,8
Preliminär slutavräkning innevarande år		2,0	-15,4	-3,1	-15,4
Slutavräkningsdifferens föregående år		-3,4	11,0	1,6	11,0
Summa skatteintäkter		2 009,4	1 896,3	2 009,4	1 896,3
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning					
Inkomstutjämningsbidrag		47,4	40,8	47,4	40,8
Strukturbidrag		4,7	4,6	4,7	4,6
Införandebidrag		-	15,0	-	15,0
Regleringsbidrag		-1,7	10,2	-1,7	10,2
Kostnadsutjämningsbidrag		83,3	87,7	83,3	87,7
Kommunal fastighetsavgift		69,7	68,3	69,7	68,3
Generella bidrag från staten		4,0	-	4,0	-
Avgift till LSS-utjämning		-6,4	-15,8	-6,4	-15,8
Summa generella statsbidrag och utjämning		200,9	210,9	200,9	210,9
Not 7 Finansiella intäkter					
Aktieutdelning kommunägda bolag		0,6	0,6	0,2	0,1
Borgensavgift kommunägda bolag		5,4	5,7	0,0	0,0
Ränteintäkter		0,0	0,3	0,0	0,3
Ränteintäkter på utlämnade lån		0,3	0,5	0,3	0,5
Ränteintäkter på kundfordringar		0,2	0,2	0,2	0,2
Övriga finansiella intäkter		0,0	0,0	0,0	0,4
Summa finansiella intäkter		6,5	7,2	0,7	1,5
Not 8 Finansiella kostnader					
Räntekostnader på upptagna lån		8,1	12,8	34,0	48,2
Räntekostnader på pensionsskuld		2,3	2,1	2,3	2,1
Räntekostnader på leverantörsskulder		0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga finansiella kostnader		0,4	0,3	0,4	0,3
Summa finansiella kostnader		10,8	15,3	36,8	50,7

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 9 Mark, byggnader och anläggningar					
Ingående anskaffningsvärde		2 532,4	2 222,1	4 786,2	4 511,2
Årets investeringar		202,9	310,2	252,0	328,5
Årets försäljningar/utrangeringar		-7,8	-	-8,6	-57,4
Omklassificering		-	-	-	-
Årets uppskrivningar		-	-	-3,9	3,9
Årets nedskrivningar		-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde		2 727,5	2 532,4	5 025,8	4 786,2
Ingående ackumulerade avskrivningar		-1 051,5	-973,8	-1 541,1	-1 437,8
Årets försäljningar/utrangeringar		7,8	-	8,3	15,1
Omklassificering		-	-	-	-
Årets avskrivningar		-88,6	-77,8	-127,7	-114,5
Årets nedskrivningar		-	-	-	-3,9
Utgående avskrivningar		-1 132,3	-1 051,5	-1 660,5	-1 541,1
Pågående projekt		277,5	314,5	286,9	319,6
Utgående bokfört värde		1 872,6	1 795,4	3 652,1	3 564,4
Not 10 Maskiner och inventarier					
Ingående anskaffningsvärde		288,7	273,7	308,7	293,2
Årets investeringar		14,2	18,6	14,3	20,3
Årets försäljningar/utrangeringar		-28,4	-3,7	-28,4	-4,8
Omklassificering		-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde		274,4	288,7	294,5	308,7
Ingående ackumulerade avskrivningar		-229,3	-221,6	-245,4	-237,8
Årets försäljningar/utrangeringar		28,4	2,7	28,4	3,8
Årets avskrivningar		-11,1	-10,4	-12,1	-11,4
Utgående avskrivningar		-211,9	-229,3	-229,1	-245,4
Pågående projekt		5,5	2,9	5,5	2,9
Utgående bokfört värde		68,0	62,2	71,0	66,2
Not 10a Nettoinvesteringar					
Årets investeringar, enligt not 9 och 10		217,1	328,9	266,3	348,8
Förändring av pågående arbete, enligt not 9 och 10		-34,4	-183,8	-30,1	-199,3
Nedskrivning		-	-	-	-
Justering på grund av omklassificering		-	-	-	-
Summa nettoinvesteringar		182,7	145,0	236,4	149,7

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar – aktier och andelar					
Aktier i Tyresö Bostäder AB		50,0	50,0	-	-
Aktier i Tyresö Näringslivs AB		2,5	2,5	-	-
Aktier i Tyresö Vindkraft AB		0,1	0,1	-	-
Aktier i Stockholmsregionens Försäkrings AB		4,1	4,1	4,1	4,1
Övriga aktier		0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening		30,6	2,1	30,6	2,1
Andel i bostadsrätter		10,4	10,4	10,4	10,4
Tyrestaskogen, grundfond		3,0	3,0	3,0	3,0
Summa aktier och andelar		101,0	72,5	48,4	19,9
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar – långfristiga fordringar					
Tyresö Näringslivsaktiebolag		10,0	10,0	-	-
Utlämnade gatukostnadslån		6,9	7,6	6,9	7,6
Avgår kortfristig del av långfristigt lån		-0,5	-0,6	-0,5	-0,6
Övriga långfristiga fordringar		2,1	2,2	2,9	3,2
Summa långfristiga fordringar		18,5	19,3	9,3	10,2
Summa finansiella anläggningstillgångar (not 11 och 12)		119,5	91,7	57,7	30,2
Not 13 Förråd, exploateringstillgångar m.m.					
Förråd presentartiklar och gåvor		0,3	0,2	0,3	0,2
Exploateringsmark Trollbäcken		9,9	4,3	9,9	4,3
Exploateringsmark Bollmora		15,6	15,3	15,6	15,3
Exploateringsmark Tyresö Strand		36,8	37,0	36,8	37,0
Exploateringsmark Östra delarna av Tyresö		13,2	7,1	13,2	7,1
Summa förråd, exploateringstillgångar m.m.		75,9	64,0	75,9	64,0
Not 14 Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		26,8	34,2	22,3	31,6
Värdereglering av kundfordringar		-3,7	-4,1	-3,7	-4,1
Skattefordringar		24,2	21,2	24,2	21,2
Övriga kortfristiga fordringar		5,8	46,6	7,7	46,0
Upplupna ränteintäkter		5,4	5,7	5,4	5,7
Upplupna skatteintäkter		1,9	0,3	1,9	0,3
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter		117,2	78,4	111,8	74,7
Summa kortfristiga fordringar		177,6	182,3	169,6	175,3

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 15 Kassa och Bank					
PlusGiro		4,0	6,0	4,0	6,0
Bankmedel, övriga banker		158,9	58,6	328,6	177,5
Summa kassa och bank		162,9	64,7	332,6	183,5
Tyresö kommun inklusive helägda kommunföretag har avtal om finansiella tjänster med Swedbank i Tyresö. Avtalet innefattar förutom sedvanliga banktjänster även hantering av likvida medel via koncernkonto samt koncernkontokredit på 150 Mkr.					
Not 16 Eget kapital					
Ingående kapital enligt balansräkningen *		938,3	932,6	1 339,6	1 136,9
Justering eget kapital Tyresö Bostäder		–	–		1,4
Justering eget kapital **		5,5	–8,6	4,7	–8,6
Periodens resultat		14,8	5,7	28,8	209,8
Summa eget kapital		958,6	929,7	1 373,1	1 339,6

* I det egna kapitalet ingår ackumulerat resultat för renhållningen, förlust med 6,3 mkr samt ackumulerat resultat för VA, förlust med 0,5 mkr. Se även not 24.

** Justering eget kapital 2015 består av justering timplöner samt uppskrivning insatskapital Kommuninvest.

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser Specifikation per förmån					
Pensionsbehållning		0,0	0,0	0,0	0,0
Förmånsbestämd ÅP		144,8	133,9	144,8	133,9
Pension till efterlevande		1,1	1,0	1,1	1,0
PA-KL pensioner		9,5	10,1	9,5	10,1
Särskild avtalspension ÖK-SAP		0,0	0,7	0,0	0,7
Löneskatt		37,7	35,4	37,7	35,4
Summa specifikation		193,0	181,2	193,0	181,2
Avsättning för förtroendevaldas pensioner		0,4	-	0,4	-
Löneskatt		0,1	0,0	0,1	0,0
Summa avsatt till pensioner, förtroendevalda		0,6	0,0	0,6	0,0
Ingående avsättning pensioner, exklusive ÖK-SAP		145,1	138,9	145,1	138,9
Försäkring		-	-	-	-
Ränteuppräknig		2,3	2,1	2,3	2,1
Basbeloppsuppräknig		0,3	-0,3	0,3	-0,3
Nya utbetalningar		-5,1	-4,8	-5,1	-4,8
Sänkning av diskonteringsränta		-	-	-	-
Intjänad PA-KL		-	0,0	-	0,0
Slutbetalning FÅP		-	0,5	-	0,5
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension		12,8	8,5	12,8	8,5
Nya efterlevandepensioner		0,2	0,1	0,2	0,1
Övrig post		-0,3	-0,0	-0,3	-0,0
<i>Utgående avsättning, exklusive särskild löneskatt</i>		155,3	145,1	155,3	145,1
Löneskatt		37,7	35,2	37,7	35,2
Summa avsatt till pensioner, exklusive ÖK-SAP		193,0	180,4	193,0	180,4
Ingående avsättning pensioner ÖK-SAP		0,7	0,3	0,7	0,3
Förändring under året ÖK-SAP		-0,6	0,3	-0,6	0,3
<i>Utgående avsättning, exklusive särskild löneskatt</i>		0,0	0,7	0,0	0,7
Löneskatt		0,0	0,2	0,0	0,2
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP		0,0	0,8	0,0	0,8
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		193,6	181,2	193,6	181,2
Aktualiseringsgrad		97,0 %	96,0 %	97,0 %	96,0 %

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 18 Långfristiga skulder					
Lån i banker och kreditinstitut (se specifikation innehav, not 18a)		700,0	570,0	2 081,4	1 910,0
Gatukostnadsbidrag		49,2	53,1	49,2	53,1
VA-anslutningsbidrag		72,6	63,2	72,6	63,2
Investeringsbidrag		113,7	117,9	104,7	108,9
Summa långfristiga skulder		935,5	804,2	2 307,9	2 135,2
Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.					
Not 18a Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut					
Lån som förfaller inom					
0-1 år		300,0	270,0	725,0	1 065,0
1-3 år		200,0	200,0	755,0	520,0
3-5 år		200,0	100,0	601,4	225,0
Senare än 5 år			-		100,0
Summa		700,0	570,0	2 081,4	1 910,0
Kreditgivare					
Nordea Hypotek			100,0	100,0	335,0
Handelsbanken			-		100,0
Kommuninvest		700,0	470,0	1 906,4	1 400,0
SEB			-	75,0	75,0
Summa kreditgivare		700,0	570,0	2 081,4	1 910,0
Checkräkningskrediten uppgår till 150 Mkr, varav 0 Mkr var utnyttjad i årsbokslutet 2015					
Kommunens snittränta 2015-12-31 uppgick till 1,01 %					
Tyresö Bostäders snittränta 2015-12-31 uppgick till 1,68 % inklusive derivat, exklusive borgensavgift					
Tyresö Vindkrafts AB låneskuld uppgick till 41,4 mkr per 2015-12-31 och räntan är bunden till 0,83 %					
Kommunens räntebindningstid uppgår till 715 dagar					
Tyresö Bostäders räntebindningstid uppgår till 500 dagar					

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 19 Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		124,2	101,2	140,1	113,5
Personalens skatter och avgifter		41,8	39,6	41,8	39,6
Moms och punktskatter		4,0	7,3	4,0	7,3
Övriga kortfristiga skulder		37,4	22,8	45,0	25,1
Upplupna pensionskostnader		42,7	40,8	42,7	40,8
Upplupen löneskatt		11,2	11,9	11,2	11,9
Upplupna semesterlöner		60,2	57,5	60,2	57,5
Upplupna räntekostnader		1,5	1,5	1,5	1,5
Förutbetalad skatteintäkt		3,1	15,4	3,1	15,4
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		62,6	47,1	95,9	80,2
Summa kortfristiga skulder		388,9	345,2	445,6	392,8
Not 20 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder och/eller avsättningar					
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998					
Ingående ansvarsförbindelse		686,5	716,1	686,5	716,1
Ränteuppräknig		7,4	7,4	7,4	7,4
Basbeloppsuppräknig		4,8	0,2	4,8	0,2
Gamla utbetalningar		-32,5	-31,9	-32,5	-31,9
Sänkning av diskonteringsränta		-	-	-	-
Aktualisering		-2,0	1,6	-2,0	1,6
Bromsen		-	-4,3	-	-4,3
Övrig post		-0,6	-2,6	-0,6	-2,6
<i>Utgående ansvarsförbindelse, exklusive särskild löneskatt</i>		<i>663,6</i>	<i>686,5</i>	<i>663,6</i>	<i>686,5</i>
Löneskatt		161,0	166,5	161,0	166,5
Summa pensionsförpliktelser KPA		824,5	853,0	824,5	853,0
Pensionsskuld Södertörns					
Brandförsvarsförbund, inklusive löneskatt		20,4	21,0	20,4	21,0
Summa pensionsförpliktelser		845,0	874,0	845,0	874,0
Not 21a Borgensåtaganden					
Tyresö Bostäder AB		1 340,0	1 340,0	-	-
Tyresö Vindkraft AB		41,4	-	-	-
Tyresö Sportcenter AB		0,5	0,5	0,5	0,5
Tyresö Nya Badanläggning AB		140,0	131,6	140,0	131,6
Trollbäckens Tennisklubb		4,0	-	4,0	-
Brf Hanviken (Aniara)		34,8	34,9	34,8	34,9
Övriga långa lån		0,1	0,2	0,1	0,2
Summa borgensåtaganden		1 560,8	1 507,2	179,4	167,2

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014	Årsbokslut 2015	Årsbokslut 2014
Not 21b Solidarisk borgen					
Tyresö kommun har i september 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tyresö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 325 620 649 807 kronor och totala tillgångar till 319 573 677 123 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 339 364 792 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 297 607 578 kronor.					
Not 22 Övriga ansvarsförbindelser					
Garantiåtagande FASTIGO		-	-	0,3	0,3
Summa övriga ansvarsförbindelser		0,0	0,0	0,3	0,3
Not 23 Hyres- och leasingåtaganden					
Inom 1 år		2,7	4,8	1,7	0,5
Senare än ett år men inom fem år		23,8	35,0	16,0	23,3
Senare än fem år		544,7	545,2	492,3	482,7
Summa hyres- och leasingåtaganden		571,2	585,0	510,0	506,5
Summa pantor och ansvarsförbindelser (not 20-23)		2 977,0	2 966,2	1 534,7	1 548,0

Mkr	Not	Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut	Årsbokslut
		2015	2014	2015	2014
Not 24 Vatten och avlopp					
Resultatrapport Vatten och avlopp					
Verksamhetens intäkter		68,5	67,4		
Verksamhetens kostnader		-57,5	-55,7		
Avskrivningar		-8,2	-5,9		
Verksamhetens nettokostnader		2,8	5,8		
Finansiella intäkter		-	-		
Finansiella kostnader		-4,6	-2,4		
Årets resultat		-1,8	3,4		
Avsättning/återföring förutbetalad intäkt					
VA-kollektivet		1,4	-1,4		
Resultat efter bokslutsdisposition		-0,5	2,0		
Balansrapport Vatten och avlopp					
Anläggningstillgångar		256,5	176,2		
Omsättningstillgångar		7,4	8,3		
Summa tillgångar		264,0	184,5		
Akkumulerat underskott/överskott		0,0	-2,1		
Ingående skuld VA-kollektivet		1,4	0,0		
Årets resultat		-1,8	3,5		
Utgående skuld VA-kollektivet		-0,5	1,4		
Skulder		264,4	183,1		
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		264,0	184,5		

Redovisningsprinciper

Kommunen

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bland annat innebär detta:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer kommunen till del och det går att beräkna intäkterna på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar redovisas i de belopp varmed de beräknas bli betalade.
- Tillgångar och skulder redovisas till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för löpande användning eller innehav med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen i Tyresö kommun har satts till 50 000 kronor.

Anläggningstillgångar

Enligt rekommendation RKR 18.1 bokförs investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar görs linjärt för den beräknade nyttjandeperioden, det vill säga med lika stora belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar i form av mark och pågående arbeten gör kommunen inga avskrivningar.

Intervall, avskrivningstider:

Byggnader	3–50 år
Maskiner och inventarier	3–25 år
Aktier och andelar	ingen avskrivning
Mark och bostadsrätter	ingen avskrivning

En nyttjandeperiod ska omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt.

För anläggningstillgångar med komponenter som har olika nyttjandeperiod och där varje komponents anskaffningsvärde är en stor del av det totala anskaffningsvärdet för investeringen, ska avskrivningen delas upp på komponenter för att avskrivningarna ska ge en rättvisande resultatredovisning.

Från och med räkenskapsåret 2015 tillämpar kommunen komponentavskrivning enligt rekommendation RKR 11.4. Alla betydande investeringar som tas i bruk delas in

i komponenter. Under 2015 har befintliga anläggningstillgångar delats upp på anläggningar som överstiger 15 mkr.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet för den period kostnaderna avser, enligt huvudmetoden i rekommendation RKR 15.1, vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för investeringar.

Pensionsskuld

Pensionsskuld som uppstått före 1998 redovisar Tyresö kommun som en ansvarsförbindelse, enligt blandmodellen. Pensionsskuld som uppkommit från och med den 1 januari 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och årets förändring redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen. Pensionsskuldens räntekostnad redovisas bland finansiella kostnader i resultaträkningen.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas på en egen rad i resultaträkningen och i not. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande ska den uppgå till ett väsentligt belopp och vara av ett sådant slag att den inte väntas inträffa ofta eller regelbundet.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår alla bolag och kommunförbund där kommunen har ett betydande inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Konsolidering sker med proportionell metod.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar

• Tyresö Bostäder AB	100 %
• Tyresö Näringslivsaktiebolag	100 %
• Tyresö Vindkraft AB	100 %
• Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	29,6 %
• Södertörns överförmyndarnämnd	13,16 %
• Södertörns brandförsvärsförbund	9,04 %
• Stockholmsregionens Försäkring AB	4,07 %
• Världus AB	5,5 %

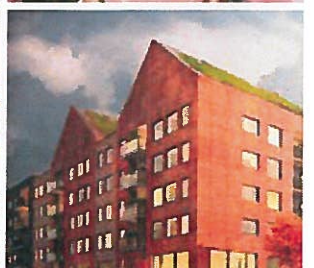
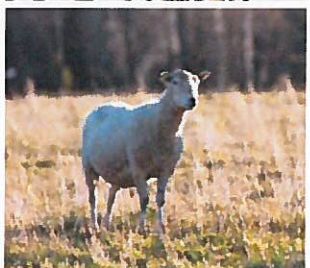
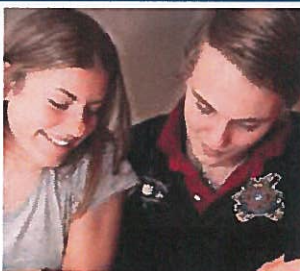
Alla bolag där kommunens ägarandel är större än 20 procent konsolideras, med undantag för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund där det inte finns konsolideringsskyldighet enligt rekommendation RKR 8.2, på grund av att det har marginell ekonomisk påverkan för kommunen.

De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Om det är skillnader i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

Tillfälligt blank sida

Saker vi är stolta över...

- Goda resultat i medborgarundersökningar
- Starkt föreningsstöd, aktiva föreningar
- Entreprenörsanda
- Hög sysselsättningsgrad
- Hög trafiksäkerhet (topp 10 i landet)
- Låga koldioxidutsläpp
- Högt valdeltagande
- God medborgarinformation via Servicecenter och webb
- Positivt ekonomiskt resultat 19 år i rad

tyresö kommun

Postadress 135 81 Tyresö

Besöksadress Marknadsgränd 2

Telefon 08-5782 91 00

E-post kommun@tyreso.se

www.tyreso.se

UTDRAG

§ 2

Dnr 2016/KFN 0034 001

Verksamhetsberättelse kultur- och fritidsnämnden 2015

Kultur- och fritidsnämndens beslut

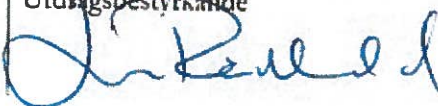
- Verksamhetsberättelsen för kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde 2015 fastställs.

Beskrivning av ärendet

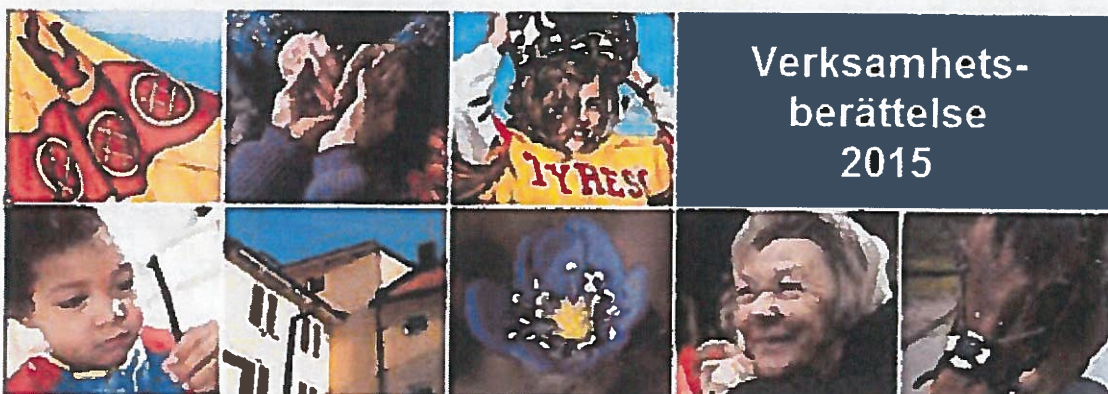
Verksamhetsberättelse för år 2015, se bilaga.

Bilagor

Verksamhetsberättelse KFN 2015.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	---	--

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhets-
berättelse
2015

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1. Omvärldsanalys	3
2. Viktiga händelser i kultur- och fritidsnämnden	5
3. Sammanfattande resultat i kultur- och fritidsnämnden	6
4. Riskhantering och internkontroll.....	6
5. Särskilda uppdrag	8
Särskilda uppdrag från kommunplanen	8
Särskilda uppdrag från kommunplanen för verksamhetsområdet.....	8
Nämnduppdrag	9
6. Verksamhetsområde 9 – Bibliotek, kultur och fritid (inkl. fritidsgårdar)	10
7. Mål och resultat.....	15
8. Kvalitetsgarantier	26
9. Sammanfattande analyser – verksamhet och ekonomi	26
10. Framtiden - Nya mål och prioriteringar	27

1. Omvärldsanalys

Fritid

Det sker en snabb utveckling inom den digitala sfären och fler och fler använder smartphones och surfplattor med följd att de är ständigt uppkopplade och förväntar sig åtkomst av digitala tjänster.

Tyresö kommun har flera lag etablerade på elitnivå. Anläggningskraven för spel på elitnivå ställer allt högre krav på hallar/anläggningar. I längden kommer det vara svårt för kommunerna att tillmötesgå de krav som ställs från förbunden, ingen kommun klarar av att ha elitidrottsarenor för alla sporter. Det är därför viktigt att se över möjligheterna till regional samverkan vid byggandet av tävlingsarenor.

Fritid och föreningsliv betyder mycket för unga människor i Tyresö. Cirka 68 procent av eleverna i skolor 4 - 6 är med i en eller flera idrottsföreningar. Motsvarande siffror för eleverna i årskurs 7 - 9 samt i gymnasiet är 56 respektive 34 procent.

Idrotten som motionsform är en viktig faktor både i folkhälsoarbetet och för människors välbefinnande. Ändrade levnadsvanor med bl.a. ökad andel stillasittande aktiviteter har i en mängd rapporter lyfts fram som en fara. Folkhälsorapporten 2011 från Karolinska Institutet framhåller att andelen personer med kraftig övervikt i Sverige har fördubblats sedan 1980. Motion, idrott och rekreation är därför viktiga komponenter i ett hälsosamt liv.

Bibliotek

Vid sidan av bibliotekslagen är den av fullmäktige antagna biblioteksplanen gällande 2015-2019 vägledande för bibliotekets verksamhet. Kungliga biblioteket har av regeringen utsetts att leda utvecklingen av landets biblioteksverksamhet och har fått i uppdrag att utforma en ny biblioteksstrategi. I regeringens budgetproposition för 2016 anges att skolbiblioteken utgör en viktig resurs i arbetet med elevernas lärande, folkbiblioteken fokuserar på barns läsning på deras fritid. Arbetet med att överbrygga det digitala utanförskapet fortsätter med nationella kampanjer och e-medborgarveckor. Även internationellt gäller detta uppdrag och behov för biblioteken, vilket den internationella överenskommelsen - Lyondeklarationen - 2015 fastslog. Lyondeklarationen manar FN:s medlemsstater att via FN:s utvecklingsdagordning post-2015 göra en internationell utfästelse för att säkra att alla har tillgång till, förstår, använder och delar information som är nödvändig för att främja hållbar utveckling och demokratiska samhällen. Biblioteken har en viktig nyckelroll i demokratins infrastruktur. Biblioteksrummet är en allt viktigare arena. Biblioteket är en av få platser i vårt moderna samhälle där man kan vara utan några krav på motprestation, ekonomiska eller krav på politisk eller religiös övertygelse. Eftersom folkbiblioteket välkomnar alla finns också möjligheten att där möta vem som helst. Bibliotekslagens § 2 att biblioteksverksamhet skall finnas tillgänglig för alla, är i dessa tider allt viktigare.

Kultur och fritidsgårdar

En viktig kulturfråga är balansen mellan bevarande och utveckling och hur dessa samverkar. Det gäller kulturarvsfrågorna, våra natur- och kulturmiljöer och själva definitionen av vad som är kultur.

Den digitala utvecklingen är snabb och skapar nya beteenden och utmaningar. Medborgare i alla åldrar förväntar sig hög tillgänglighet och möjlighet till medinflytande. Hela stockholmsregionen är i en expansiv fas som dels innebär att fler medborgare behöver service, men också att kulturen knyts närmare samhällsplaneringen. I takt med inflyttningen ökar intresset för kommunens egen historia. Klimatfrågor är viktiga i samhället och nu när det behövs attityd- och livsstilsförändring i samhället så är det strategiskt att satsa på utbildningar av barn och unga samt de som arbetar med dessa grupper.

Befolkningen blir allt äldre och satsningar på målgruppen skapar livskvalitet, hälsa och även ekonomiska vinster. Kulturen har betydelse för integration, hälsa och social kontext. Många kommuner använder kultur som en resurs i arbetet att ta emot de flyktingar som kommer till vårt land.

Regeringen har tillsatt en utredning som arbetar med att ta fram en nationell strategi för en mer jämlik och tillgänglig kulturskola. En uttalad ambition är att ge alla barn och unga likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kultutövande i verksamhet av hög kvalitet och tillgänglighet.

På kulturskolan ökar intresset för individuella grenar, medan intresset för gruppverksamhet sjunker.

Fritidsgårdsverksamheten måste utveckla, hitta nya former och skapa nya verksamheter utifrån besökarnas önskemål. Ungdomsgrupperna förändras och så även deras intressen vilket innebär att verksamheten måste hela tiden hålla sig ajour med ungdomskulturer, ta del av forskning och genom kommunikation med ungdomar utveckla verksamheten.

Enligt uppföljningen av rapporten "ung livsstil", levnadsvillkor för unga med funktionsnedsättning, i åldrarna 16-25 år kvarstår sammanhanget att målgruppen idrottar och deltar i föreningslivet i mindre utsträckning än unga utan funktionsnedsättning. Senaste undersökningen visar också på att funktionshindrade unga känner sig mer otrygga och rädda i samhället. 13 procent bär på den känslan jämfört med 6 procent bland övriga unga. I båda grupperna finns det en tendens att flickor i högre grad är otrygga eller rädda. Unga med funktionsnedsättning går även i större utsträckning på offentliga mötesplatser som fritidsgårdar och ungdomens hus.

2. Viktiga händelser i kultur- och fritidsnämnden

Tyresö fritidsgårdar och Bergfotens fritidsgård flyttades till kultur- och fritidsnämndens område, och organiserades under avdelningen Tyresö kultur och fritidsgårdar. En chef för kulturskolan tillsattes från hösten.

Kommunstyrelsens remiss om lokalisering och utformning av multihuset (numera benämnt kultur- och kunskapscenter) har besvarats av kultur- och fritidsnämnden. Synpunkter framfördes på utformning avseende bl.a. bibliotek, konsthall och teater- och konsertsal.

Det har också beslutats om investeringar i Alby friluftsområde.

Arrendatorn på Uddby gård sade upp avtalet och ett omfattande utredningsarbete gjordes för att ta fram ett aktuellt avtal och hitta en ny arrendator. Detta undertecknades i december. Lösningar för vad som ska hända med den kulturhistoriska samlingen som idag finns på gården i privat ägo diskuterades parallellt och förhoppningsvis kan ett avtal träffas som reglerar ägande, förvaltning och placering.

Allt fler flyktingar kommer till Sverige och Stockholmsområdet. Tyresö kommun startade i oktober efter förfrågan från Migrationsverket ett evakueringsboende för flyktingar i Kvarnhjulet hus B. De föreningar och privatpersoner som hyrt lokaler i Kvarnhjulet erbjöds andra lokaler för sin verksamhet. Avtalet med Migrationsverket gäller t.o.m. 31 maj 2016.

Ett övergripande konstprogram för Norra Tyresö Centrum har tagits fram med hjälp av en konstkonsult.

Ett långt samarbete mellan kulturenheten och socialförvaltningen upphör i och med att verksamheten *Kom in* läggs ner vid årsskiftet. Därefter köps inga fler musikprogram in till äldreboendena genom kulturenheten.

Profilfritids, som innebär att föreningar driver fritids för barn i åldern 9-12 år har utvärderats och verksamheten har förlängts med ett år t.o.m. 31 juli 2017.

Under 2015 har fritidsgårdarna startat upp och utvecklat HBTQ-verksamheten Arcus för ungdomar.

Biblioteken tog en ny mötes- och programlokal i bruk i Strandbiblioteket den 1 oktober och samtidigt utökades öppetiderna i Strand med 8 timmar per vecka.

3. Sammanfattande resultat i kultur- och fritidsnämnden

Resultaträkning för verksamhetsområde Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Differens
Intäkter	132 735	133 635	900
Försäljning	1265	1176	-89
Anslag från kommunfullmäktige	120357	120357	0
Övriga interna intäkter	4030	5395	1 365
Taxor och avgifter	5525	5982	457
Övrigt	1558	725	-833
Kostnader	132 735	130 631	2 104
Personalkostnader	34394	34130	264
Köp av verksamheter	16043	16083	-40
Interna kostnader	16997	15380	1 617
Lokalkostnader	43633	43814	-181
Övrigt	21668	21224	444
Resultat	0	3 004	3 004

4. Riskhantering och internkontroll

Fritid

Risk	Åtgärder	Kontrollinsatser	Ansvar
Lokal eller anläggningsbrist	Anläggningsförsörjningsplan. Omvärldsanalyser.	Samverkan vid översikts- och detaljplanearbete.	Utvecklingsförvaltningen
Gammalt låssystem, inpasseringsproblem och obehöriga i hallarna.	Arbeta för att installera ett modernare inpasseringssystem med behörighetskontroll.	Kontroll i hallarna. Kontroll via bokningssystemet (gäller vid nytt inpasseringssystem).	Utvecklingsförvaltningen och KSK:s Fastighet & Facility

Uppföljning

Arbete pågår med att ta fram en anläggningsförsörjningsplan och samverkan i planarbetet.

Fritidschefen har varit med i kommunens arbete med att upphandla ett nytt inpasseringssystem i kommunala anläggningar.

Bibliotek

Risk	Åtgärder	Kontrollinsatser	Ansvar
Ej uppfylla nämndplanens mål avseende medborgarfokus. "Besöksstatistik och aktiva låntagare skall bibehållas på nuvarande nivå".	Tillgängliggöra biblioteket på ett så attraktivt sätt som möjligt. Teckna avtal med skola och gymnasium i enlighet med nya biblioteksplanen.	Följa besöksstatistik och aktiva låntagare i våra olika mätredskap under året och speciellt noga i samband med delårsbokslut i augusti.	Bibliotekschef

Uppföljning

Biblioteket har tillgängliggjorts på ett så attraktivt sätt som möjligt. Avtal har tecknats med skola och gymnasium i enlighet med nya biblioteksplanen. Besöksstatistiken och aktiva låntagare har följts under året och speciellt noga i samband med delårsbokslut i augusti.

Kultur

Risk	Åtgärder	Kontrollinsatser	Ansvar
Medborgare med digitalt utanförskap stängs ute från möjligheten att ansöka om bidrag.	Hänvisa till bibliotekets "Boka en tjänst", Servicecenter, föreningen Seniornet och liknande.	Jämföra inkomna ansökningar med föregående år för att kartlägga om aktörer uteblir. Undersöka varför i så fall.	Handläggande tjänsteman
Tekniken fallerar	Ge uppskov med sista ansökningsdag.	Kontrollera att tjänsten fungerar.	Handläggande tjänsteman
Att avsedd effektivisering inte uppnås (se även nedan)	Ta bort manuell handläggning genom att koppla e-tjänsten mot W3D3.	Möte med IT i syfte att få till stånd en koppling mot W3D3	Kulturenheten IT
Uppdraget att integrera tjänsterna ligger hos en annan avdelning och kostnaden är okänd.	Verka för att IT får i uppdrag att integrera tjänsten och att man avsätter medel.	Avstämningsmöten under 2015.	Kulturenheten KFN IT

Uppföljning

Kulturavdelningen har genomfört flera åtgärder för att underlätta för föreningarna att ansöka om kulturbidrag digitalt. Nyheter har presenterats i föreningsnytt och e-postutskick till föreningarna har

genomförts. En del föreningar har fått information och tekniskt support via telefon. År 2015 ökade antalet från 22 till 92 procent som ansöker digitalt.

5. Särskilda uppdrag

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN

- **Konkurrensutsättning**

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Kommentar:

2013 redovisades två utredningar till kultur- och fritidsnämnden om konkurrensutsättning av nämndens ansvarsområden.

- **Taxor och avgifter**

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering

Kommentar:

Taxorna för ishallar, bollplaner, idrottshallar, gymnastiksalar och samlingsalar höjdes 1 januari 2013 respektive 1 januari 2014. En utvärdering gjordes vid årsskiftet om taxornas effekt på efterfrågan och nyttjandegrad. Bokningsfrekvens och nyttjandegrad har inte påverkats. Hyror av klubblokaler och liknande är, enligt avtal, indexreglerade.

Evenemangstaxan sågs över 2014 och har höjts 1 januari 2015 respektive 1 januari 2016.

Kulturskolans avgifter är indexreglerade.

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET

- Genomföra den planerade Alby-utvecklingen

Kommentar:

Fritidsavdelningen har under våren -15 färdigställt discgolfbanan i Alby friluftsområde. Vintern 2014-2015 var det premiärsäsong för de nya pulkabackarna, en vanlig för de yngre barnen och en något längre "rodelbana" för de lite äldre barnen.

Under sommaren och hösten har det genomförts stora renoveringar av byggnaderna vid Alby friluftsgård, t ex prästgården, bastun, naturskolan och värmestugan har fräschats upp rejält.

Under senhösten har arbetet med att förbättra 4 km slingan startat upp. Slingan ska breddas till att vara mellan 4-6 m beroende på hur naturen och möjligheterna utifrån detta ser ut. Slingan ska också få en ny ledbelysning med nergrävd kabel. Upphandling pågår och arbetet beräknas vara klart under 2016.

Under hösten har också beslutats om hur det nya informationscentrat ska se ut. Arbetet med detta och övrig skyltning inom området fortsätter under 2016.

Under året sade arrendatorn på Uddby gård upp avtalet. Ett arbete att utveckla skrivelsen *Attraktiva Alby* i de delar som rör Uddby gård resulterade i skrivelsen *Natur- och kulturspåret*.

- Utveckla någon form av kulturhus i anslutning till Tyresö centrum i nära samverkan med andra aktörer

Kommentar:

Möjligheten att bygga ett Kultur- och kunskapscenter har utretts under året. Studiebesök och möten för medborgardialog har genomförts. Beslut är fattat i Kommunstyrelsen att projektera en byggnad på tomten vid vårdcentralen i samarbete med fastighetsägaren Hemsö.

- Arbeta fram en strategisk anläggningsförsörjningsplan inom verksamhetsområdet.

Kommentar:

Fritidsavdelningen har under 2015 startat upp arbetet med att arbeta fram en strategisk anläggningsplan. Samverkan sker med ansvariga för ÖP 2035, Wättingestråket, strategier inom BoU samt Fastighet & Facility. Beräknas vara klar 2016.

NÄMNDUPPDRAG

- Utvidga Albyrådet till ett Friluftsråd med en arbetsgrupp som omfattar alla berörda förvaltningar.

Uppdraget redovisades på nämnden den 18 maj 2015.

Detta uppdrag genomfördes enligt plan under 2015. Det första mötet i det nya friluftsrådet hölls den 22 september 2015.

- Utredda möjligheten att anordna en Musikvecka på våren.

Uppdraget redovisades på nämnden den 16 februari 2015.

Förvaltningen utredde frågan och föreslog att en musikvecka genomförs i samarbete med föreningslivet. Detta kommer att ske på Forellen den 15-21 februari 2016.

- Utredda kostnader och föreslå hur förslag från utredningen kring funktionsnedsatta om s.k. "Kompisstöd" kan genomföras från 2016. Utredningen ska vara klar senast april 2015 så att ev. ökande kostnader kan inkluderas i Kommunplanen för 2016.

Uppdraget redovisades på nämnden den 27 april 2015.

Fritidsavdelningen har under året arbetat med att se över de praktiska detaljerna kring kompiskortet.

Kostnaderna för att införa kompiskortet är den arbetsinsats som krävs för att ta emot och godkänna ansökningar om kompiskort. En arbetsinsats krävs också för att ta kontakt med föreningar och privata aktörer som kan tänka sig att ansluta sig till kompiskortet. Inledningsvis tas kontakt med cirka sex föreningar och privata aktörer som har aktiviteter och evenemang i Tyresö för att och fråga om de kan tänka sig att ansluta sig till kompiskortet.

Om det blir ett antal som anmäler sig läggs information ut på hemsidan om att funktionsnedsatta kan ansöka till fritidsavdelningen om ett kompiskort. I ansökan ska en referensperson anges som kan intyga funktionsnedsättningen.

Ingen ytterligare handläggning och bedömning görs kopplat till personens funktionsnedsättning. Målgruppen är barn- och ungdomar med funktionsnedsättning i åldern 10-25 år. Beräknas starta i augusti 2016.

6. Verksamhetsområde 9 – Bibliotek, kultur och fritid (inkl. fritidsgårdar)

6.1 ÅRETS VERKSAMHET

Fritid

Fritidsavdelningen har under 2015, i samarbete med kulturavdelningen och kommunens föreningar, fortsatt sitt samarbete med Tyresö Föreningsråd. Rådet arrangerar också kurser och utbildningar som gynnar föreningslivet. Föreningsrådet deltog också i utnämningen av föreningspristagare och som prisutdelare vid Kultur- och idrottsgalan.

På informationssidan fyller Föreningsportalen en viktig funktion till förmån för kommunens föreningsliv. Sidan samlar all föreningsinformation på ett och samma ställe. Bland flera

servicefunktioner kan bokningsförfrågningar ske centralt. Föreningsnytt som är ett elektroniskt nyhetsbrev, har kommit ut med 4 nummer.

Föreningarna erbjuds att via tyreso.se presentera sina lovaktiviteter i evenemangskalendern. Detta ger föreningslivet en god möjlighet att på ett enkelt sätt kunna marknadsföra sina aktiviteter.

Foldern "Kul Fritid i Tyresö" ges ut till alla kommunens barn i årskurs F-6 under augusti månad. Uthyrningsverksamheten på föreningsgården Kvarnhjulet har under 2015 legat på en fortsatt mycket hög uthyrningsnivå. Lokalerna är mycket ändamålsenliga. Genom avtal med Migrationsverket startades ett evakueringsboende för flyktingar i Kvarnhjulet i slutet av 2015. För de föreningar som hade hyrt lokaler i Kvarnhjulet ordnas andra likvärdiga lokaler. Avtalet med Migrationsverket gäller t.o.m. 31 maj 2016.

En tydlig trend är att alla våra uthyrningsbara lokaler fortsatt utnyttjas på en hög nivå. De kommunala anläggningar som fotbollsplaner, idrottsbodar, gymnastiksal, ishallar etc. står för en total bokningsfrekvens på över 70 000 timmar per år. I huvudsak är det våra barn- och ungdomsföreningar som står för den stora andelen.

Under året har stora satsningar gjorts vad gäller anläggningar för motionsidrott och friluftsliv. Se vidare under respektive område.

All närvarorapportering av Lokalt Aktivitetsstöd sker via kommunens nya redovisningssystem ApN – aktivitetskort på nätet. Implementering av programmet startades under verksamhetsåret 2013 och är nu i full drift. Redovisningen i ApN visar att cirka 70 procent av barn och ungdomar i Tyresö 7-20 år är aktiv inom en idrottsförening. 49 procent är flickor och 51 procent är pojkar.

Alla kommunens utegym är väldigt populära och de uppskattas verkligen av våra motionerande invånare. Under hösten blev kommunens fjärde utegym klart. Det ligger i Strandområdet, längs med Tyresö gårdsväg, på ängen alldeles intill Strandskolan.

Den 16 augusti invigdes den nya 18 håls discgolfbanan i Alby friluftsområde.

En långfärdsskridskobana på Drevviken har anlagts och är ett samarbete mellan Huddinge, Haninge, Stockholm och Tyresö kommun. Säkerhetsutrustning har köpts in. I samarbete med Tyrestastiftelsen så har en del upprustningar i naturreservatet/nationalparken genomförts. Säkerhetsutrustning har köpts in till Sandholmarna och Alby.

I september månad meddelade Svenska Livräddningssällskapet att Tyresö kommun blivit godkända som en "Vattensäker kommun". Nya riktlinjer för detta arbete utarbetades under året inför ansökan.

22-23 maj 2015 genomfördes Fritidsmässan Minfritid.nu. Mässan riktar sig till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning samt deras familjer, personal, vänner och andra intresserade. Den 12 juni var Tyresö, för femte året i rad, med och ordnade ett Beachparty på Dalarö för ungdomar 12-21 år som behöver extra stöd. Tyresö kommun erbjuder även gratis naturguidningar för allmänheten. Några av dessa guidningar är anpassade för personer med nedsatt rörelseförmåga. Fritidsavdelningen och kulturenheten har ett samarbete där teaterföreställningar erbjuds för barn med särskilda behov.

Kultur- och fritidsgalan genomfördes i mars 2015 och ett antal priser delades ut till personer aktiva inom kultur- och fritidsområdet i Tyresö kommun.

Renoveringar och underhåll av friluftsbaden har skett. På idrottsplatserna har ny belysning installerats på Tyresövallen, ny byggnad på Trollbäcken. Den 29 april invigdes den nya 7-manna konstgräsplanen på Nyboda skolas skolgård.

Fritidsavdelningen har också genomfört ett antal föreläsningar för föreningar och allmänhet. Några föreningar har fått kvalitetsutmärkelsen Utmärkt förening.

Biblioteket

Den nya biblioteksplanen har följts och alla de uppdrag som avser folkbiblioteket har utförts. Däremot har uppdraget att finna ny lokal för Trollbäckens bibliotek på Alléplan, som kräver politiska beslut, inte genomförts.

Ny utvidgad mötes- och programlokal i Strandbiblioteket togs i bruk 1 oktober och samtidigt ökades öppettiderna i Strand med 8 timmar per vecka

Avtalat åtagande mot kommunens samtliga sexåringar med biblioteksbesök har genomförts med 66 visningar för 815 barn. Avtalet omfattar även friskolorna.

Många aktiviteter för barn har genomförts såsom sagolek, femåringar läser, sommarboken, skrivklubben och läsläsning tillsammans med Röda korset. Vidare har aktiviteter för seniorer genomförts genom samarbete med senior-Net med IT-verksamhet för äldre. Ett större program på europeisk och nationell nivå som en del av den treåriga DIGIDEL-satsningen har genomförts som verkar för ökad digital delaktighet. Get-online week och medborgarveckan har genomförts. Biblioteket deltog med programpunkter under Kultur i höstmörkret. Studieplatserna och släktforskningsdatorm har utnyttjats flitigt. Ett språkcafé har startats på huvudbiblioteket och stickcafé hölls på Trollbäckens bibliotek, En workspace för kommunens småföretagare har skapats på huvudbiblioteket. Biblioteket har driftsatt flera olika uppgraderade system av servicehöjande karaktär.

Tyresö kultur

Under året har 14 professionella teatergrupper spelade offentlig barnteater i olika delar av kommunen. Lovaktiviteter har erbjudits barn 6-13 år t.ex. skapande verksamhet, studioinspelning, I ett flerårigt samarbete med fritidsenheten och Kommunala rådet för funktionshindrade har kulturavdelningen arrangerat 2 teaterföreställningar och en dansföreställning för barn med behov av särskilt stöd, endast under hösten på grund av sent besked om ekonomiska medel.

Tyresö medeltidsdagar genomfördes 23-24 maj i form av ett trepartssamarbete mellan kommunen, en entreprenör och anläggningen Lilla Tyresö. Under promenadfestivalen i april genomfördes två arkeologiska vandringar i Uddby-Albyområdet. Fyra konserter med konceptet musik & mat arrangerade och två författarbesök genomfördes på Tyresö bibliotek.

Ett kommunikatörsnätverk med representanter från förvaltningarna har upprättats på initiativ från kommunikationsenheten. Kulturavdelningens informationssamordnare ingår.

Tyresöfestivalen genomfördes med föreningarnas dag, världsartisten Mohombi på stora scen, foodtrucks, kommunala verksamheter, politikutertält och lokal förankring.

Kultur i höstmörkret invigdes med Carl-Ejnar Häckners föreställning "Skärvor" och sedan följde veckan med olika program i föreningarnas och kommunens regi. På en del av föreningarnas evenemang kom det färre besökare än förra året.

På äldreboendet Björkbacken arrangerades en biovisning och 7 konserter. Tyresö teaterförening spelade 11 föreställningar av "Kalabaliken på Notholmen", ett projekt som stöttats av nämnden.

I *konsthallen* arrangerades 8 utställningar under året. Offentliga lunchvisningar med utställande konstnär har hållits till de fyra separatutställningar som arrangerats under året, visningarna har varit välbesökta och uppskattade. Arbetet med konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer och allmänna platser påbörjades utifrån de nya riktlinjer som togs fram 2014. Ett övergripande konstprogram för Norra Tyresö Centrum har tagits fram med hjälp av en konstkonsult.

I *kulturskolans* verksamhet deltog under året 1 340 elever i sång och spel, teater, dans, bild och musiklektioner. Kulturskolan tog del i Statens kulturråds satsning på kultur i skolan: Skapande skola. Det innebär att alla elever i årskurs två fick ett lektionsbesök av kulturskolans lärare.

Skapande skola: kulturenheten samarbetar med Barn- och Utbildningsförvaltningen och söker medel från Statens kulturråds satsning på kultur i skolan: Skapande skola. För läsåret 14/15 beviljades

1 150 000 kr.

Gemensam Kulturplan Aktör och aktivitet		Antal	
Årskurs		workshop	föreställning
Fsk-klass	Marina Granlund "I sagans värld"	390	465
År 1	Minna Krook "Faunan och jag"	448	455
År 2	Mör Tyresö kulturskola, kulturskolans lärare	585	585
År 3	Fornstidsdagar i Alby med 2 forntidspedagoger	614	614
År 4	Författaträff: Kajsa Gordan Martin Jonols Ulf Sindt Magnus Nordin Lena Ollmark Dan Höjer Andreas Palmear Peter Arrhenius	556	556
År 5	Konstvisning och verkstad i Konsthallen med konstpedagog	248	248
År 6	guidad visning på Drottningholms slott	286	286
År 7 + Dalskolan	Filmvisning och analys på biografen Zita, Dalskolan eget filmprojekt	450	450
År 8	Operalimprovisatörerna Opera Nova	422	422
År 9	Teater Tage Granit Kameleonten	380	378
Särskolan	Möt Tyresö kulturskola och Faunan och jag	9+13 st	
Återsvändarskolan	Filmvisning och analys på biografen Zita		1
			4460
Antal i kommunen:			5316
Ej tagit del			857

Tyresö naturskola har genomfört tre teman: Vintertema för år 2 (32 klasser/637 elever), vattentema för år 5 (23 klasser/521 elever) samt klimat- och hållbar utvecklingstema för år 9 (16 klasser/364 elever).

7 SFI-grupper om sammanlagt 66 deltagare har fått naturguidningar som en del av svenskundervisningen.

Café Bonza kommunens ungdomscafé för 16-20 åringar har haft öppet 170 kvällar och därigenom nått 5915 ungdomar vilket ger ett genomsnitt på 35 per kväll. 67 % av dessa var pojkar och 33 % flickor. Andelen flickor var större på hösten än våren. Under höstterminen skedde ett kullskifte vilket innebar att många nya besökare och därmed stort fokus på att lära känna deras behov och önskemål. Under sommaren höll verksamheten i ett kafé vid Skatepark 135. Under sommaren gavs ett antal Tyresö ungdomar möjlighet att under handledning sommarjobba med Sommarkafé i skateparken. Andra projekt under året har varit LAN och dansprojektet Underground battle.

Tyresö fritidsgårdar

Under 2015 har parkourverksamhet startat upp för barn och ungdomar, och HBTQ-verksamheten Arcus för ungdomar har utvecklats.

På Kringlan och Nyboda fritidsgård har klubbverksamhet på uppdrag av BoU bedrivits och denna verksamhet är öppen under terminen 14-17 och på lov under terminen 9-17. Verksamheten under loven förändras så att man gör en del utflykter gemensamt för att ungdomar ska lära känna varandra i olika kommundelar.

Kvällstid har det varit öppet mån-fre på någon verksamhet i kommunen, samt lördagar på Nyboda. Under hösten 2015 provade fritidsgårdarna att ha verksamhet på lördagar på olika platser för att fler skulle kunna få ta del av den verksamheten. Det har varit ca 24 300 besök på alla verksamheter (inga större arrangemang inräknade) och andelen tjejer ligger som riket i stort ca 35 %. Det har varit öppet 200 tillfällen under 2015. (exkl. arrangemang)

Sommarverksamheten har bestått i att Nyboda fritidsgård har haft öppet sön-fre hela sommarlovet mellan 18-23.

Under 2015 har ett antal större arrangemang genomförts såsom skidresa, Tyresöfestivalen, mångkulturella veckan, Lan, natturneringar av olika slag, bedrivit drive in fotboll i Wättinge på fredagskvällar.

Bergfotens fritidsgård

Korttidstillsyn är till för ungdomar som omfattas av lagen om särskilt stöd för vissa funktionshindrade (LSS): Verksamheten har genomförts på uppdrag från Handikappomsorgen. Under året har 22 ungdomar korttidstillsyn på fritidsgården, efter skoldagen samt hel dag under lov och studiedagar. Ungdomarna är i åldern 13 till 21år. Korttidstillsynen har under året haft några ungdomar som i sin autism även haft uppförandestörning. Ledare har varit tvungna att anpassa aktiviteter och gruppsammansättning för allas trygghet. Allt för att vi skulle lyckats att göra stimulerande och roliga aktiviteter, som alla kan vara med på efter egen förutsättning.

Öppen kvällsverksamhet, en verksamhet som syftar till att under fria former underlätta och ge utrymme åt människors möten. Ett sätt att definiera årets öppna verksamhet är "en fritidsform dit man har gått och inom vida ramar fritt valt att möta vänner, samtala eller syssla med fritidsaktiviteter, till exempel spontanidrott och olika estetiska uttrycksformer". Aktiviteter utöver det vanliga har bland annat varit

reseklubb till Göteborg, spelningar för musikgruppen och bildande av ett innebandytag till inom Bergfoten Innebandyklubb.

Daglig verksamhet i samverkan med avdelningen Verksamheter för personer med funktionsnedsättning har vi skapat meningsfulla arbetsuppgifter. Tanken har varit att främja personliga utvecklingen och delaktigheten i samhället för en person i yrkesverksam ålder.

Unga lagöverträdare 15-18 år. Tillsammans med samordnaren för ungdomstjänsten har vi erbjudit oavlönat arbete till unga som har tilldömts ungdomstjänst som påföljd av tingsrätten - allt enligt den kända *Tyresömodellen*. Ungdomstjänsten har pågått under den öppna verksamhetens fredagkvällar.

7. Mål och resultat

7.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Tyresö ska även fortsättningsvis vara en av Sveriges bästa friluftskommuner.

Trend och bedömning

Fritid fortsätter arbetet med att utveckla kommunens utemiljöer för friluftsliv. Flera stora åtgärder har genomförts under 2014, 2015 och fortsätter under 2016. Indikatorn är en självskattande undersökning.

Resultat och analys:

Fritid har fortsatt arbetet med att utveckla kommunens utemiljöer. Förbättringar och renoveringar genomförs i Alby friluftsområde. Ny säkerhetsutrustning har köpts in till de bad som ligger i anslutning till naturisbanor. Tyresö kommun har under året certifierats som "Vattensäker kommun". Ny "havsbygga" har anlagts vid Sandholmarnas friluftsbad, ny förbränningsstolett vid Lillsjön. Drift och skötsel av utemiljöerna sker regelbundet. Årets resultat i Naturvårdsverkets undersökning var betydligt sämre än 2014. Det beror bland annat på att undersökningen gjorts om.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och fritid - så nöjda är medborgarna med kommunens utbud av friluftaktiviteter (poäng). Naturvårdsverket	28	29	21

Nämndmål

Tyresöbornas uppfattning om våra idrotts- och motionsanläggningar ska vara mycket positiv.

Trend och bedömning

Målsättningen var att höja resultatet från 64 (2013 års resultat) till 65 vilket överstegs och blev 68. Resultatet presenteras normalt efter årsskiftet men tillkännagavs redan i december 2014.

Resultat och analys:

Fritidsavdelningen arbetar regelbundet med att utveckla våra idrotts- och motionsanläggningar. Under 2015 har kommunens fjärde utegym blivit klart. En helt ny 18-håls discgolfbana har anlagts i Alby friluftsområde. Sto- och vallackhagen på Färdala ridskola har renoverats. Ny innebandysarg har köpts in till Tyresöhallen. Nya matchklockor har köpts in till Bollmorahallen.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och fritid - medborgares sammanställda betygsindex avseende faktorn idrotts- och motionsanläggningar (Nöjd medborgarindex)	64	-	65	68

Nämndmål

Tyresö ska ha ett kulturutbud som tillgodoser medborgarnas behov.

Trend och bedömning

Målsättningen var att höja resultatet från 57 (2013 års resultat) till 60 vilket uppnåddes. Resultatet presenteras normalt efter årsskiftet men tillkännagavs redan i december 2014.

Resultat och analys:

Resultatet uppnåddes genom

- marknadsföringsåtgärder för att öka kännedomen om vad som sker – exempelvis genom Spotvision Tyresö centrum, elektronisk annonsering i dagspressen och via sociala media.
- programläggning för att nå nya grupper – exempelvis satsning på välkända artister som Ace Wilder eller Annelie Rydé, den prisbelönta teateruppsättningen Fröken Julie med Anna Pettersson men också nysatsningar i det mindre formatet såsom lunchvisningar i konsthallen
- stöd till och samarbeten med föreningslivet för att nå fler – exempelvis Konstrundan eller teaterföreningens "Kalabaliken på Notholmen"

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och fritid - medborgares sammanställda betygsindex avseende faktorn kultur (Nöjd medborgare index)	57	-	60	60

Nämndmål

Andelen ungdomar som känner sig delaktiga i fritidsgårdarnas verksamhet ska öka

Trend och bedömning

Bergfotens fritidsgård anger att de arbetar med att deltagarna varit med och planerat två arrangemang, slutspel i innebandy och resa till Göteborg.

Resultat och analys:

Fritidsgårdsenkäten sammanställs på våren. Värdet har ökat.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel besökare som instämmer på påståendet "jag kan om jag vill vara med och ta ansvar och bestämma om vad som ska hända på fritidsgården/träffpunkten"	75 %		82 %

Nämndmål

Andelen ungdomar som anser att fritidsgårdarna är tillgängliga avseende öppettider ska öka

Trend och bedömning

Resultat och analys:

Fritidsgårdsenkäten sammanställs på våren. Värdet har ökat.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel besökare som instämmer på påståendet "den här fritidsgården/träffpunkten är öppen när jag vill vara här"	78 %		82 %

Nämndmål

Andelen ungdomar som anser att personalen är lyhörd och har den kunskap som verksamheten kräver ska öka

Trend och bedömning

Bergfotens fritidsgård arbetar aktivt mot mobbning och andra kränkningar. En lättläst version av handlingsplanen tas fram. Indicier och åtgärder dokumenteras.

Resultat och analys:

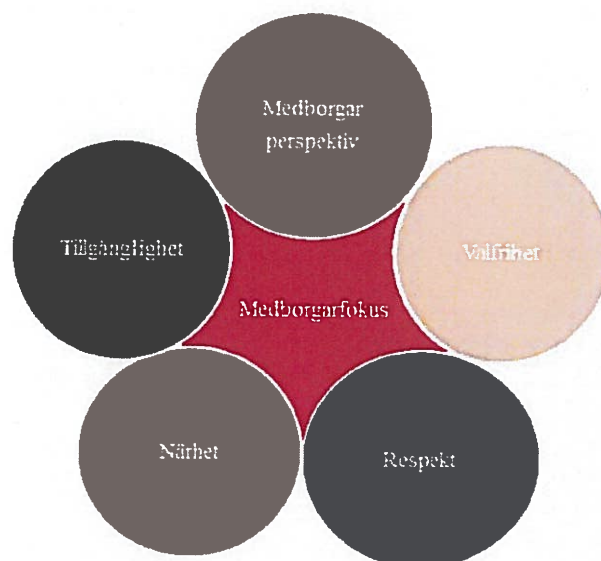
Fritidsgårdsenkäten sammanställs på våren. Värdet har ökat.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel besökare som instämmer på påståendet "fritidsledarna är duktiga på att leda olika aktiviteter"	87 %		88 %
Andel besökare som instämmer på påståendet "jag känner att jag kan prata med fritidsledarna"	85 %		92 %

MEDBORGARFOKUS – VARJE TYRESÖBO I CENTRUM

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närbarhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Nämndmål

Antal e-tjänster som underlättar föreningslivets kommunikation med kommunen ska utökas.

Trend och bedömning

För kulturbidragen ser ansökningarna via e-tjänstportalen ut så här:

Inför våren 2015: 26,66 % sökte via e-tjänstportalen.

Inför hösten 2015: 80 % sökte via e-tjänstportalen.

Inför våren 2016: 92,31 % sökte via e-tjänstportalen.

Resultat och analys:

Genom informationsinsatser kommer ansökningar av kulturbidrag nu in nästan uteslutande via e-tjänstportalen. Åtgärder: Nyhet i Föreningsnytt. E-postutskick till föreningar. Information via telefonsamtal för en del. Teknisk support via telefon för datorovana.

Indikator

	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och frid - andelen ansökningar om kulturbidrag som hanteras elektroniskt	22 %	100 %	92,3 %

Nämndmål

Kommunens tre bibliotek ska vara platser som besöks av många medborgare, inte bara i syfte att låna böcker utan även för andra aktiviteter och syften.

Trend och bedömning

Kommunens tre bibliotek har fortsatt varit den mest besökta verksamheten med cirka 216 691 fysiska besökare och 97 000 besökare av självbetjäning och e-tjänster via bibliotekets webbsida.

Barnverksamhet har fortsatt varit prioriterad verksamhet och barnlån utgör fortsatt hälften av alla lån. Alla barn i 6-årsgrupper i kommunen har gjort 66 gruppbiblioteksbesök erhållit bibliotekskort och lånat böcker med eget bibliotekskort för första gången. Biblioteket har under året arrangerat och deltagit i den europeiska "Get online week" under våren och den nationella "e-medborgarveckan" under hösten i syfte att hjälpa de som har ett digitalt utanförskap. Detta kommer att fortgå även kommande år.

Fysiska besökare mäts med stor tillförlitlighet i biblioteksdatasystem BOOK-IT och dess modul "Gate tracker" vid passage genom stöldbågar. Antalet fysiska besökare förväntas stiga något i takt med att bebyggelse och ökat innevånarantal i centrala Tyresö. Trenden nationellt är något sjunkande brukare av biblioteken, främst beroende av nedläggning av bibliotek i glesbygd.

Resultat och analys:

216 91 besök 2015 är i linje med målet om man räknar bort de 13 507 medborgare som besökte biblioteken under 2014 för att förtidsrösta i allmänna val & EU-val. Under hösten utökades öppettiderna i Strandbiblioteket i samband med invigning av en utvidgad bibliotekslokal 1 oktober med 8 timmar/veckan. Detta har under de tre månader sedan utökningen skett gett en liten besöksökning.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och fritid - antal fysiska besökare på biblioteken	221 552	221 552	216 691

Nämndmål

En stor del av kommunens medborgare ska utnyttja bibliotekens huvudtjänst, utlåning av böcker.

Trend och bedömning

Antalet aktiva låntagare förväntas stiga något i takt med att bebyggelse och innevånare i centrala Tyresö ökar. Trenden nationellt är något sjunkande brukare av biblioteken främst beroende av nedläggning av bibliotek i glesbygd. Aktiva låntagare mäts i bibliotekets biblioteksdatasystem BOOK-IT årligen med stor tillförlitlighet.

Resultat och analys:

Målet 2015 nåddes inte fullt ut. Minskningen blev 391 st. färre aktiva låntagare mot tidigare år. Möjligen kan detta bero på att många nya aktiva låntagare registrerades 2014 i samband med att man förüdsröstade på biblioteken. Viss variation mellan åren kan uppstå i samband med nya låntagare i 6-årsgrupper som kan fördela sig ojämnt över åren beroende på när inbokning och genomförande av inskrivning sker.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Bibliotek, kultur och fritid - antal aktiva låntagare på biblioteken	11 455	11 455	11 064

7.2 GOD OCH LÅNGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bedrivs inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

Resultat och analys:

Fritidsavdelningen har tillsammans med, främst Fastighet & Facilitet, genomfört effektiviserande åtgärder vilket sänkt kostnaderna för förvaltningen av idrottsanläggningarna. Avdelningen har också höjt intäkterna för både kort- och långtidsuthyrning. Elkostnaderna har blivit lägre än planerat. Kulturskolan har en verksamhetsvolym som är för stor. Bakgrunden är att det underlag som låg till grund för budgetarbetet och verksamhetsplaneringen var felaktig. Det uppdagades en bit in på när elevintaget redan gjorts. En volymminskning har genomförts under året. Fritidsgårdarnas överskott beror på att overheadkostnaderna har uteblivit.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	2 391	0	3 004

7.3 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Resultat och analys:

På kulturavdelningen kan 92 procent rekommendera Tyresö som arbetsgivare. För kulturskolan är siffran 94 procent. Inom fritidsgårdarna kan 100 procent rekommendera Tyresö som arbetsgivare. På biblioteket är siffran 82 procent.¹

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Resultat och analys:

Sjukfrånvaron 2015 på biblioteket var fortsatt låg. Korttidsfrånvaron låg på 2,3 procent. Om man däremot lägger till en långtidssjukskrivning under hela 2015 och ytterligare en långtidssjukskrivning under senhösten blir den sammanlagda sjukfrånvaron 5,8 procent och alltså högre än målet 4 procent.

Fritid har haft relativt väldigt låg sjuk frånvaro, men pga. två planerade operationer 2015 blev sjukfrånvaron ganska hög, 4,2 procent. Sjukfrånvaron på kultur och fritidsgårdar är 2,6 procent.

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

¹ För fritidsavdelningen finns ingen separat redovisning från medarbetarenkäten eftersom antalet medarbetare är så få.

Resultat och analys:

På kulturenheten anser 92 procent att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål. För kulturskolan har 67 procent den sysselsättningsgrad man önskar. De som inte har det anger att de vill jobba mer. För fritidsgårdarna är siffran 85 procent. På biblioteket har 82 procent den sysselsättningsgrad de önskar.

7.4 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde 9 Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar

Resultaträkning för fritid			
Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Differens
Intäkter	75 359	76 264	905
Försäljning	0	106	106
Anslag från kommunfullmäktige	72 019	72 019	0
Övriga interna intäkter	850	850	0
Hyror, taxor och avgifter	2 490	3 289	799
Kostnader	75 359	72 858	2 501
Personalkostnader	2 435	2 392	43
Köp av verksamheter	14 643	14 679	-36
Interna kostnader	14 003	13 062	941
Lokalkostnader	30 301	30 066	235
Övrigt	13 977	12 659	1 318
Resultat	0	3 406	3 406

Resultaträkning för bibliotek

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Differens
Intäkter	16 945	16 904	-41
Försäljning	160	186	26
Anslag från kommunfullmäktige	16 265	16 265	0
Övriga interna intäkter	300	314	14
Taxor och avgifter	220	105	-115
Övrigt	0	34	34
Kostnader	16 945	16 918	27
Personalkostnader	7 933	7 211	722
Köp av verksamheter			0
Interna kostnader	1 588	1 251	337
Lokalkostnader	4 178	4 475	-297
Övrigt	3 246	3 981	-735
Resultat	0	-14	-14

Resultaträkning för kultur

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Differens
Intäkter	22766	22855	89
Försäljning	395	283	-112
Anslag från kommunfullmäktige	18562	18562	0
Övriga interna intäkter	509	905	396
Taxor och avgifter	2740	2544	-196
Övrigt	560	561	1
Kostnader	22766	23601	-835
Personalkostnader	13056	13865	-809
Köp av verksamheter		3	-3
Interna kostnader	1031	1042	-11
Lokalkostnader	6112	6119	-7
Övrigt	2567	2572	-5
Resultat	0	-746	-746

Resultaträkning för fritidsgårdar

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Differens
Intäkter	14485	14433	-52
Försäljning	710	601	-109
Anslag från kommunfullmäktige	10331	10331	0
Övriga interna intäkter	2371	3326	955
Taxor och avgifter	75	45	-30
Övrigt	998	130	-868
Kostnader	14485	14198	287
Personalkostnader	9852	9400	452
Köp av verksamheter			0
Interna kostnader		10	-10
Lokalkostnader	2959	2981	-22
Övrigt	1674	1807	-133
Resultat	0	235	235

Nyckeltal/ verksamhetsmätt	2013	2014	2015
Fritid			
Antal deltagare i föreningslivet i åldrarna 7-20 år ²			6 328
-varav flickor			3 070
-varav pojkar			3 258
Bibliotek			
Antal öppettimmar	5 682	5 526	5 704
Antal besökare	330 933	318 552	313 470
-varav webbesökare	91 756	97 000	96 779
Antal utlån	227 822	215 285	199 061
Kultur			
Antal elever i kulturskolan	1 352	1 402	1 340
Andel elever i kulturskolan/invånare 7- 19 år	17 %	17 %	16 %
Fritidsgårdar			
Andel besökare som andel att de kan vara med och påverka		75 %	82 %
Årsöppettimmar	2 962	3 822	3 822

² Källa ApN- statistik, vårterminen 2015. All redovisning görs numera i ApN och utdrag kan göras från ApN- statistik. Detta gör att en jämförelse med tidigare år inte är möjlig.

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Kultur- och fritidsnämnden har genomfört verksamheten inom ramen för de ekonomiska ramarna.

Fritidsavdelningen har tillsammans med, främst Fastighet & Facility, genomfört effektiviserande åtgärder vilket sänkt kostnaderna för förvaltningen av idrottsanläggningarna. Avdelningen har också höjt intäkterna för både kort- och långtidsuthyrning. Elkostnaderna har blivit lägre än planerat. Kulturskolan har en verksamhetsvolym som är för stor. Bakgrunden är att det underlag som låg till grund för budgetarbetet och verksamhetsplaneringen var felaktig. Det uppdagades en bit in på när elevintaget redan gjorts. En volymminskning har genomförts under året. Fritidsgårdarnas överskott beror på att overheadkostnaderna har uteblivit.

8. Kvalitetsgarantier

För fritidsavdelningen uppfylls alla kvalitetsgarantier. Många genom avtal med andra förvaltningar inom kommunen.

För biblioteket är alla kvalitetsgarantier uppfyllda.

Kvalitetsgarantierna för kultur är uppfyllda, med undantag för att kötiden på kulturskolans piano och gitarrundervisning överstiger 6 månader.

Fritidsgårdarna uppfyller också sina kvalitetsgarantier. På varje verksamhet står personal i dörren och hälsar välkommen. På fredagar och lördagar och övriga arrangemang genomförs alkotester. Det finns ett nära samarbete med polisen. Alla ungdomar har möjlighet att delta i planeringen av verksamheten.

9. Sammanfattande analyser – verksamhet och ekonomi

De uppsatta målen har i stora delar uppfyllts. I SCB:s medborgarundersökning har Tyresö ökat sitt värde för både kultur och fritid. När det gäller idrotts- och motionsanläggningar ligger Tyresö högt jämfört med andra kommuner. Fritidsavdelningen arbetar regelbundet med att utveckla idrotts- och motionsanläggningarna samt att utveckla utemiljöerna för friluftslivet. Inom kulturenheten har marknadsföringsinsatser genomförts under året för att öka kännedomen om vad som görs, programläggning för att nå nya grupper samt samarbete med föreningslivet. Fritidsgårdarnas enkät till besökarna visar att de är nöjda och att värdena för delaktighet, personalens lyhördhet och öppettider har ökat jämfört med tidigare år. Dessa resultat visar att kultur, fritid, bibliotek och fritidsgårdar bidrar till att uppnå det strategiska målet att Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner.

Besöksiffrorna för biblioteket har sjunkit något, vilket kan bero på att många besökte biblioteket förra året för att förtidsrösta. Antalet aktiva låntagare minskade också något, men förväntas öka när invånarna i Tyresö ökar. Ansökningar om kulturbidrag sker nu till största del digitalt. Andelen har ökat från 22 procent 2014 till 92 procent 2015. Antalet e-tjänster har utökats och förenklar för föreningslivet att ha kommunicera med kommunen. Verksamheterna bidrar till att Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen.

Verksamhetsområdet bedrivs inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

10. Framtiden - Nya mål och prioriteringar

Den planerade befolkningsökningen och teknikutvecklingen är två faktorer som tydligt kommer att innebära att efterfrågan på utbudet förändras. Redan idag påverkas verksamheterna genom att mycket tid läggs på att planera för kommande exploateringar. Tydligast syns detta inom samhällsbyggnadsförvaltningen, men även andra verksamheter lägger mycket tid på samverka i planarbetet. Alby, Uddby och Norra Tyresö centrum är några exempel på geografiska områden där kultur- och fritidsverksamheterna involverats och det är viktigt att dessa frågor finns med redan från början. Det är viktigt att det planeras för kulturaktiviteter, idrottsanläggningar, områden för spontanidrott samt kunna tillgodose föreningarnas behov. Inom rimligt avstånd bör det finnas anläggningar som täcker både barn, ungdomars samt vuxnas behov av fysisk aktivitet. Det gäller anläggningar för organiserad verksamhet och anläggningar för spontan- och motionsidrott. Det är också viktigt att bevara naturnära ytor för ren rekreation och avkoppling. Även utbudet av fritidsgårdar behöver beaktas när befolkningen ökar.

En inventering av vilka kompetensområden som behöver förstärkning är av vikt. Kulturantikvarisk kompetens efterfrågas liksom erfarenhet av konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer och allmänna platser och arkivarisk kompetens med lokalhistorisk inriktning. Det finns också behov av projektledningskunskaper för större satsningar såsom attraktiva Alby.

Tydliga prioriteringar som behöver göras är satsningar på IT-lösningar, till exempel att gå vidare med det arbete att hitta en lämplig lärplattform inklusive administrativ del för elevhantering för kulturskolan. Biblioteket kommer fortsatt att vara kommunens mest besökta verksamhet. En nationell biblioteksstrategi håller på att utarbetas som syftar till att stärka bibliotekens ställning i samhället. Lokalfrågan för biblioteket i Trollbäcken behöver lösas.

Många av de nyanlända flyktingar som anländer till Sverige finner snabbt vägen till biblioteken som kan tillfredsställa många av deras behov. De nyinflyttade i utbyggnaden av Norra Centrum och andra nybyggen i kommunen ställer snabbt krav på att biblioteket kan tillgodose dess innevänares behov av information, mötesplatser, kultur fritidsläsning och studier. Kulturavdelningen och biblioteket deltar tillsammans med Tyresö gymnasium och vuxenutbildningen i planerna om Tyresö kultur- och kunskapscenter förlagda i nya lokaler i centrumläge.

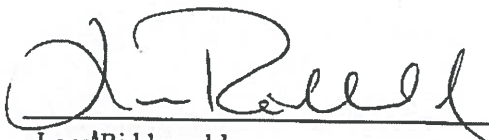
Datum 2016-02-22
 Tid 18:30–20:30
 Plats Myggdalen, plan 1 kommunhuset

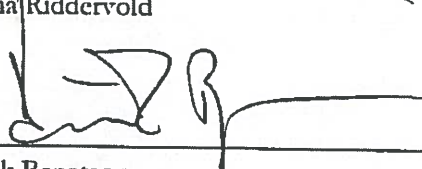
Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Utvecklingsförvaltningen, plan 7 kommunhuset 29 februari kl. 17.00

Paragrafer 1 - 13

Sekreterare
 Lena Riddervold

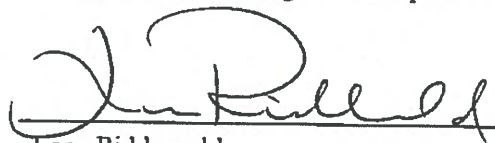
Ordförande
 Dick Bengtson

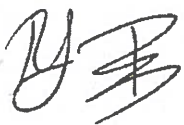

Justerande
 Rickard Ljung

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kultur- och fritidsnämnden
 Sammanträdesdatum 2016-02-22
 Datum då anslaget sätts upp 2016-03-01
 Datum då anslaget tas ned 2016-03-22
 Förvaringsplats för protokollet Utvecklingsförvaltningens arkiv, plan 7 kommunhuset

Underskrift
 Lena Riddervold

	Utdragsbestyrkande
---	--

Närvarolista

Beslutande

Dick Bengtson (M)
Rickard Ljung (MP)
Thomas Halvarsson (M)
Lilian Edberg (M)
Thomas Sundblad (L)
Christian Delhage (KD)
Karin Ljung (S)
Beatrice Rubeling (S)
Börje Eriksson (S)

Ersättare

Erkki Vesa (M)
Agneta Hansson (L)
Niklas Wennergren (S)
Mikael Ordenius (MP)

Övriga

Inger Lundin, Avdelningschef kultur och fritidsgårdar, Utvecklingsförvaltningen
Lena Riddervold, Sekreterare, Utvecklingsförvaltningen
Lars Andersson, Bibliotekschef, Utvecklingsförvaltningen
Irene Hededal, TF förvaltningschef, Utvecklingsförvaltningen

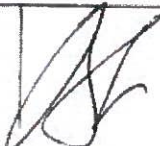
Frånvarande

Anders Olsson (C), 1:e vice ordförande
Birger Vourinen (C)
Per Lindén (KD)
Karin Sällberg (S)
Siv Svanfeldt (V)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 14

Dnr 2016/BUN 0024 001

Verksamhetsberättelse för barn- och utbildningsnämnden 2015

UTDRAG

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Verksamhetsberättelse med bokslut för 2015 godkänns.
2. Verksamhetsberättelsen med bokslut för 2015 överlämnas till kommunstyrelsen.

Reservation

Socialdemokraterna inkommer med skriftlig reservation.

Beskrivning av ärendet

I verksamhetsberättelse och bokslut för 2015 beskrivs hur barn- och utbildningsförvaltningens arbete bedrivits under det gångna året.

Yrkande

Jannice Rockstroh (S) yrkar för den socialdemokratiska gruppen tilläggs-text till verksamhetsberättelsen.

Framtida utmaningar:

Lagradsremiss - Regeringen vill förtydliga skollagen så att tilläggsbelopp blir individuellt bestämt för varje barn och elev. Tilläggsbelopp gäller extraordinärt stöd och ska bland annat kunna ges för åtgärder som riktas till barn och elever med stora inlärningssvårigheter

Nya riktlinjer - För att uppmuntra till mindre barngrupper på förskolor inför Skolverket nu nya riktlinjer för hur många barn det bör vara i olika åldersgrupper med inriktning att i gruppen 1-3 år bör antalet barn vara sex till tolv och i gruppen 4-5 år nio till 15 barn. Detta måste beaktas i Tyresös fortsatta planering av förskoleverksamhet.

Sidan 35, slutsatser, Kvaliteten inom fritidshemmen måste förbättras.

Framtiden:

- arbetet för mål om mindre barngrupper och klasser samt ökad personaltäthet bör intensifieras
- vidta åtgärder för att säkerställa kompetensförsörjning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- kraftfulla åtgärder vidtas för att säkerställa kompetensförsörjning
Lilian Nylinder (MP) stödjer yrkandet vilket även Inger Gemicioglu (V) skulle
ha gjort om hon haft rösträtt.

Beslutsgång

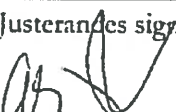
Ordföranden ställer yrkandena under proposition och finner att desamma
avslås.

Bilagor

Tjänsteskrivelse.pdf

Verksamhetsberättelse BoU_2015.pdf

Reservation (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	--	--------------------

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Erik Sanner
Biträdande förvaltningschef

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-02-08
1 (2)

Diarienummer
2016/BUN 0024

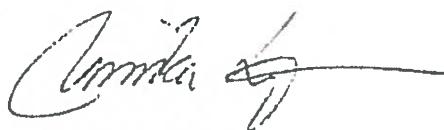
Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse med bokslut 2015

Förslag till beslut

1. Nämndens verksamhetsberättelse med bokslut för 2015 godkänns.
2. Verksamhetsberättelsen med bokslut för 2015 överlämnas till kommunstyrelsen.

Barn- och utbildningsförvaltningen

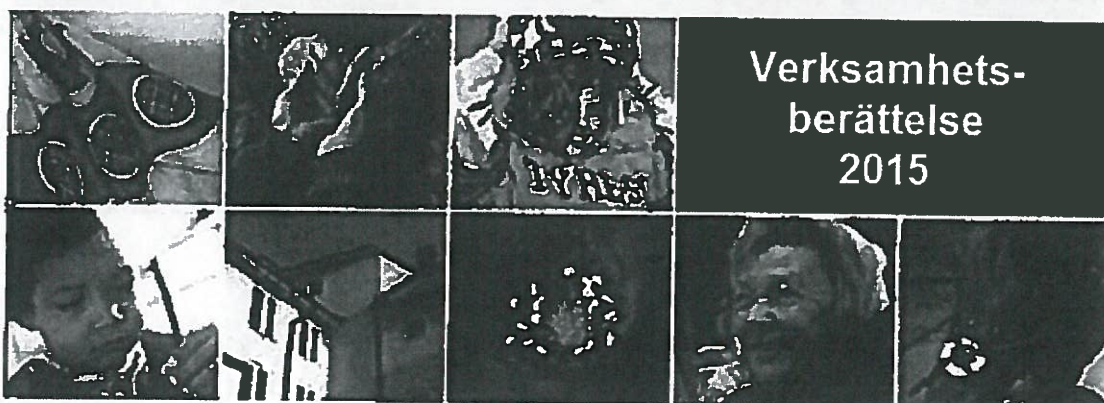
Monika Larsson
Förvaltningschef

Beskrivning av ärendet

I verksamhetsberättelse och bokslut för 2015 beskrivs hur barn- och utbildningsförvaltningens arbete bedrivits under 2015. Resultaten redovisas per verksamhetsområde; Förskola och pedagogisk omsorg, Grundskola och grundsärskola inklusive fridshem.

Utvärderingen visar i vilken utsträckning mål och uppdrag i senaste kommunplanen respektive nämndplanen har uppnåtts.

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhets-
berättelse
2015

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1. Omvärldsanalys	3
2. Viktiga händelser i barn- och utbildningsnämnden.....	4
3. Sammanfattande resultat i barn- och utbildningsnämnden	5
4. Riskhantering och internkontroll.....	5
5. Särskilda uppdrag	6
Särskilda uppdrag från kommunplanen	6
Särskilda uppdrag från kommunplanen för verksamhetsområdet.....	7
6. Verksamhetsområde 1 – Förskola och pedagogisk omsorg	10
7. Mål och resultat.....	14
8. Verksamhetsområde 2 – Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem.....	21
9. Mål och resultat.....	24
10. Sammanfattande analyser – verksamhet och ekonomi	33
11. Slutsatser	35
12. Framtiden - Nya mål och prioriteringar	35

1. Omvärldsanalys

Kompetensförsörjning

Det blir allt större konkurrens om kompetens inom region Stockholm. Antalet studenter inom lärarutbildningarna täcker inte framtida behov. Redan idag ser vi svårigheter att rekrytera förskollärare och fridåspedagoger samt vissa lärarkategorier, exempelvis inom matematik, NO och svenska som andraspråk. God löneutveckling är ett, men inte det enda kriteriet när man väljer arbetsgivare – och att stanna kvar. Lika viktigt är sammanhang och möjligheter till utveckling och inflytande. Andra viktiga aspekter är en tydlig och stark organisation samt nära ledarskap och bra chefer på alla nivåer. Tyresös deltagande i PRIO och Leda för resultat är två satsningar som på sikt kan bidra till att stärka dessa områden och bidra till att Tyresö blir en än mer attraktiv arbetsgivare för pedagoger och rektorer.

Nyanlända

Ett ökat antal nyanlända i kommunens förskolor och skolor ställer krav på hur verksamhet och undervisning organiseras för att möta barn, elever och vårdnadshavare på ett bra sätt. I Tyresö praktiseras direktintegration med stöd. Personal har anställts på de skolor där antalet nyanlända har ökat. Särskilt inom svenska som andraspråk och språkutvecklande arbetssätt är det viktigt att säkerställa att kompetens finns.

Förändrat statsbidragsförfarande

Utvecklingen går mot fler riktade statsbidrag med ansökningsförfarande som upptar resurser i form av arbetstid. Statsbidragen kräver motprestation och vid utebliven sådan kan de komma att återsökas, men det råder fortfarande osäkerhet kring hur detta kommer att se ut. Detta gör det svårare att planera verksamheten. Förvaltningen ansökte bland annat om statsbidrag inom lågstadiesatsningen, mindre barngrupper i förskolan samt karriärtjänster.

Lokalresursplanering

Förvaltningens lokalresursplanerare har ansvar för att se över förskolornas lokalbestånd och med utgångspunkt i ett nuläge ta fram underlag för hur kvaliteten på förskolornas lokaler och platstillgången kan säkerställas då kommunen växer i framtiden. Det innebär en utmaning att bygga ikapp i en allt snabbare befolkningsökning och under hösten har stort arbete lagts på att arbeta med att säkerställa tillräcklig tillgång på förskoleplatser såväl i närtid som på längre sikt. Beställning har lagts för ombyggnad av en paviljong på Tyresö skola och Sofiebergs förskola. Förvaltningen har uppdragit åt fastighetsförvaltningen att beställa paviljonger för leverans under 2016.

Förvaltningen har även arbetat med att ta fram underlag för en ny skola i Fornuddsparken. Skolan ska ersätta nuvarande Fornuddens skola vars lokaler är undermåliga. Dessutom räcker inte kapaciteten i Trollbäckens skolor för att kunna erbjuda alla elever som idag söker till skolorna plats.

2. Viktiga händelser i barn- och utbildningsnämnden

Ny organisation

I december 2014 tillträdde en ny förvaltningschef. 2015 har präglats av arbete med förvaltningens organisation inför en förändring 1 januari 2016. Tre verksamhetschefer har anställts, en för förskola, en för grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem och en för barn- och elevhälsan. Förvaltningens utvecklingsstrateg har fått förändrat uppdrag som biträdande förvaltningschef och den strategiska pedagogiska utvecklingen ingår numera i uppdraget som verksamhetschef. Förvaltningen utökats med en kommunikatör, en lokalresurssamordnare, en IT-pedagogisk samordnare, en ytterligare systemadministratör och en halvtids skolskjutssamordnare.

Den nya organisationen som trädde i kraft vid årsskiftet 2015/16 innebär en delning mellan förskola och skola i varsitt verksamhetsområde. Chefsledet biträdande förskolechef försvinner och ersätts av förskolechef. För att skapa förutsättningar för ett närmare pedagogiskt ledarskap organiseras grundskolorna så gott som uteslutande efter principen en skola – en rektor, och antalet förskolor som varje förskolechef ansvarar för minskas jämfört med tidigare organisation.

Rektor för Nybodabergets enhet slutade vid halvårsskiftet sitt uppdrag som rektor för att istället arbeta halvtid med PRIO-projektet och halvtid som skolskjutssamordnare. Enhetens båda skolor, Bergfotens- och Njupkärrs skola har sedan 1 juli haft en tillförordnad rektor. Rektor vid Trollbäckens skolor slutade under hösten 2015 och en ny rektor anställdes. Kumla skolas nya rektor anställdes som verksamhetschef för grundskola och grundsärskola inklusive fritidshem och hade uppdraget som rektor på Kumla parallellt med detta under hösten.

I samband med organisationsöversynen flyttas ansvaret för modersmålsundervisning och studiestöd till barn- och elevhälsan. Avsikten med detta är att höja kvaliteten och få bättre dialog kring dessa frågor. Biträdande rektor för mångfaldsfrågor får titeln enhetschef och ingår i rektorsgruppen.

Kompetensutveckling inom systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningen har inlett deltagande i två SKL-satsningar för högre kvalitet och måluppfyllelse. PRIO genomförs på skolnivå och varje termin kommer två skolor att genomlysas med fokus på processer och arbetssätt. Syftet är att personal och skollledning i skolan, med stöd av en extern förändringsledare, definierar ett antal utvecklingsområden som ska bidra till ökad måluppfyllelse för eleverna. Tyresö skola och Fornuddens skola genomlystes under 2015. Två personer har uppdrag som förändringsledare på halvtid.

Leda för resultat är en utbildningssatsning för förvaltningsledning och stödfunktioner. Syftet är att öka kompetensen i att analysera resultat och agera utifrån analysen. SKL har genomfört satsningen inom socialtjänsten under ett antal år och genomför nu en pilotutbildning riktad mot skola. Utbildningen inleddes hösten 2015 och löper över ett år.

Chefsbyten och värdegrundsuppdraget

Förvaltningen är inne i ett skifte av chefer i skolor och förskolor. För att säkerställa att kulturen och den gemensamma värdegrunden lever vidare och arbetet med inkluderande lärmiljöer fortsätter att utvecklas trots byte av chefer och andra viktiga kulturbärare har nämnden tilldelat förvaltningen ett särskilt uppdrag. Skolan är en allt viktigare arena för värdegrundsuppdraget. Därför är det än viktigare

att fortsätta arbetet med inkluderande lärmiljöer i skolan - en skola för var och en som utmanar varje elev utifrån vars och ens förutsättningar, talang och behov.

Inkluderande lärmiljöer

Det treåriga forsknings- och utvecklingsprogrammet – Inkluderande lärmiljöer - som Tyresö deltagit i avslutades hösten 2015 med en tvådagarskonferens i Malmö. Under den första dagen redovisade forskare från Malmö högskola sina resultat för programmets deltagande 12 kommuner och Specialpedagogiska skolmyndigheten. Nästa dag var öppen även för intresserade som inte deltagit i programmet och ungefär 500 personer deltog. Under dagen redovisades delar av forskningsresultaten och goda exempel från kommunernas utvecklingsarbete. Tyresö representerades av fyra lärare som utvecklat sin undervisning och genom detta skapat inkluderande lärmiljöer. Dessa lärare har beskrivit sitt utvecklingsarbete i tre utvecklingsartiklar som publicerats av Skolporten.

Programmet har resulterat i en forskningsrapport från Malmö högskola, en sammanställning av erfarenheter av utvecklingsarbetet på förvaltningsnivå och ett antal utvecklingsartiklar som beskriver utvecklingsarbetet lokalt på skol- eller klassrumsnivå. Ytterligare forskningsresultat i form av två doktorsavhandlingar kommer att publiceras av Malmö högskola under 2016.

Sveriges kommuner och landsting – SKL – kommer under 2016 att utifrån erfarenheter och resultat från FoU-programmet att publicera en metodbok med stöd och råd för kommuner som önskar genomföra ett liknande utvecklingsarbete inom inkluderande lärmiljöer. SKL kommer även att spela in ett antal korta och inspirerande filmer för publicering på deras hemsida och även genomföra en heldagskonferens på temat våren 2016.

3. Sammanfattande resultat i barn- och utbildningsnämnden

EKONOMISKT RESULTAT

Verksamhetsområde	Intäkter	Kostnader	Resultat
Förskola och Pedagogisk omsorg	310 063	306 471	3 592
Grundskola inkl. Grundsärskola och fritidshem	713 900	719 753	-5 853
Totalt nämnden			-2 261

4. Riskhantering och internkontroll

Förvaltningens riskhanteringsplan utgår från målen i kommunplanen 2015-2018 och enheternas identifierade arbetsmiljö-, miljö- och säkerhetsrisker för 2014. Endast händelser som bedöms inträffa med hög sannolikhet och med stora konsekvenser för verksamheten togs med i riskhanteringsplanen för 2015.

Utifrån kommunplanens mål var det bland annat målen under attraktiv arbetsgivare som bedömdes som relevant att ta upp i riskhanteringsplanen, utifrån bakgrunden att förvaltningen inte nått målet. För att uppnå det kommunala målet att vara en av Sveriges bästa skolkommuner bedömdes säkerställandet av det systematiska kvalitetsarbetet vara relevant för att bibehålla höga kunskapsresultat och hög kvalitet.

Under 2015 har förvaltningskontoret omorganiserats. Utöver förvaltningskontorets stab har stödfunktioner placerats direkt under förvaltningschefen. Därtill har verksamhetschefer, med ansvar för förskola, grundskola och barn- och elevhälsan, placerats direkt underställda förvaltningschefen.

Hög arbetsbelastning på förvaltningens enheter kan leda till en hög sjukfrånvaro, vilket är fallet. Ingen enhet har sjuktal som är bättre än det av fullmäktige uppsatta målet på högst 4 procent. Under året har fokus legat på omorganisationen och delningen av verksamhetsområdena förskola och skola.

Arbetsmiljörisiker så som dålig luftkvalitet och höga bullernivåer bedömdes som höga av många av förvaltningens enheter. Under året har enheterna arbetat med åtgärder och felanmälningar till fastighetsavdelningen, vilket resulterats i att färre enheter bedömt riskerna som höga.

Förvaltningen genomförde 2014 en genomlysning av enheternas planer för diskriminering och kränkande behandling. Resultatet visade en skiftande kvalitet och planerna var inte alltid publicerade på hemsidan. Med anledning av det togs ett beslut att arbeta fram en gemensam mall som stöd. Mallen arbetades fram och introducerades under 2014. Vid årets kontroll har en majoritet av enheterna en nyligen reviderad och publicerad plan.

Hela styrkedjan för det systematiska kvalitetsarbetet ligger numera i ett digitalt beslutstödssystem. I enhetsplanerna är det nationella uppdraget överordnat det kommunala och de kommunala målen går i linje med de statliga målen. För att säkerställa att alla enheter rapporterar likadant när det gäller det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen i samarbete med kvalitetsenheten genomfört workshops med rektorer och förskolechefer. I styrkedjan kommer verksamhetscheferna att följa upp enhetsplanerna och enheternas systematiska kvalitetsarbete. Enhetsplanerna kommer att utgöra underlag inför arbetet med nämndplan.

5. Särskilda uppdrag

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN

- **Konkurrensutsättning**

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer.

Kommentar:

Status: Pågående

Cirka 40 procent av kommunens förskolor drivs i privat regi. Fristående aktörer välkomnas inom förskolans område med kommunen som tillståndsgivare. Tre fristående skolor finns i kommunen eller strax utanför. Skolinspektionen är tillståndsgivare för fristående grundskolor.

- **Ekologiska livsmedel**

Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Kommentar:

Status: Pågående.

För verksamhetsområde 1 är andelen ekologiska livsmedel 26 procent och för verksamhetsområde 2 29 procent.

- **Taxor och avgifter**

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering

Kommentar:

Status: Klart.

Avgifter för förskolan styrs av nationellt reglemente om mastaxa. Avgiften för fritidshem och fritidsklubb är oförändrad.

SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNPLANEN FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET

Förskola och pedagogisk omsorg

- Arbeta för ökad personaltäthet och minskade barngrupper.

Kommentar:

Status: Pågående.

Uppdraget är påbörjat genom ansökan om statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan. Eftersom platsstillgången i kommunens förskolor är begränsad och ansträngd är det svårt att minska grupperna och samtidigt garantera alla barn plats i förskolan.

- Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning.

Kommentar:

Status: Pågående.

Uppdraget genomförs under ledning av verksamhetsområdets verksamhetschef i samarbete med kommunens HR-avdelning. Verksamhetscheferna har inlett arbetet och samarbete med HR behövs för att kunna ta ett samlat grepp.

- Genomlysna behovet av förskoleplatser i alla kommundelar.

Kommentar:

Status: Pågående.

En genomlysning av kommunens förskolor har genomförts i samband med organisationsöversynen. Arbetet med att säkerställa att antalet förskoleplatser i förhållande till befolkningsprognos på lång sikt och antal barn i förskolekön på kort sikt är ständigt pågående. Under 2016 planeras sju avdelningar i tillfälliga paviljonger för att kunna möta efterfrågan på kort sikt. Utbyggnad och nybyggnation för att möta efterfrågan på längre sikt planeras och kommer att skrivas in i investeringsplanen för 2017.

Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem

- Arbeta både för mindre klasser och/eller ökad lärartäthet i lågstadiet.

Kommentar:

Status: Pågående.

Arbetet påbörjat med hjälp av statsbidraget lågstadiesatsningen. Förvaltningen ansökte om, och fick 10,7 miljoner för detta för läsåret 2015/16. Dessa medel kommer att användas för högre lärartäthet eller mindre klasser i årskurs F-3.

- Genomlysna behovet av grundskoleplatser i alla kommundelar.

Kommentar:

Status: Pågående.

En genomlysning av kommunens grundskolor har genomförts i samband med organisationsöversynen. Översynen visar att det finns ett överskott på platser i kommunen men situationen är olika i olika kommundelar. I kommundel Trollbäcken planeras för en ny skola i Fornuddsparken för att genom denna byggnation säkerställs skolplatser i Trollbäcken. I Östra Tyresö matchar platsstillgången i stort sett efterfrågan medan det i centrala Tyresö finns ett överskott på platser.

- Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning.

Kommentar:

Status: Pågående.

Uppdraget kommer att genomföras under ledning av verksamhetsområdets verksamhetschef i samarbete med kommunens HR-avdelning.

- Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.

Kommentar:

Status: Pågående.

Skolorna har i sina enhetsplaner skapat aktiviteter för arbetet med studie- och yrkesvägledning i skolorna. En plan finns för arbete med studie- och yrkesvägledning i skolans alla årskurser. Regelbundna konferenser kring studie- och yrkesvägledning hålls sedan 2015 fyra gånger per år i samarbete mellan barn- och utbildningsförvaltningen och utvecklingsförvaltningen. En minskning av studieavbrott på gymnasiet till följd av detta arbete kan inte mätas fullt ut förrän om ett antal år då dagens grundskolelever kommer upp i gymnasiet.

6. Verksamhetsområde 1 – Förskola och pedagogisk omsorg

6.1 ÅRETS VERKSAMHET

Kommundirektören och barn- och utbildningsnämndens ordförande gav förvaltningschefen 2014 i uppdrag att se över både stabsfunktionen och organisationen av barn- och utbildningsförvaltningens verksamhetsområden. Bakgrunden till utredningen var att man identifierat en organisation med brister såsom otydlig ansvarsfördelning, bristande samarbete och samsyn samt att förskolan inte fått samma fokus som grundskola. Under 2015 har förskolans verksamhetsområde kartlagts. Utifrån kartläggningen har en ny organisation konstruerats och den träder i kraft 1 januari 2016.

Förskolorna har tidigare varit organiserade i olika typer av enheter avseende storlek. Rektorerna har även varit förskolechefer, men det operativa ansvaret har legat på de biträdande förskolecheferna. Uppdraget för de olika biträdande förskolecheferna har varierat stort. Vissa har kunnat utöva ett nära pedagogiskt ledarskap medan andra har agerat mer utifrån ett områdeschefsperspektiv.

Efterfrågan på förskoleplatser har ökat under året och taket för maxkapacitet nåddes i slutet av året.

Utifrån de brister som Skolinspektionen lyfte fram 2014 har förvaltningen arbetat med att säkerställa att alla förskolor har en egen plan mot kränkande behandling och diskriminering. Förvaltningen har arbetat med att analysera hur förskolorna arbetar med information till föräldrarna och tagit fram en mall för kommunikationsplan. Det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats och de nya underlagen för enhetsplanerna säkerställer att förskolorna arbetar mot de nationella målen.

Tyresö kommun arbetar fullt ut med inkluderande lärmiljöer och under året lades de sista kommungemensamma grupperna ner inom förskolan. Förvaltningen ser det som en självklarhet att alla barn ska finnas i sitt naturliga sammanhang i så stor utsträckning som möjligt. ”En skola för var och en” är en värdegrund och ett förhållningssätt för hur vi bemöter och organiserar verksamheten i förskolan.

Språkoteket är en kommunövergripande verksamhet med uppdrag att stimulera ett språkutvecklande arbetssätt i förskolan. Nyttjandet av Språkotekets tjänster har ökat under året, både vad gäller kursutbud och utlåning. Att fler barn får möjlighet till språkstimulerande arbetssätt är viktigt för utvecklingen av språket.

Teamet för utsatta barn är en modell för att tidigt upptäcka barn som behöver hjälp. Under 2015 utökades verksamheten och började gälla för alla kommunala förskolor. Teamet ger personal stöd och råd kring barn man känner oro för. Det stöd som teamet för utsatta barn har bidragit med har inneburit en kompetenshöjning gällande personalens förhållningssätt.

Förskolornas verksamhet kännetecknas av hög kvalitet och lokalt har ett flertal mindre projekt genomförts. Ett flertal utställningar har arrangerats. Bland annat på Tyresö kommuns kvalitetsdag, Tyresödagen, en utställning i Tyresö centrum samt den årliga gemensamma utställningen för alla kommunala förskolor i biblioteket. I år var temat för den gemensamma utställningen ”en förskola för var och en”. Utställningarna har visat goda exempel verksamheten som bedrivs i förskolan.

Barn- och elevhälsa

Entydiga forskningsresultat visar att en bra skolgång är den absolut viktigaste friskfaktorn för upplevd god hälsa bland barn och unga. Insatser för barn med svårigheter i förskolan bör därför sättas in så tidigt som möjligt.

Sedan höstterminen 2015 arbetar en av barn- och elevhälsans psykologer enbart gentemot förskolan, främst med handledning av personal.

För att kunna hjälpa barn och ungdomar som riskerar att fara illa krävs ibland samverkan mellan olika professioner från olika förvaltningar och myndigheter som arbetar för barns bästa. Samverkan är en komplex process och en framgångsfaktor för bra samverkan är att det finns naturliga kontaktytor samt kunskap om varandras uppdrag, resurser och begränsningar. Sedan flera år har barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och utvecklingsförvaltningen tillsammans med barn- och ungdomsläkarmottagningen, habiliteringscentrum och barn- och ungdomspsykiatri PRIMA Barn kommit överens om ett samverkansavtal kring en struktur för samverkan kallad BUS. Strukturen bygger på samverkan på tre olika nivåer – politisk, chefs- och handläggarnivå. Det finns också en samverkansstruktur mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen i form av ett konsultationsteam för att tidigt upptäcka yngre barn som lever i våldutsatta miljöer.

Skoldatateket/Språkoteket

Inom barn- och elevhälsan finns även kommunens Språkotek och Skoldatatek. Språkoteket erbjuder föreläsningar, kurser och handledningsstöd kring språkutvecklande arbetssätt och tal-, språk och kommunikationssvårigheter företrädesvis i förskolan. Språkoteket erbjuder även utlåning av språkstimulerande material till enskilt barn/barngrupp.

Tillsyn av förskolorna genomförs av kvalitetsenheten

Enligt skollagen är kommunen tillsynsmyndighet för fristående förskolor och Skolinspektionen för de kommunala förskolorna. Varje huvudman är skyldig att vidta åtgärder om det vid tillsyn genom klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i en verksamhet. Kvalitetsenheten genomför årligen tillsyner av förvaltningens verksamheter enligt en fastställd årlig granskningsplan. Tillsynsrapporterna publiceras sedan på kommunens webbplats och redovisas för barn- och utbildningsnämnden. Under 2015 har kvalitetsenheten genomfört tillsyn vid fem fristående förskolor och följt upp tidigare genomförda granskningar vid tio kommunala förskolor. Tillsynsrapporterna för de under året granskade förskolorna pekar på följande områden, inom vilka verksamheterna arbetar aktivt och medvetet och därmed utgör goda exempel:

- värdegrundsfrågor
- barnens lärande och utveckling
- barnens möjligheter till eget ansvar och inflytande
- samarbetet mellan hem och förskola

Majoriteten av förskolorna har förbättrat sin verksamhet inom de utvecklingsområden som lyftes i de senaste granskningsrapporterna. För några av förskolorna kvarstår den pedagogiska dokumentationen och det systematiska kvalitetsarbetet som utvecklingsområden att fokusera på under 2016.

Barnomsorg på obekväm arbetstid

Barnomsorg på obekväm arbetstid är en verksamhet som bedrivs på tider då den ordinarie förskolan har stängt, det vill säga mellan kl. 18.30–06:30 sju dagar per vecka året runt. Omsorgen bedrivs i barnens hem och finansieras genom anslag och ett mindre statsbidrag.

Antalet vårdnadshavare som beviljats barnomsorg på obekväm arbetstid har under 2015 varit relativt stabilt. Under 2015 har tio familjer och 17 barn omfattats av verksamheten. Den största delen av året är det dock åtta familjer och 11 barn som huvudsakligen har omfattats av denna verksamhet.

Vårdnadsbidrag

Under året som gått har i snitt 24 vårdnadshavare beviljats vårdnadsbidrag. Av dessa har 19 fått helt vårdnadsbidrag om 3000 kr/månad och fem halvt vårdnadsbidrag om 1500 kr/månad.

	2013	2014	2015
Antal vårdnadsbidrag	16	25	24

Vårdnadsbidrag 2013-2015. Källa: förvaltningens egen statistik, Fästens.

Under hösten 2015 fattade regeringen beslut om att vårdnadsbidraget ska upphöra per den 31 januari 2016. I kommunen var sista dag för ansökan den 20 december 2015. Därefter beviljas inga nya vårdnadsbidrag. Vårdnadshavare som sedan tidigare fått bidraget beviljat får behålla det tills barnet fyller tre år alternativt till dess att vårdnadshavaren säger upp bidraget.

Avgiftskontroll

Under 2015 genomförde förvaltningen en avgiftskontroll för tredje året i rad. Föräldrarnas förskole- och fritidshemsavgift baseras på den inkomst de registrerat i det administrativa systemet. Den uppgiften kontrolleras mot Skatteverkets inkomstuppgifter och 2015 resulterade det i 1.2 mkr.

Synpunkter och klagomål

Enligt skollagen ska varje huvudman ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen och är skyldig att vidta eventuella nödvändiga åtgärder. Synpunkter och klagomål gällande kommunens samtliga verksamheter kan göras via e-tjänstportalen på kommunens webbplats. Varje förvaltning ansvarar för hanteringen av inkomna synpunkter som rör dess verksamhet. Återkoppling på synpunkter ska lämnas till medborgare inom 10 arbetsdagar.

Under 2015 inkom 207 synpunkter och klagomål ställda till barn- och utbildningsförvaltningen.

	Förskola	Pedagogisk omsorg	Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem	Felanmälan av IT-system	Övrigt
Antal	51	1	66	87	2

Synpunkter och klagomål 2015. Källa: förvaltningens egen statistik.

Ett tiotal synpunkter på förskola och skola har föranlett vidare utredning. De flesta av dessa var vid årets slut åtgärdade och avslutade. I ett par fall vidtas fortfarande åtgärder och ärendena är under uppsikt av berörd verksamhetschef.

VFU – Verksamhetsförlagd utbildning

Mottagandet av studenter som gör sin verksamhetsförlagda utbildning (praktik) i kommunens förskolor och skolor innebär en möjlighet för kommunen att knyta framtida kompetenta och engagerade medarbetare till sig. Under året har förskolor och skolor, såväl kommunala som fristående, tagit emot ett femtiotal studenter som därmed har kunnat genomföra sin praktik på en skola eller förskola i kommunen.

6.2 FAKTORER SOM PÅVERKAT VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

Förskoleverksamhet innefattar förskola och annan pedagogisk omsorg. Placeringen av barn folkbokförda i Tyresö kommun fördelar sig enligt tabellen nedan.

	Avläsning 15 februari	Avläsning 15 september
Kommunal förskola i Tyresö kommun (egenregi)	1702	1608
Kommunal pedagogisk omsorg i Tyresö kommun (egenregi)	6	4
Kommunal förskola i annan kommun	8	4
Fristående förskola i Tyresö kommun	986	911
Fristående pedagogisk omsorg i Tyresö kommun	69	59
Fristående förskola i annan kommun	23	21
Fristående pedagogisk omsorg i annan kommun	0	0
Totalt	2 794	2 607

Källa: Förvaltningens statistik, avläsning februari och september 2015. *Externa*

Utöver folkbokförda barn har i snitt 12 barn från annan kommun, inklusive skyddade identiteter från annan kommun varit inskrivna i förskoleverksamhet i Tyresö kommun.

I september genomförde verksamhetschefen en kartläggning av alla enheter och ställde frågor kring organisation och ledarskap. Den visade på att förskolans personal är mycket engagerad, stora skillnader i miljö och material, att det nära pedagogiska ledarskapet saknades hos ett flertal förskolor och att efterfrågan på större likvärdighet mellan kommunens förskolor var stort. Detta är faktorer som påverkar förskolans utveckling.

Behovet av fler förskoleplatser och förskolelokaler har ökat under höstterminen. Lokalförsörjning på såväl kort- som lång sikt har varit en prioriterad fråga under senare delen av 2015 och kommer att fortsätta vara en aktuell fråga även under 2016.

Rekrytering av förskollärare och barnskötare har under året försvårats. Efterfrågan är hög i hela Stockholmsregionen och tillgången är begränsad.

7. Mål och resultat

7.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska präglade allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska präglade den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Nämndmål

Barns och vårdnadshavares delaktighet i förskolan ska öka

Trend och bedömning

Mätningen sker under våren i den årliga föräldraenkäten som genomförs i samarbete med företaget CMA. Föräldrarna svarar på frågor om trygghet, trivsel, lärande och bemötande.

Resultat och analys:

Resultatet är i stort sett oförändrat sedan året innan. Generellt är föräldrarna nöjda med verksamheten. Målet att resultatet ska öka på samtliga indikatorer kvarstår till nästa år. Förvaltningen deltar i SKLs satsning Leda för resultat och fokuserar där på barns delaktighet i förskolan. Erfarenheterna från detta kan komma att omsättas till samtliga barn och föräldrar till del och kunna påverka delaktigheten positivt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel föräldrar som instämmer på påståendet "mitt barns tankar och intressen tas tillvara" (föräldrakät)	79 %	Ska öka	78 %
Andel föräldrar som instämmer på påståendet "personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål" (föräldrakät)	84 %	Ska öka	84 %

Nämndmål

Upplevelsen av trygghet ska öka i förskolan

Trend och bedömning

Mätningen sker under våren i den årliga föräldrakäten som genomförs i samarbete med företaget CMA. Föräldrarna svarar på frågor om trygghet, trivsel, lärande och bemötande.

Resultat och analys:

Resultatet är i stort sett oförändrat sedan året innan. Generellt är föräldrarna nöjda med verksamheten. Målet att resultatet ska öka på samtliga indikatorer kvarstår till nästa år.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "mitt barn är tryggt i förskolan" (föräldrakät)	96 %	Ska öka	94 %

Nämndmål

Lärandet ska öka i verksamheten

Trend och bedömning

Mätningen sker under våren i den årliga föräldrakäten som genomförs i samarbete med företaget CMA. Föräldrarna svarar på frågor om trygghet, trivsel, lärande och bemötande.

Resultat och analys:

Resultatet är i stort sett oförändrat sedan året innan. Generellt är föräldrarna nöjda med verksamheten. Målet att resultatet ska öka på samtliga indikatorer kvarstår till nästa år.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel föräldrar som instämmer på påståendet "förskolan arbetar med att få barnen att förstå matematik" (föräldrarenkät)	74 %	Ska öka	76 %
Andel föräldrar som instämmer på påståendet "förskolan arbetar med att utveckla barnens språk" (föräldrarenkät)	84 %	Ska öka	83 %

7.2 GOD OCH LANGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Trenden är att demografin ökar i åldrarna 1-5 år och 2015 har förskolan fått ett demografiskt tillägg i december på 4 878 tkr.

Resultat och analys:

Resultatet för verksamhetsområde förskola inklusive annan pedagogisk omsorg är positiv på helheten.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	4 426		3 592

7.3 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

Mäts i brukarundersökningen. 2015 genomfördes en mindre omfattande undersökning än tidigare. Eftersom det är första gången frågan ställs i medarbetarundersökningen kan ingen trend avläsas utan värdet får ses som en baslinjemätning att följa över tid.

Resultat och analys:

Inom verksamhetsområde förskola inklusive annan pedagogisk omsorg anger 75 procent av personalen att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Värdet är 6 procentenheter lägre än för kommunen totalt varför det är viktigt att bevaka detta och göra lämpliga insatser.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta			75%

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Mäts i Bestyr. Förvaltningen skulle föredra en uppdelning mellan kort- och långtidssjukfrånvaro eftersom dessa ger olika information om klimatet på arbetsplatsen och kräver olika insatser.

Resultat och analys:

Den ackumulerade sjukfrånvaron har ökat med två procentenheter jämfört med året innan och det är främst långtidssjukfrånvaron som bidrar till ökningen. Förskolans verksamhetschef kommer under

2016 att se över detta tillsammans med kommunens HR-avdelning i syfte att minska sjukfrånvaron. Genom den organisation som barn- och utbildningsförvaltningen införde 1 januari 2016 ges förutsättningar för ett mer tydligt och närmare ledarskap vilket kommer att ge förutsättningar för att arbeta mer med sjukfrånvaron. Ledarskapet är en viktig förutsättning för trivsel och ett gott arbetsklimat. För förskolans del har det under året varit svårt att tillgodose platsgarantin varför barngrupperna blivit större vilket kan påverka arbetsbelastningen negativt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	8,23%	8,0%	10,34%

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Mäts i brukarundersökningen. 2015 genomfördes en mindre omfattande undersökning än tidigare. Eftersom det är första gången frågan ställs i medarbetarundersökningen kan ingen trend avläsas utan värdet får ses som en baslinjemätning att följa över tid.

Resultat och analys:

Inom verksamhetsområde förskola inklusive annan pedagogisk omsorg anger 94,5 procent av personalen att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål. Värdet är 4,5 procentenheter högre än för kommunen totalt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål			94,5%

7.4 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde Förskola och annan pedagogisk omsorg

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter			
Kommunbidrag	276 900	276 900	271 928
Demografiavräkning		4 878	
Övriga intäkter	25 720	28 285	28 170
Summa intäkter	302 620	310 056	300 098
Summa kostnader	302 620	306 471	295 672
Resultat	0	3 592	4 426

Driftsredovisning per verksamhet, myndighet/beställare

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
Förvaltningsgemensamt/ Administration	7685	9040	-1355
Pedagogisk omsorg intäkter	-374	-412	
Pedagogisk omsorg 1-12 år	6 402	6 605	
Totalt peng pedagogisk omsorg	6 028	6 193	-165
Förskola intäkter	-20 468	-23 091	
Förskolepeng 1-2 år	102 053	99 965	
Förskolepeng 3-5 år	171 221	170 610	
Totalt peng förskola	252 806	247 484	5 322
Vårdnadsbidrag	678	770	-92
Öppen förskola	1 426	1 414	12
Omsorg på obekvämlig arbetstid	600	992	-392
Tilläggsbelopp förskola	11 055	10 359	696
Skolskjutsar förskola	0	0	0
Socio	1 500	1 500	0
Totalt för myndighet/ beställare	281 778	277 752	4 026

Nyckeltal/ verksamhetsmått	2013	2014	2015
Barn på förskola där synpunkter från barnen inhämtas systematiskt årligen, samtlig regi <i>Källa: egen undersökning i kommunen, intervju.</i>	79 %	72 %	Nyckeltalet har utgått.

Årsarbetare i förskolan med pedagogisk utbildning, kommunal regi <i>Källa: Skolverket, jämförelsetal.</i>	43 % (förskolläraryt utbildning, fritidspedagogutbildning eller lärarutbildning)	35 % (förskolläraryt examen, fritidspedagogexamen eller lärarexamen)	Publiceras i april 2016.
Personalens sjukfrånvaro, (% år) kommunal regi*			(T.o.m. nov månad)
- total sjukfrånvaro	7,39 %	8,23 %	10,34 %
- varav korttid	4,05 %	4,45 %	4,82 %
- varav långtid (>60 dgr)	3,34 %	3,79 %	5,53 %

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Beställarsidan har ett utfall på plus fyra mkr. . Tilläggsbeloppen har gett ett överskott på grund av att färre förskolebarn bedömts ha extraordinarie behov utöver ordinarie undervisning samt att fler barn med tidigare tilläggsbelopp i förskolan gått upp till förskoleklass. Förvaltningsgemensamma kostnaders ökning beror till stor del på en utökning av personal på förvaltningen för att rättssäkra resursfördelning och myndighetsutövning.

Resultaträkning för verksamhetsområde

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Summa intäkter		181 109	177 712
Summa kostnader		-181 543	-178 784
Resultat	0	-434	-1 072

Driftsredovisning per verksamhet, utförare i egen regi

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
Ingående balans	-1 072		
Förskola	182 181	181 543	-434

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Utförarsidan på förskolan, egenregi, har ett minusresultat på 434 tkr 2015. Förskolorna har under året arbetat med sina kostnader och arbetat in hälften av underskottet från 2014.

8.1 ÅRETS VERKSAMHET

I december 2014 gav kommundirektören och barn- och utbildningsnämndens ordförande förvaltningschefen i uppdrag att se över både stabsfunktionen och organisationen av verksamhetsområdena inom barn- och utbildningsförvaltningen. Under 2015 har verksamhetsområde 2, grundskola och grundsärskola inklusive fritidshem kartlagts och under hösten har en ny organisation skapats vilken trädde i kraft 1 jan 2016. Den nya organisationen syftar till att utifrån likvärdighet, resultatansvar samt rektors pedagogiska uppdrag möjliggöra optimala förutsättningar för eleverna att lyckas i sin kunskapsutveckling.

2015 har grundskolorna varit organiserade i olika typer av enheter, från väldigt stora enheter till enheter som är relativt mycket mindre. Allt från Nybodabergets enhet, där två grundskolor och flera förskolor tillhört samma enhet under en rektor, till enheter med enbart en grundskola. Ansvaret har legat på rektorerna, men möjligheten som rektor att skapa pedagogiskt fokus och god insyn i de olika verksamheterna har varit begränsad. Förutsättningarna har varierat stort mellan rektorerna. En del har kunnat utöva ett nära pedagogiskt ledarskap medan andra har agerat mer ifrån områdeschefsperspektiv.

Under hösten har antalet lediga grundskoleplatser inventerats med hjälp av skolornas rektorer. Det finns en överkapacitet i grundskolan. Den största delen av dessa platser finns på mellanstadiet och högstadiet.

I den organisation som gällt under 2015 har fritidshemmen varit en del av det stora uppdrag som rektor ansvarat för. Pedagogiskt fokus har legat på skolan och fritidshemsverksamheten kommit i skymundan. Under 2015 fick förvaltningen ett politiskt uppdrag att utvärdera kvaliteten inom fritidshemsverksamheten. Under 2016 kommer en kommunövergripande utvärdering av fritidshemmen på enhetsnivå att genomföras. Utifrån resultatet kommer varje enhet därefter att arbeta med sina prioriterade utvecklingsområden för att öka kvaliteten i fritidshemmens verksamhet

Tyresö kommun arbetar fullt ut med inkluderande lärmiljöer och under året lades de sista kommungemensamma grupperna ner inom grundskolan. Förvaltningen ser det som en självklarhet att alla elever ska finnas i sitt naturliga sammanhang i så stor utsträckning som möjligt. ”En skola för var och en” är en värdegrund och ett förhållningssätt för hur vi bemöter och organiserar undervisningen.

Språkoteket en kommunövergripande verksamhet med uppdrag att stimulera ett spårkutvecklande arbetssätt i grundskolan. Nyttjandet av Språkotekets tjänster har under året ökat. Grundskolan har utnyttjat Språkotekets kursutbud och utlåning. Denna verksamhet är viktig både ur ett elevperspektiv samt för att utveckla personalens kompetens.

Grundskolornas verksamhet håller en högkvalitet och tydligt fokus på eleven. Tyresö har generellt höga meritvärden i jämförelse med andra kommunala skolor i riket. Meritvärdet beräknas annorlunda

2015 jämfört med tidigare år. Från 2015 beräknas summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg och för 17 ämnen för elever som läst moderna språk som språkval.

Barn- och elevhälsa

Entydiga forskningsresultat visar att en bra skolgång är den absolut viktigaste friskfaktorn för upplevd god hälsa bland barn och unga och insatser för elever med svårigheter i skolan bör sättas in så tidigt som möjligt.

Barn- och elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser och bedriver främst förebyggande verksamhet för att främja lärande och hälsa. Den fokuserar på att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Barn- och elevhälsan finns i skolan för eleverna och är aktiv i skolans värdegrundsarbete samt verkar för bra arbets- och lärmiljö för eleverna. På varje skola finns ett elevhälsoteam bestående av rektor samt elevhälsans samtliga kompetenser.

För att kunna hjälpa barn och ungdomar som riskerar att fara illa krävs ibland samverkan mellan olika professioner från olika förvaltningar och myndigheter som arbetar för barns bästa. Samverkan är en komplex process och en framgångsfaktor för bra samverkan är att det finns naturliga kontaktytor samt kunskap om varandras uppdrag, resurser och begränsningar. Sedan flera år har barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och utvecklingsförvaltningen tillsammans med barn- och ungdomsläkarmottagningen, habiliteringscentrum och barn- och ungdomspsykiatri PRIMA Barn kommit överens om ett samverkansavtal kring en struktur för samverkan kallad BUS. Strukturen bygger på samverkan på tre olika nivåer – politisk, chefs- och handläggarnivå. Det finns också en samverkansstruktur mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen i form av ett konsultationsteam för att tidigt upptäcka yngre barn som lever i våldutsatta miljöer.

Under hösten 2015 har skolan tagit emot ett ökat antal nyanlända elever från andra länder vilket inneburit ett kraftigt ökat tryck på framför allt elevhälsans medicinska insats i form av skolläkarbesök, hälsosamtal med skolsköterska och vaccinationsuppdatering.

På grund av många nyanländas erfarenheter av en längre tid på flykt kommer trycket på sikt även att öka när det gäller elevhälsans psykologiska och psykosociala insats.

Skoldatateket/Språkoteket

Inom barn- och elevhälsan finns även kommunens Språkotek och Skoldatatek. Språkoteket erbjuder föreläsningar, kurser och handledningsstöd kring språkutvecklande arbetssätt och tal-, språk och kommunikationssvårigheter företrädesvis i förskolan. Språkoteket erbjuder även utlåning av språkstimulerande material till enskilt barn/barngrupp.

Skoldatateket erbjuder föreläsningar, kurser, konsultation och handledningsstöd till pedagoger kring enskilda elever eller elevgrupper om specialpedagogiskt förhållningssätt, alternativa verktyg och inkluderande arbetssätt. Skoldatateket har även talbokstillstånd och kan därmed registrera egna nedladdare till talboksbiblioteket Legimus.

Språkoteket/Skoldatateket erbjuder också kurser och konsultations-/handledningsstöd när det gäller språkutvecklande arbetssätt och andraspråksinläring.

Återvändarskolan

Tyresö återvändarskola fungerar som en korttidsskola där eleven inledningsvis med elev och vårdnadshavares godkännande blir provinskriven på en månads tid. Grundtanken är att så snart som möjligt återföra hemmasittande elever till ordinarie skola, alternativt en mer anpassad studieform anpassad för elevens specifika behov. Återvändarskolan samverkar bland annat med socialtjänst och ordinarie skola för att eleven så snart som möjligt ska kunna återgå till ordinarie skola. Att utnyttja de möjligheter som finns i form av kunskap och använda det arbete som redan görs kring dessa elever är en stor styrka då man kan samordna arbetet och skapa en bra helhetsbild. Under 2015 har Återvändarskolan arbetat med 15 elever. På Återvändarskolan arbetar två heltidstjänster och verksamhetens uppvisar mycket goda resultat i sitt arbete med hemmasittande elever.

Synpunkter och klagomål

Enligt skollagen ska varje huvudman ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen och är skyldig att vidta eventuella nödvändiga åtgärder. Synpunkter och klagomål gällande kommunens samtliga verksamheter kan göras via e-tjänstportalen på kommunens webbplats. Varje förvaltning ansvarar för hantering av inkomna synpunkter som rör dess verksamhet. Återkoppling på synpunkter ska lämnas till medborgare inom 10 arbetsdagar.

Under 2015 inkom 207 synpunkter och klagomål ställda till barn-och utbildningsförvaltningen.

	Förskola	Pedagogisk omsorg	Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem	Felanmälan av IT-system	Övrigt
Antal	51	1	66	87	2

Synpunkter och klagomål 2015. Källa: Förvaltningens egen statistik.

Ett tiotal synpunkter på förskola och skola har föranlett vidare utredning. De flesta av dessa var vid årets slut åtgärdade och avslutade. I ett par fall vidtas fortfarande åtgärder och ärendena är under uppsikt av berörd verksamhetschef.

VFU – Verksamhetsförlagd utbildning

Mottagandet av studenter som gör sin verksamhetsförlagda utbildning (praktik) i kommunens förskolor och skolor innebär en möjlighet för kommunen att knyta framtida kompetenta och engagerade medarbetare till sig. Under året har förskolor och skolor, såväl kommunala som fristående, tagit emot ett femtiotal studenter som därmed har kunnat genomföra sin praktik på en skola eller förskola i kommunen.

8.2 FAKTORER SOM PÅVERKAT VERKSAMHETEN UNDER ÅRET

Placeringen av elever folkbokförda i Tyresö kommun fördelar sig enligt tabellen nedan.

I kommunal grundskola inklusive grundsärskola i Tyresö kommun (egenregi)	5280
I kommunal grundskola inklusive grundsärskola i annan kommun	89
I fristående grundskola i Tyresö kommun	771
I fristående grundskola inklusive grundsärskola i annan kommun	561
Summa	6701

Källa: Förvaltningens statistikavläsning 15 september 2015, i:xtens

Kommunen tog emot 158 elever från andra kommuner som haft sin skolplacering i någon av Tyresös grundskolor eller grundsärskolor.

Under hösten genomförde verksamhetschefen en kartläggning av alla enheter och ställde frågor kring organisation och ledarskap. Grundtanken har under det fortsatta arbetet varit en rektor per skola.

Rekrytering av lärare i vissa ämnen har under året försvårats. Efterfrågan är hög i Stockholmsregionen.

8. Mål och resultat

9.1 LIVSKVALITET – DEN ATTRAKTIVA KOMMUNEN

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska präglade allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska präglade den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Nämndmål

Elevers och vårdnadshavares delaktighet i skolan ska öka

Trend och bedömning

Mätningen sker under våren i den årliga elev- respektive föräldraenkäten som genomförs i samarbete med företaget CMA. Elever och föräldrar svarar på frågor om trygghet, trivsel, lärande och bemötande.

Resultat och analys:

Resultatet är i stort sett oförändrat sedan året innan när det gäller eleverna. Däremot ses en positiv utveckling när det gäller föräldrarnas upplevelse av delaktighet. Målet att resultatet ska öka på samtliga indikatorer kvarstår till nästa år. Förvaltningen deltar i SKLs satsning Leda för resultat och fokuserar där på elevernas delaktighet i grundskolan. Erfarenheterna från detta kan komma att omsättas till samtliga elever och påverka delaktigheten positivt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter" (elevenkät)	82 %	Ska öka	84 %
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter" (elevenkät)	67 %	Ska öka	65 %
Grundskola, åk 5 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål" (föräldraenkät)	70 %	Ska öka	74 %
Grundskola, åk 8 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål" (föräldraenkät)	59 %	Ska öka	66 %

Nämndmål

Upplevelsen av trygghet ska öka i grundskolan

Trend och bedömning

Mätningen sker under våren i den årliga elev- respektive föräldraenkäten som genomförs i samarbete med företaget CMA. Elever och föräldrar svarar på frågor om trygghet, trivsel, lärande och bemötande.

Resultat och analys:

Resultatet är i stort sett oförändrat sedan året innan. 91, respektive 89 procent är höga värden men målet kvarstår då vi anser att alla ska vara trygga i skolan vilket också styrdokumenterna föreskriver.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "jag känner mig trygg i skolan" (elevenkät)	90 %	Ska öka	91 %
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "jag känner mig trygg i skolan" (elevenkät)	90 %	Ska öka	89 %

Nämndmål

Kunskapsresultaten ska öka och hålla en hög kvalitet

Trend och bedömning

Mätningen sker genom betygsresultaten vårterminen respektive år.

Resultat och analys:

Den positiva trenden avseende kunskapsresultaten i grundskolan håller i sig. Som orsak till detta kan anges kommunens arbete med En skola för var och en och inkluderande lärmiljöer, arbetet med särskilt stöd och anpassningar, Skoldatateket/Språkotekets arbete med stöd till barn/elever och pedagoger, kompensatoriska hjälpmedel och ett gott ledarskap på alla nivåer. Sist men inte minst ska nämnas skickliga pedagoger och nyfikna och flitiga elever.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Grundskola - Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	81,80 %	Ska öka	85 %

Nämndmål

Elever i Tyresö har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval

Trend och bedömning

Mäts i Sveriges kommuner och landstings Öppna jämförelser som publiceras 2016. Värdet nedan är taget ur databasen Kolada vilken ligger till grund för Öppna jämförelser som publiceras först 2016.

Resultat och analys:

Skolorna har i sina enhetsplaner skapat aktiviteter för arbetet med studie- och yrkesvägledning. En plan finns för arbete med studie- och yrkesvägledning i skolans alla årskurser. Regelbundna konferenser kring studie- och yrkesvägledning hålls sedan 2015 fyra gånger per år i samarbete mellan barn- och utbildningsförvaltningen och utvecklingsförvaltningen. En minskning av studieavbrott på gymnasiet till följd av insatser i grundskolan kan inte mätas fullt ut förrän om ett antal år då dagens grundskolelever kommer upp i gymnasiet.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Grundskola - andel elever som fullföljt gymnasieutbildning efter fyra år	74,80%		79%

9.2 GOD OCH LANGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Trenden är att demografin ökar i dessa åldrar och 2015 har grundskolan fått ett demografiskt tillägg på 7 256 tkr.

Resultat och analys:

Resultatet för verksamhetsområde grundskola är negativt på helheten. Det är framför allt tilläggsbelopp, särskolan och skolskjutsar som går över budget.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat, Tkr	-7 295		-5 853

9.3 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

Mäts i brukarundersökningen. 2015 genomfördes en mindre omfattande undersökning än tidigare. Eftersom det är första gången frågan ställs i medarbetarundersökningen kan ingen trend avläsas utan värdet får ses som en baslinjemätning att följa över tid.

Resultat och analys:

Inom verksamhetsområde 2 anger 77 procent av personalen att de skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Värdet är 4 procentenheter lägre än för kommunen totalt varför det är viktigt att bevaka detta och göra lämpliga insatser.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta		Baslinjemätning	77%

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Mäts i Bestyr "ackumulerad sjukfrånvaro". Förvaltningen skulle föredra en uppdelning mellan kort- och långtidssjukfrånvaro eftersom dessa såväl ger olika information om klimatet på arbetsplatsen som kräver olika insatser.

Resultat och analys:

Den totala sjukfrånvaron har ökat med 0,7 procentenheter jämfört med året innan. Verksamhetschefen kommer under 2016 att se över detta tillsammans med kommunens HR-avdelning i syfte att minska sjukfrånvaron. Genom den organisation som barn- och utbildningsförvaltningen sjösatte 1 januari 2016 ges förutsättningar för ett mer tydligt och närmare ledarskap vilket kommer att ge förutsättningar för att arbeta mer med sjukfrånvaron. Ledarskapet är en viktig förutsättning för trivsel och ett gott arbetsklimat.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	6,18 %	4 %	6,86 %

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Mäts i brukarundersökningen. 2015 genomfördes en mindre omfattande undersökning än tidigare. Eftersom det är första gången frågan ställs i medarbetarundersökningen kan ingen trend avläsas utan värdet får ses som en baslinjemätning att följa över tid.

Resultat och analys:

Inom verksamhetsområde 2 anger 92 procent av personalen att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål. Värdet är 2 procentenheter högre än för kommunen totalt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	-	Baslinjemätning	92 %

9.4 FINANSIELL ANALYS

Resultaträkning för verksamhetsområde

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Kommunbidrag	643 300	643 300	621 983
Demografiavräkning		7 256	
Övriga intäkter	41 780	63 344	52 154
Summa intäkter	685 080	713 900	674 137
Summa kostnader	685 080	719 753	681 432
Resultat	0	-5 853	-7 295

Driftsredovisning per verksamhet, myndighet/beställare

Tkr	Intäkter 2015	Kostnader 2015	Resultat
Förvaltningsgemensamt	29 648	29 899	-251
Intäkter fritids, f-klass, grundskola	-29 263	-41 924	
Fritidspeng F-6	109 695	110 095	
Förskoleklasspeng	39 643	39 524	
Årskurs 1-3 peng	130 393	133 733	
Årskurs 4-6 peng	146 916	151 588	
Årskurs 7-9 peng	150 309	154 306	
Summa peng grundskola inklusive förskoleklass	547 693	547 322	371
Fritidsklubb 4-6	1 070	1 619	-549
Resurscentrum	3 082	1 681	1401
Tilläggsbelopp	23 787	28 754	-4 967
Skolskjutsar	5 100	6 764	-1 664
Socio	10 100	9 977	123
Mångfaldsverksamhet	13 105	12 642	463
Särskola	17 603	20 152	-2 549
Summa Beställare	651 188	658 810	-7 622

Nyckeltal/ verksamhetsmått	2013	2014	2015
AK 9			
1. Meritvärde (16 ämnen) (genomsnitt 17 ämnen)	210	217,2 224,5	224,8 232,1

2. Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (%)	76,2 %	81,8 %	84,8 %
3. Andel behöriga elever till ett yrkesprogram (%) <i>Källa: Skolverket, SCB</i>	86,1 %	87,5 %	92,7 %
Nationella prov åk 9 (%)			
- Matematik	88 %	92 %	84 %
- Svenska	95 %	97 %	97 %
- SVA	70 %	53 %	60 %
- Engelska	97 %	98 %	99 %
<i>Källa: Skolverket, SCB</i>			
ÅK 6			
Nationella prov åk 6 (%)			
- Matematik	96 %	94 %	92 %
- Svenska	97 %	94 %	97 %
- SVA	~100 %	75 %	~100 %
- Engelska	98 %	97 %	95 %
<i>Källa: Skolverket, SCB</i>			
ÅK 3			
Nationella prov åk 3 (%)			
- Matematik	71 %	64 %	82 %
- Svenska/SVA	72 %	75 %	74 %
<i>Källa: Skolverket, SCB</i>			
Personalens sjukfrånvaro, (%) år)*			(T.o.m. nov månad)
- total sjukfrånvaro	6,38 %	6,18 %	6,86 %
- varav kort	3,23 %	3,44 %	4,03 %
- varav långtid (>60 dgr)	3,15 %	2,74 %	2,83 %
<i>Källa: Bestyr</i>			
Ogiltig frånvaro åk 7-9	2,3 %	2,8 %	2,4 %
<i>Källa: Intern statistik, Extern.</i>	(HT-13)	(VT-14)	(HT-15)
Andel föräldrar som anser att fritidshemmets verksamhet är stimulerande och utvecklande för deras barn (åk F-3) <i>Källa: Årlig brukarundersökning</i> <i>Fråga: Fritidshemmets verksamhet är stimulerande och utvecklande för mitt barn.</i>	82 %	84,5 %	84 %
Personaltäthet i fritidshemmet – antal elever per anställd <i>Källa: Skolverket, SIRIS.</i>	11,8	13,5	Resultat redovisas i april 2016.

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Beställarsidan har ett utfall på minus 7,6 mkr. Skolskjutsarnas negativa utfall beror på att medel inte avsatts för ökat antal elever och att fler elever använder skoltaxi. Tilläggsbeloppets underskott beror

Systematisk kvalitetsuppföljning genomförs

Maj/juni 2015 gick vi igenom och gjorde grupparbeten på arbetslagsmöte och klasskonferens. Läsåret 2015/2016 inleddes med seminarier och teamaktiviteter för att lägga en gemensam ansvarsgrund.

Uppföljning av elevers slutbetyg

I slutet på 2015 gick vi igenom betygen för ak 1 och ak 2 på klasskonferenser.

Resultat och analys:

Mentorer och elever jobbar tillsammans och följer upp studieresultaten. Elever som har lyfts till elevvårdsteamet har under året erbjudit resurstimmar med respektive lärare samt fått stöd av två speciallärare.

Studie- och yrkesvägledaren har funnits tillgänglig för elever som har haft behov av att byta program. På Tyresö Gymnasium har 15 elever valt att byta program, 18 elever har hoppat av program utan att gå vidare till annat och 4 elever har valt att byta skola. 4 elever fick förlängning ht-15.

Resultatet indikerar att Tyresö Gymnasium fortfarande inte når målet att alla elever har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val. Att 18 elever hoppar av gymnasiet utan att de går vidare till annan verksamhet bör indikera att det finns behov av att fanga upp eleverna i ett tidigare stadium. Positivt är dock att för de som går ut yrkesförberedande program får nästan 100 % av eleverna erbjudande om arbete direkt efter gymnasiet.

Av elever som är folkbokförda i Tyresös elever är det 79 % som fullföljt utbildningen efter fyra år. Det går inte att jämföra bakåt i tiden eftersom den första kullen gick ut 2014/2015 efter den nya gymnasiereformen. Det är nya krav och kurser.

Indikator

Gymnasieskola - andel elever (%) som fullföljt gymnasieutbildning efter fyra år

Resultat 2014/2105	Resultatmål 2015/2016	Resultat 2015/2016
79 %	100 %	-

Nämndmål

Varje gymnasieelev från Tyresö är så rustad att studierna fullföljs utan avbrott eller program/skolbyte.

Trend och bedömning

Aktivitet	När och hur ska detta göras? Åtgärder, tidsplan, ansvarig
Uppföljning mentor	Sker kontinuerligt i dialog mellan mentor och elev samt mentor och ämne/ lärare. En större uppföljning sker under utvecklingsamtalen som sker med mentor.
Uppföljning klass-/prognoskonferens	På Tyresö Gymnasium har arbetslagen bytts ut mot programlag under läsåret 2015/2016.
Uppföljning arbetslag	EHT möts varje måndag och lyfter då de elever som behöver extra hjälp i undervisningen, utöver de resurstimmar som respektive ämne/ lärare behöver.
Uppföljning EHT	Ärende som lyfts till EHT följs upp varje vecka på EHT möte.

Resultat och analys:

På varje Elevhälsoteammöte lyfter vi såväl nya som pågående ärenden och diskuterar hur elevens utveckling ser ut. Återkoppling sker till respektive mentor.

Studie- och yrkesvägledaren har funnits tillgänglig för elever som har haft behov av att byta program. På Tyresö Gymnasium har 15 elever valt att byta program, 18 elever har hoppat av program utan att gå vidare till annat och 4 elever har valt att byta skola.

Resultatet indikerar att gymnasiet fortfarande inte når målet att alla de elever som börjar ett program på gymnasiet, fullföljer detsamma.

Indikator	Resultat 2014/2015	Resultatmål 2015/2016	Resultat 2015/2016
Gymnasieskola - andel elever (%) folkbokförda i Tyresö som fullföljer studierna utan avbrott eller program/skolbyte	79 %	100 %	-

Nämndmål

Betygspoängen för eleverna vid Tyresö gymnasium ökar mot föregående år och överstiger rikets medeltal.

Trend och bedömning

Aktivitet	När och hur ska detta göras? Åtgärder, tidsplan, ansvarig
Systematisk kvalitetsuppföljning	Maj/juni 2015 på arbetslag möte och APT.
Uppföljning elevers resultat	Mentor och elev i kontinuerlig dialog samt i utvecklingssamtal vt 15 och ht-15.
Uppföljning elevers slutbetyg	I juni 2015 foljde vi upp och rapporterade elevers slutbetyg. Under året har betygen foljts upp på arbetslagsmötet och på klasskonferenser.

Resultat och analys:

På Tyresö Gymnasium når elevernas betyg och meritvärde inte upp till det mål som har satts. Förädlingsgraden är dock hög. De elever som väljer att gå på Tyresö Gymnasium kommer in på gymnasiet med grundskolebetyg som är lägre än genomsnittet. I varje klass går mellan 16-22 elever.

Slutbetyg VT 15

Program	Antal elever	> 90 % G*	Procent	Betygsmedelv
BA	23	18	78%	10,66
EE	41	28	68%	11,60
FR	10	9	90%	12,77
FT	7	7	100%	13,03
HT	13	8	62%	12,02
NT	15	13	87%	11,50
SA	31	22	71%	10,98
Totalt	140	105	75%	11,79
HV	7	7	100%	10,74
OM	2	2	100%	12,74
VT	2		0%	
YT	2	2	100%	13,13
Totalt	13	11	85%	12,20
Summa	153	116	76%	12,00

Eleverna på Tyresö Gymnasium når inte upp till det mål som har satts för meritvärdet år 2015.

Gymnasiet behöver fokusera på att attrahera elever som är studiemotiverade och elever med högre meritvärden. Detta för en större mångfald och bättre dynamik utifrån ett studieperspektiv, i gruppen.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Gymnasieskola - genomsnittligt meritvärde på Tyresö gymnasium avseende slutbetyg	13	14	12

Nämndmål

Samtliga elever på Tyresö gymnasium upplever god studie- och arbetsro.

Trend och bedömning

Denna undersökning genomförs varje år i åk 2 på gymnasiet. Det är en nationell enkät. På Tyresö Gymnasium känner majoriteten av eleverna att det upplever sig trygga och att det råder studiero.

Resultat och analys:

Denna undersökning genomförs varje år i åk 2 på gymnasiet. Det är en nationell enkät. På Tyresö Gymnasium känner majoriteten av eleverna att det upplever sig trygga och att det råder studiero. För få svarade på enkäten för publicering.

Vi arbetar kontinuerligt med att möta eleverna både i och utanför klassrummet. Eleverna har god möjlighet att t ex prata med sin mentor eller få hjälp på resurstid.

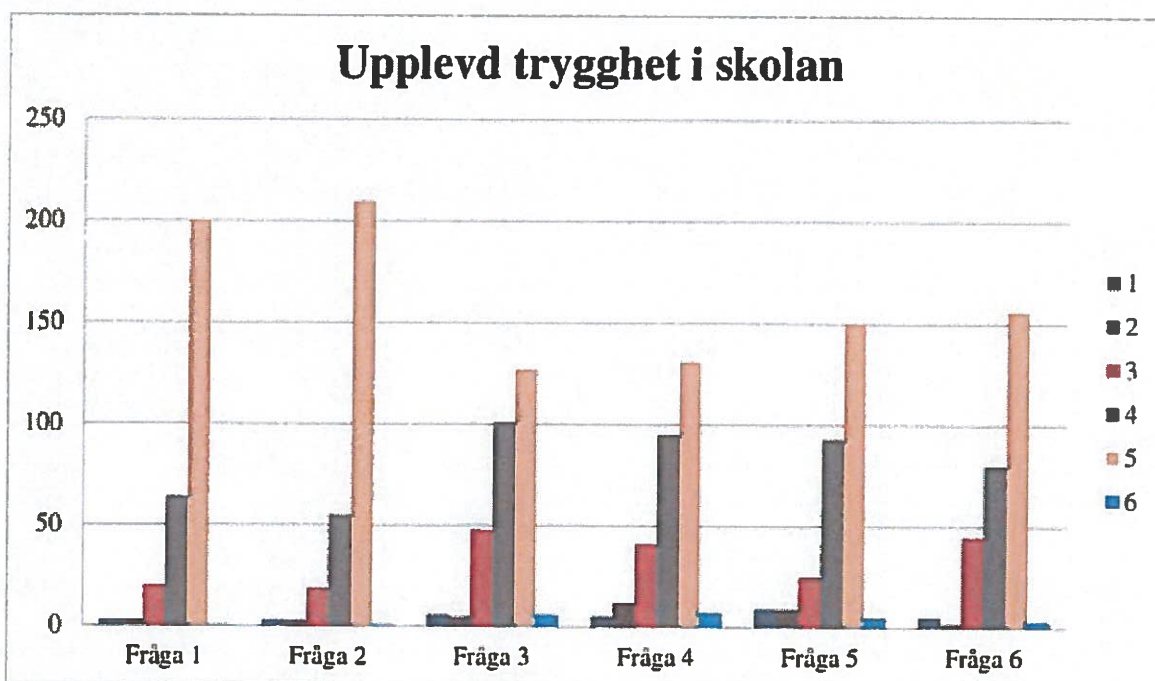
Alla elever har möjlighet att äta frukost på skolan. Flera klasser gör detta tillsammans med sin lärare. De elever och lärare som äter frukost upplever att den stunden bidrar positivt till studiero och trygghet.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som upplever god studie- och arbetsro	56 %	100 %	65,00%

2015 genomförde vi en egen undersökning gällande den upplevda tryggheten på skolan. Vi fick då 291 svar vilket ger en svarsfrekvens på 55 %. I undersökningen ställdes följande frågor:

1. Jag känner mig trygg på skolan.
2. Jag får vara mig själv på min skola.
3. Jag tycker att elever behandlar varandra väl på min skola.
4. Jag tycker att elever behandlar vuxna väl på min skola.
5. Jag tycker att vuxna behandlar elever väl på min skola.
6. Det är positiv stämning på min skola.

Eleverna kunde svara utifrån en sex-gradig skala.

Nämndmål

Elever på Tyresö gymnasium upplever att de har möjlighet till inflytande över sitt eget lärande.

Trend och bedömning

Enkätundersökning genomförs bland alla elever.

Resultat och analys:

Eleverna upplever inte att de har så stor möjlighet att påverka. Enkätresultaten från årets nationella undersökning redovisades inte på grund av att vi hade för låg svarsfrekvens på Tyresö Gymnasium. Tyresö Gymnasium behöver jobba mer med att utveckla och implementera elevdemokrati.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som anser att de får vara med och påverka hur man arbetar på lektionerna	36 %	100 %	44,00%
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som får vara med och påverka innehållet i undervisningen	30 %	100 %	41,00%
Gymnasieskola - andel elever (%) på Tyresö gymnasium som anser att deras synpunkter tas tillvara på ett bra sätt för skolan	46 %	100 %	51,00%

Nämndmål

Samtliga elever på gymnasiesärskolans nationella program genomför praktik anpassad så att den blir en väg in i arbetslivet.

Trend och bedömning

Gymnasiesärskolan har satsat på arbetsplatsförlagt lärande under 2015 och hade under hösten 2015 en medarbetare som fokuserar på arbetsplatsförlagt lärande.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Gymnasieskola - andel elever (%) på gymnasiesärskolans nationella program som genomfört praktik	100 %	100 %	100%
Gymnasieskola - antal elever som efter avslutad utbildning på gymnasiesärskolan kommit ut i arbetslivet	7	7	-

6.2.2 God och långsiktig hushållning

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Tyresö Gymnasium har små elevgrupper vilket gör att kostnaderna är relativt sett höga per grupp/klass. Gymnasiet arbetar mycket med att använda personal, lokaler och pengar så effektivt som möjligt. Verksamheten har inte heller längre någon egen elbil. Verksamheten försöker köpa in mat till skolmatsalen utifrån de analyser som görs gällande hur många elever som äter och hur mycket de äter.

Effektivisering har skett gällande maten värms för att minska energiutnyttjandet. Lokaler har hyrts ut till externa aktörer, återanvändning av marknadsföringsmaterial görs, minskning av beståndet av litteratur i gymnasiets bibliotek har gjorts och ändringar i personalorganisationen har också skett.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat (inkl. kommunbidrag), tkr	-12385	0	-918

6.2.3 Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

Skolledningen på Tyresö gymnasium har jobbat med att utveckla medarbetar-/lönesamtalsmallen och hur den används. Vi jobbat med värdegrund och gör förändringar i hur vi arbetar med APT. Skolledningen jobbat med att ändra de omotiverade skillnader som finns i lönestrukturen bland personalen.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta	Mättes ej	100	84 %

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

På Tyresö gymnasium ligger sjukfrånvaron under fyra procent. Vi arbetar med uppföljning och återkoppling när medarbetare är sjuka. Vi arbetar proaktivt med att hålla ett gott klimat på skolan och ser kontinuerligt över arbetsmiljön utifrån fysiskt och psykosociala aspekter.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	3,07 %	0	3,92 %

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

De flesta har en sysselsättningsgrad de önskar på Tyresö gymnasium. Några skulle vilja jobba mindre och någon anger att ökad sysselsättningsgrad önskas.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	Mättes ej	100	93%

6.3 Finansiell analys

Resultaträkning för verksamhetsområde gymnasiet beställare

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter (konto 2 pos)	220 909	220 988	200 535
Anslag	197 461	197 958	176 370
Taxor och avgifter			
Övrigt	23 448	23 030	24 165
Kostnader	220 909	212 927	200 810
Personalkostnader	770	2 915	813
Köp av verksamheter	157 348	148 858	140 760
Interna kostnader	49 724	47 690	53 524
Lokalkostnader	7 214	7 862	413
Övrigt	5 853	5 600	5 300
Resultat	0	8 063	-275

Driftredovisning per verksamhet, myndighet/beställare

Verksamhet	Intäkter utfall 2015	Kostnader utfall 2015	Resultat
Totalt Gymnasiet	220 988	212 928	8 063
Gymnasium	209 496	205 996	3 500
Gymnasiesärskola	9 341	4 663	4 678
Förvaltningsgemensamt	2151	2266	-115

Resultaträkning för verksamhetsområde gymnasiet utförare

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter (konto 2 pos)	58 993	58 251	63 094
Anslag	56 499	54 366	60 756
Taxor och avgifter		17	
Övrigt	2 494	3 868	2 338
Kostnader	63 752	67 232	75 239
Personalkostnader	42 347	44 786	45 901
Köp av verksamheter		51	21
Interna kostnader	3 947	3 966	4 204
Lokalkostnader	8 762	8 205	15 498
Övrigt	8 696	10 224	9 615
Resultat	-4 759	-8 981	-12 145

Driftredovisning per verksamhet, utförare

Verksamhet	Intäkter utfall 2015	Kostnader utfall 2015	Resultat
Totalt Gymnasiet	58 251	67 232	-8 981
varav Gymnasium	48 728	57 640	-8 812
varav Gymnasiesärskola	9 523	9 592	-69

Nyckeltal/verksamhetsmått	2012	2013	2014	2015
Antal elever på Tyresö gymnasium	873	628	546	493
-varav elever från annan kommun	228	191	162	156
Antal elever i friskolor	637	714	739	751
Antal elever i andra kommuner	636	669	697	730
Antal elever i Tyresö gymnasiesärskola	37	38	40	39
-varav elever från annan kommun	16	15	18	18
Antal elever i annan gymnasiesärskola	14	11	5	6

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Tyresö Gymnasium har små elevgrupper vilket gör att kostnaderna är relativt sett höga per grupp/klass. Gymnasiet arbetar mycket med att använda personal, lokaler och pengar så effektivt som möjligt. Verksamheten har inte heller längre någon egen elbil. Verksamheten försöker köpa in mat till skolmatsalen utifrån de analyser som görs gällande hur många elever som äter och hur mycket de äter.

Effektivisering har skett gällande maten värms för att minska energiutnyttjandet. Lokaler har hyrts ut till externa aktörer, återanvändning av marknadsföringsmaterial görs, minskning av beståndet av litteratur i gymnasiets bibliotek har gjorts och ändringar i personalorganisationen har också skett.

7. Verksamhetsområde: Vuxenutbildning

7.1.1 Årets verksamhet

Den kommunala vuxenutbildningen omfattande SFI, grundläggande och gymnasial nivå, bedrivs på dagtid, distans eller kvällstid. Yrkesutbildningar sker i egen regi, genom ramavtal med andra utbildningsanordnare och genom interkommunal ersättning till andra kommuner. I egen regi finns barnskötar-, omvårdnads-, ekonomiassistent- samt genom underentreprenörsavtal yrkesförar- och tornkranförarutbildning. Lärlingsutbildning finns främst för elektriker och målare, men även enstaka platser finns inom hantverksyrken. I samverkan med Haninge kommun erbjuds lärlingsutbildning inom bageri, florist och restaurang. I samarbete med KSL, Kommunförbundet i Stockholms län genomför C3L två av totalt nio SFX-utbildningar i länet. C3L:s yrkesinriktningar är inom IT-utvecklare och bussförare. C3L:s yrkeshögskoleutbildning är inom kvalificerad IT med inriktning mot systemutveckling.

Under hösten 2015 startade på försök sfy med inriktning mot vård- och omsorgsutbildning. Utbildningen innehöll sfi/svenska som andraspråk i kombination med yrkeskurser inom yrkesområdet. Den blev senare antagen på KSL, Kommunförbundet Stockholms län att ingå som en av fyra sfy-utbildningar i ett pilotprojekt med start 2016.

Med anledning av regeringens föreslagna budget i december 2014 inte togs i riksdagen kom förväntade yrkesvux-utökningar till utsatta grupper på arbetsmarknaden inte igång. Det nya kunskapslyft som tidigare annonserats av regeringen inför 2015 kunde budgetmässigt inte starta förrän 2016. Statsbidragen för yrkesvux till C3L för 2015 blev mycket kraftigt reducerade jämfört med 2014. Av resursskäl stoppade C3L under hösten möjligheten för Tyresöelever att starta gymnasiala yrkesutbildningar hos externa utbildningsanordnare. Ett tiotal elever berördes av beslutet och där flera istället startar sin utbildning under vårterminen 2016.

C3L fortsatte begränsad satsning på lärlingsutbildningar i samarbete med Tyresö gymnasium, trots kraftiga nedskärningar av statsbidragen. Goda erfarenheter från elever och företag med vuxenstuderande i lärlingsutbildning motiverade den fortsatta satsningen. Lärlingsutbildning innebär

att minst 70 % av utbildningstiden är arbetsplatsförlagd. I december slutförde en klass den tre terminer långa elektriker-lärlingsutbildning i samarbete med Tyresö gymnasium. Samtliga studerande som genomgick utbildningen föregående utbildningsomgång erhöll jobb inom elektrikerbranschen.

Statsbidraget för yrkesvux till C3L har varit tredelat, en del ges generellt som stöd till Tyresöelevers yrkesutbildningar, en del ges till Tyresöelevers lärlingsutbildningar och en del går till C3L för anordnande av riksrekryterande yrkesförarutbildningar. Under 2015 har 466 Tyresöbor deltagit i gymnasiala yrkesinriktade kurser varav 41 har studerat hos annan utbildningsanordnare.

Utbildningskontrakt och Trainee infördes som nya utbildningsinsatser 2015. En förutsättning är den lokala överenskommelse som slöts i november mellan Arbetsförmedlingen, Tyresö kommuns arbetsmarknadsenhet och C3L/Tyresö komvux. Utbildningskontrakt innebär att en arbetssökande ungdom kan studera på Komvux eller folkhögskola med målsättning att fullfölja en gymnasieutbildning. Vid behov kan studier på deltid kombineras med arbete eller praktik på deltid. För gruppen arbetssökande mellan 20 och 24 år som redan har en gymnasieexamen eller motsvarande kan genom Arbetsförmedlingen erhålla ett traineejobb, samtidigt som de studerar minst 25% gymnasiala yrkeskurser mot traineeyrket. Arbetet ska vara inom välfärdssektorn eller inom något bristyrke.

Antalet sökande till C3L:s yrkesutbildningar - Barnskötare, Butikssäljare, Ekonomiassistent, Elektriker, Hantverkslärling, Målare, Löneassistent, Undersköterska och Yrkeschaufför - har varit fortsatt stort. Under 2015 deltog 380 personer i sammanhållna yrkesutbildningar och för flertalet ingick minst fyra veckor arbetsplatsförlagd utbildning. 22 Tyresöbor har läst sammanhållna yrkesutbildningar hos annan utbildningsanordnare. Under året har 1083 personer deltagit kurser på C3L. De flesta på gymnasiala kurser men också på grundläggande nivå där 266 personer har deltagit i en eller flera kurser. Av de totala antal betyg på grundläggande och gymnasial nivå uppnåddes betygsnivån godkänt eller bättre i 93,5% av de satta betygen.

Det har varit ett fortsatt stort intresse för att studera på distans. C3L:s avtal om distanskurser med Liber-Hermods och NTI-skolan gör att även de som har svårt att följa en reguljär kurs ges möjlighet att under flexibla former komplettera sin utbildning. Lärarna på C3L har under året fortsatt vidareutvecklingen av sina distanskurser på skolans lärplattform, Fronter. Användningen av en lärplattform som stöd i undervisningen, oavsett studieform eller studietakt, har visat sig positiv för många elever med funktionsnedsättning och i behov av tydlig struktur.

Elevantalet har minskat inom särskild undervisning för vuxna på C3L. Tendensen är att gymnasiesärskolans elever i större utsträckning erhåller examen. Målgruppen söker vanligtvis kurser på grundläggande nivå. Denna tendens stämmer även på nationell nivå.

7.1.2 Faktorer som påverkat verksamheten under året

Nyckeltal/verksamhetsmått	2013	2014	2015
Antal elever per termin * exkl. SFI och SFX	531	vt14 779 ht14 786	VT15 820 HT15 850
Totalt antal elever på SFI och SFX	-	SFI 360 SFX 86	SFI 432 SFX 117
Antal elever i gymnasial yrkesutbildning		350	541
Antal elever som genomfört yrkesutbildning under året. Några utbildningar sträcker sig även över nästa termin. (ej YH)	222	163	229
Antal elever i YH- utbildning	103	103	75
Antal elever som genomfört YH-utbildning	48	28	23

7.2 Mål och resultat

7.2.1 Livskvalitet – den attraktiva kommunen

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Nämndmål

Utveckla samverkan med projektet En väg in

Trend och bedömning

Tyresö projekt "En väg in" är en myndighetsgemensam mottagning för personer som har behov av samordnat stöd för att komma till arbete, studier och egen försörjning.

Resultat och analys:

C3L och Arbetscentrum har under 2015 samverkat kring studievägledningfunktionen för målgruppen. C3L:s studievägledning har varit direkt involverad i utförandet och styrningen av projektet.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Vuxenutbildning – Samverkan med projektet En väg in (Uppgifter från C3L, utvärderingen av En väg in)	Uppnått	Att samverka	Uppnått

Nämndmål

De studerande inom vuxenutbildningen påverkar utbildningen så att den bland annat anpassas till vuxnas behov och förutsättningar.

Trend och bedömning

Eleverna upplever att inflytandet över undervisningen minskar något, speciellt på komvux. Indikatorerna visar att trenden är nedåtgående. Undersökningen visar en ögonblicksbild under tre veckor av verksamhetsåret, vilket kan ha påverka resultatet.

Resultat och analys:

Eleverna väljer i allt större utsträckning att studera på distans. Distanskurserna ges i olika studietakt. Distanskurserna är i större utsträckning än klassrumsundervisningen upplagda efter den studietakt eleven valt. Eleven har därför mindre möjlighet att påverka upplägget framförallt i kurser med hög studietakt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Vuxenutbildning - studerande som anger att de är nöjda med inflytandet de har över undervisningen. (KSL:s enkät om vuxenutbildningen avseende inflytande, kursutvärderingar femgradig skala. 5 = mycket nöjd).	Komvux 4,1 SFX/SFI 4,2	5,0	Komvux 3,9 SFX/SFI 4,1

Nämndmål

I den kommunala utbildningen för vuxna uppnår samtliga studerande som slutfört grundläggande och gymnasiala kurser samt svenska för invandrare sina satta studiemål.

Trend och bedömning

Under 2015 har fler elever som slutfört kurser uppnått sina satta mål. Ökningen är över 3 procentenheter. Indikatorn visar på en positiv trend. Mätperioden är över hela året därför är resultatet relevant och statistiken tillförlitlig. Inom SFI ser förutsättningarna annorlunda ut eftersom eleven fortsätter studierna tills kursmålen är nådda.*

Resultat och analys:

Eleverna erbjuds hjälp av Studerandeteamet, lärarna har studiecentertid för stöd, undervisningsmaterial finns utlagd på kursens hemsida, några kurser har studier i egen takt. Resultatet visar på en uppåtgående trend. Två faktorer som diskuteras är att flexibiliteten i utbudet har öka samt att studieteknik och handledning erbjuds på C3L. Slutsatser som C3L drar av resultatet är att vuxenutbildningen blivit bättre på att anpassa kombinationen studier och arbete. Vuxenutbildningen arbetar även aktivt med att möta varje elev utifrån hans eller hennes behov och förutsättningar.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Vuxenutbildning - andel kursdeltagare (%) som fått godkänt betyg på kurserna inom svenska för invandrare.	76 %	100 %	100%*
Vuxenutbildning - andel (%) med godkända betyg inom vuxenutbildning på grundläggande nivå (grundvux) och gymnasial nivå (gymnasievux)	90,3 %	100 %	93,5

*) Elev som slutfört studierna är godkänd enligt betygsriterierna. Eleven fortsätter till kunskapskraven är uppnådda.

7.2.2 GOD OCH LÅNGSIKTIG HUSHÅLLNING

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Se 7.3.1

Resultat och analys:

Se 7.3.1

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat (inkl. kommunbidrag), tkr	230	0	32

7.2.3 ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

Detta mål mättes för första gången 2015 i Tyresö kommuns medarbetarenkät. Eventuella trender kan inte bli aktuella förrän ett större antal mätningar utförts.

Resultat och analys:

C3L:s resultat med 83% av personalen som rekommenderar kommunen som arbetsgivare ligger något över kommungenomsnittet men något under genomsnittet för Utvecklingsförvaltningen.

Organisationsförändringar och övertalighet 2014-2015 kan ha påverkat C3L:s resultat negativt.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen anställda inom verksamhetsområdet skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta	Mättes ej	100%	83%

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Sjukfrånvaron har varit något ökande under 2015 jämfört med 2014. Statistiken omfattar samtlig personal oavsett anställningsform.

Resultat och analys:

Sjukfrånvaron på 3,21% uppfyller väl Tyresös mål på högst 4%. C3L:s ökande sjukfrånvaro jämfört med föregående år beror på några längre men inte arbetsrelaterade sjukskrivningar.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	2,78 %	Under 4%	3,21%

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Detta mål mäts för första gången 2015 i Tyresö kommuns medarbetarenkät. Eventuella trender kan inte bli aktuella förrän ett större antal mätningar utförts.

Resultat och analys:

C3L:s resultat med 90% av personalen som anger "att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål" ligger lika med kommungenomsnittet och något över genomsnittet för Utvecklingsförvaltningen. Majoriteten av personalen på C3L som önskar en förändring vill ha en högre sysselsättningsgrad.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	Mättes ej	100%	90%

7.3 Finansiell analys

Resultaträkning för verksamhetsområde Vuxenutbildning

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter (konto 2 pos)	36 927	43 359	43 005
Anslag	26 762	26 379	24 463
Taxor och avgifter		202	226
Övrigt	10 165	16 778	18 316
Kostnader	36 261	43 327	42 667
Personalkostnader	22 708	23 615	21 453
Köp av verksamheter	3 171	7 894	8 043
Interna kostnader	1 384	3 034	3 352
Lokalkostnader	4 013	4 351	4 108
Övrigt	4 985	4 433	5 711
Resultat	666	32	338

Driftredovisning per verksamhet, anslag

Verksamhet	Intäkter utfall 2015	Kostnader utfall 2015	Resultat
Gemensamt	666	1 018	-352
Förvaltningsgemensamt	666	1 018	
Totalt vuxenutbildning	42 693	42 309	384
Grundläggande kurser	2 791	3 819	
Gymnasiala kurser	8 365	5 944	
Gymnasiala yrkesutbildningar	14 370	18 687	
Yrkeshögskoleutbildningar	3 378	2 909	
Särvux	256	118	
Lärling	3 698	3 069	
SFI ovh SFX	9 448	7 644	
Uppdragsutbildning	387	119	
Resultat	43 359	43 327	32

7.3.1 ANALYS OCH KOMMENTAR TILL DET EKONOMISKA UTFALLET

C3L lämnar ett positivt resultat för 2015 trots initialt stora statliga nedskärningar av statsbidragen inom yrkesvux. Nedskärningarna har till viss del kunnat kompenseras genom en ökad försäljning av skolplatser till andra kommuner. Efter sommaren 2015 tvingades C3L av resursskäl säga nej till Tyresöelevers ansökningar till sammanhållna gymnasiala yrkesutbildningar hos externa utbildningsanordnare. Ett tiotal elever berördes av beslutet och har istället fått starta sin utbildning under vårterminen 2016. Genom samverkan med Tyresö gymnasium kring lärlingsutbildningarna har vuxenutbildningen köpt platser av Tyresö gymnasium för drygt 1,2 miljoner kr 2015. Antalet elever som läser Sfi och svenska som andraspråk har under året varit ökande och förväntas stiga även 2016.

8. Verksamhetsområde: Arbetscentrum

8.1.1 Årets verksamhet

Arbetscentrum flyttade sin väglednings- och administrativa verksamhet till kommunhuset i början av året. Mycket tid och kraft har gått åt att få igång en fungerande verksamhet i de nya lokalerna. Ett nytt projekt har startats som kallas 7-Tjugo och är en gruppmetodik för att arbeta med personlig utvecklings- och förändringsarbete. Två grupper har använt metoden under hösten och totalt 16 personer har deltagit. Av de fyra olika projekt/verksamheter som startades 2014: Jobbstugan, Mentorsprogram, Flyktingguider och En väg in har alla fortsatt då de visat sig passa väl för våra olika målgrupper. Jobbstugan är en öppen verksamhet där invånare i Tyresö kan komma och få fördjupad hjälp med att söka arbete. Flyktingguider är ett samarbetsprojekt med Värmdö kommun och Röda Korset som löper fram till 2015 års utgång. Där matchas nyanlända ihop med en redan etablerad person som guidar in i det svenska samhället och breddar den nyanländas nätverk i Sverige. Guiden får också ett stort utbyte av träffa en nyanländ och ökad kännedom om andra kulturer. Diskussioner pågår om hur fortsättningen under 2016 ska finansieras. Mentorsprogrammet har tillkommit genom samarbetet i Matchning Södertörn. Syftet är att matcha ihop unga arbetslösa med en yrkesverksam person inom deras intresseområde. Detta för att utöka deras nätverk och stödja den arbetslösa att närma sig arbetsmarknaden. För dem som har behov av förberedande aktiviteter innan de kan påbörja arbetspraktik eller studier erbjuds olika självstärkande vägledningsgrupper. Mobiliseringsgrupper har erbjudits för personer med psykisk funktionsnedsättning vid två tillfällen och 16 deltagare har gått den. För utsatta kvinnor har hållits en grupp med löpande intag och 10 kvinnor har deltagit.

Inom Arbetscentrums verksamheter har 16 personer haft OSA (Offentligt skyddad anställning), 4 personer har haft trygghetsanställning och 2 personer utvecklingsanställning. Totalt har 314 personer deltagit i Arbetscentrums verksamheter. Av dessa har 132 slutat och 52 procent har gått vidare till arbete eller studier. 23 procent har gått till vård och sjukersättning. Det är mer än en dubblering sedan 2014.

Ung i Tyresö har arbetat med 153 ungdomar. Av de som slutat har 53 procent gått till arbete och studier. Under sommaren provade vi en ny modell för sommarjobb. Tyresöungdomar, 16 och 17 år gamla, sökte själva sina sommarjobb och de arbetsgivare som anställde fick 50 % av sina lönekostnader ersatta av kommunen. 110 ungdomar fick arbete varav 32 var inom kommunens arbetsplatser och 78 var hos privata arbetsgivare. Arbetsplatserna fördelade sig geografiskt med 69 i Tyresö, 34 i Stockholm och 7 i övriga landet.

Enligt enkätsvaren så är arbetsgivarna generellt nöjda med upplägget. Ungdomarna tycker att det har varit svårt och majoriteten som svarat vill att kommunen återgår till det att Arbetscentrum anställer och rekryterar platser inom kommunens avdelningar.

Några exempel på svar från företagare:

Slår mot de ungdomar som inte har kontakter o kan ordna jobb.

Jag tycker möjligheten är bra, dock avgör inte det jämfört med individens möjligheter att göra ett bra jobb

På vårt äldreboende var vi mycket nöjda med våra sommarungdomar. Dom tillförde verksamheten och våra boende mycket.

Mycket bra initiativ, fungerat smidigt och bra

Jättebra satsning tycker jag! Lite svårt att hitta information och lite otydligt upplägg men det kan också vara jag som inte hängt med. Men när papprena väl var inskickade både i våras och höstas var det verkligen inga problem utan allt godkändes på en gång, om jag hade behövt göra om massa och lagt ned mer tid på det hade jag tappat stinget, så det var riktigt bra!

Jag arbetar på Björkebackens ä och vi fick några ungdomar utan att betala för det och det var bra. Vi har ingen möjlighet att på egen hand bekosta sommarungdomar eftersom vi inte har tillskott till det i vår budget.

Svarsexempel från ungdomar:

Tycker det är mycket dåligt att kommunen inte kan erbjuda sommarjobb. Då det är väldigt svårt som oerfaren att få ett sommarjobb på egenhand. Att fylla ut ett CV utan referenser är mycket svårt. Detta gör jobbsökandet trippelt så svårt. Mycket missnöjd med hur Tyresö Kommun hanterade sommarjobben 2015!

Det är svårt för ungdomar att få jobb, vi skulle behöva mer jobb

Jag skulle vilja få erbjudanden om sommarjobb i kommunen och mer information ifall det finns.

8.1.2 Faktorer som påverkat verksamheten under året

De stora antal flyktingar som nu kommer till Sverige innebär stora utmaningar för kommunerna. Migrationsverkets uppskattning för de kommande åren är att Tyresö kommun ska ta emot 174 flyktingar per år från anläggningsboenden. Det ställer i sin tur krav på bostäder, barnomsorg, skola och övrig kommunal service. Redan idag är det svårt att finna bostäder till de nyanlända. Antalet flyktingar med permanent uppehållstillstånd som flyttat till kommunen har ökat under året till 72 personer mot förra årets 58 nyanlända. 28 hushåll har fått kompletterande försörjningsstöd då etableringsstödet inte nått över norm.

Inom Arbetscentrums verksamheter har 16 personer haft OSA (Offentligt skyddad anställning), 4 personer har haft trygghetsanställning och 2 personer utvecklingsanställning. Totalt har 314 personer deltagit i Arbetscentrums verksamheter. Av dessa har 132 slutat och 52 procent har gått vidare till arbete eller studier. 23 procent har gått till vård och sjukersättning. Det är mer än en dubblering sedan 2014.

8.2 Mål och resultat

8.2.1 Blomstrande näringsliv

Entreprenörsandan är stark i Tyresö. Kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor. Genom god planering kan fler arbetsplatser och företag få utrymme att etablera sig och växa i Tyresö. Det ska vara enkelt att vara företagare och entreprenör i Tyresö – kommunens service ska vara god och snabb. Vi konkurrerar aldrig med näringslivet. Ett bra lokalt företagsklimat bidrar till hög sysselsättningsgrad och få arbetslösa.

En handlingsplan för hur detta målområde ska utvecklas ska tas fram och implementeras under perioden 2016-2018.

Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög

Nämndmål

Tar initiativ till nya verksamheter för Arbetscentrums målgrupper

Trend och bedömning

Modellen 7-tjugo har startats under hösten. Under året har vi arbetat för att implementera En väg in och från och med årsskiftet blir det klart. En målsättning som inte är helt uppfylld är att flera personer med behov av myndighetsgemensam hjälp ska göra egenanmälan till En väg in. Informationsspridningen måste bli bättre och är ett utvecklingsområde inför 2016. Arbetet följs löpande av styrgruppen bestående av förvaltningschefer, kontorschefer och förbundschef för kommunen, Arbetsförmedling, Försäkringskassa och Samordningsförbundet Östra Södertörn.

Textilverksta'n har nu löpande legotillverkning av kort åt ett företag. Det är bra arbetsuppgifter för personer som föredrar repetitiva arbetsuppgifter.

Resultat och analys:

I dagsläget finns behov av en verksamhet med IT/medieinriktning. För att starta en sådan behövs medel till arbetsledare med sådan kompetens samt lokaler och datorer. Då de verksamheter som redan finns inom Arbetscentrum också fyller sin funktion finns det inte någon möjlighet att lägga ner en verksamhet för att starta en ny. Behovet är tillskott i budgeten med 1000000 kronor.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Arbetscentrum - antal nya aktiviteter för Arbetscentrums målgrupper	4	2-3	3

Nämndmål

Tar initiativ till och föreslår 2-3 nya utbildningar i samverkan med vuxenutbildningen för personer som hänvisats till Arbetscentrum.

Trend och bedömning

Deltagare på Sägen/Skogen har under året fått utbildning i skogsvård och tagit motorsågskort. Genom ett samarbete inom förvaltningen har Second Chance School startats i Tyresö gymnasiums regi för att möta de unga som behöver en alternativ pedagogik mot traditionell skola.

Resultat och analys:

Inom förvaltningen och dess olika avdelningar finns en öppenhet att prova nya vägar för våra olika målgruppers behov. Därigenom finns en beredskap att snabbt lägga om kursen när ett behov försvinner och ett annat uppkommer.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Arbetscentrum - antalet nystartade utbildningar	2	2	2

Nämndmål

Säkerställer inflytande för personer som har kontakt med En väg In.

Trend och bedömning

Varje person får själva formulera sin handlingsplan och får också muntligen utvärdera den och handläggarnas arbete och bemötande. Samtliga uttrycker att det underlättar att träffa samtliga myndigheter som genom sina beslut kan påverka deras framtid. De känner sig lyssnade på och tagna på allvar.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Arbetscentrum - andel personer som upplever att de har inflytande i kontakt med En väg in. (Enkät, utvärderingen av En väg in).	Mättes ej	90 %	100 %

Andra indikatorer som följs upp

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Arbetscentrum – Arbetslösheten 16-64 år i Tyresö. (Öppet arbetslösa och personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder, Arbetsförmedlingen).	3,3 %	0	3,2 %
Arbetscentrum – Andel ungdomar i åldern 16-20 år som varken studerar eller arbetar.	Mättes ej	0	ca 10 %

Att mäta antalet unga mellan 16 och 20 år som varken arbetar eller studerar, eller som är undersysselsatta, är komplicerat. Det beror på att vissa individer är aktuella hos flera olika myndigheter samtidigt medan andra helt står utanför de sociala systemen. Det finns därför problem med både överlappning och mörkertal. Därför är siffrorna ovan en uppskattning med siffror tagna från aktivitetsansvaret, arbetsförmedlingen, försäkringskassan och Ung i Tyresö.

8.2.2 God och långsiktig hushållning

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Genom att noga följa utfallet kan beslut som påverkar ekonomin fattas med god ekonomisk hushållning.

Resultat och analys:

Utfallet följs kontinuerligt för att inga överraskningar ska komma i slutet av året. Därigenom kan inkomster och utgifter regleras för ett positivt utfall.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Ekonomiskt resultat (inkl. kommunbidrag), tkr	242	0	1246

8.2.3 Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

85 % av personalen som svarat på medarbetarenkäten kan rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andelen av verksamhetsområdets anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta	Mättes ej	100 %	85 %

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Den ökade sjukfrånvaron på avdelningen beror på två personers långtidssjukskrivning. Uppföljning sker kontinuerligt med behandlande läkare och företagshälsovården.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	3,91 %	0	4,72

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Målet uppnått. Två personer med minderåriga barn har minskad arbetstid på egen begäran. Resten önskar heltid och arbetar också 100 %.

Indikator	Resultat 2014	Resultatmål 2015	Resultat 2015
Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	Mättes ej	100 %	100 %

8.3 Finansiell analys

Resultaträkning för verksamhetsområde Arbetscentrum

Belopp i tkr	Budget 2015	Utfall 2015	Utfall 2014
Intäkter (konto 2 pos)	21 045	22 599	20 503
Anslag	9 366	10 524	10 431
Taxor och avgifter	0		
Övrigt	11 679	12 075	10 072
Kostnader	21 045	21 191	20 361
Personalkostnader	12 947	13 069	14 300
Köp av verksamheter	0	54	80
Interna kostnader	1 089	1 407	1 142
Lokalkostnader	1 239	1 923	1 350
Övrigt	5 770	4 738	3 489
Resultat	0	1 408	142

Driftredovisning per verksamhet, anslag

Verksamhet	Intäkter utfall 2015	Kostnader utfall 2015	Resultat
Gemensamt	1892	1945	-53
Nämnd	255	162	
Förvaltningsgemensamt	356	502	
Ankomstboende	1281	1281	
Totalt Arbetscentrum	20 706	19 407	1 299
Flyktningmottagande	4 968	4 288	
Arbetsmarknadsåtgärder	11 135	10 532	
Rådet för funktionshinder	748	449	
Verksamheter	3 855	4 138	
Resultat	22 598	21 352	1 246

Analys och kommentar till det ekonomiska utfallet

Överskottet beror på att antal ungdomar som ansökte om sommarjobb blev färre än budgeterat

9. Kvalitetsgarantier

Tyresö gymnasium

Kvalitetsgaranti	Åtgärder	Är garantin uppfylld?
Du får en mentor som följer din utveckling och du får en individuell studieplan som följs upp en gång per termin.	Elever på Tyresö Gymnasium har haft en individuell studieplan. Varje klass har haft en eller flera mentorer.	Garantin är uppfylld.
Du planerar, tillsammans med mentor, och med utgångspunkt i din studieplan, hur du ska förbereda dig inför större examinationer och inlämningsuppgifter.	Mentorerna har följt upp kunskapsutvecklingen hos eleverna och studieplanen. Studieresultat har följts upp, utvärderats och bedömts gemensamt, under utvecklingssamtal av mentor och elev.	Garantin är uppfylld.
När du börjar på Tyresö gymnasium får du ta del av och förbinder dig att följa skolans ordningsregler.	Varje elev som började på Tyresö gymnasium har fått ta del av och därmed förbundit sig till att följa skolans trivselregler.	Garantin är uppfylld.
Varje lärararbetslag arbetar aktivt för att alla elever ska känna sig trygga och säkra på vår skola.	Varje utbildningslag har arbetat aktivt för att alla elever ska känna sig trygga och säkra på skolan.	Garantin är uppfylld.

Vi har ett starkt elevvårdsteam som finns till för dig som elev.	Tyresö gymnasium har haft ett elevvårdsteam under året.	Garantin är uppfylld.
Du, din klass och din mentor planerar prov och större inlämningsarbeten gemensamt.	Elever har erbjudits att planerar prov och större inlämningsarbeten gemensamt med mentor.	Garantin är uppfylld.
Du erbjuds möjlighet att utvärdera varje kurs.	Elever har erbjudits att utvärdera varje kurs.	Garantin är uppfylld.
Vi har klassråd, programråd och skolkonferenser varje termin.	I slutet av år 2015 började gymnasiet jobba aktivt med klassråd. Vi kommer att ha programråd och skolkonferenser minst en gång per termin från och med 2016.	Garantin är uppfylld.
Om du är under 18 år får dina föräldrar information om din kunskapsutveckling. Det sker både digitalt via lärplattformen V-klass och i samtal med lärare.	Om elever är under 18 år får föräldrar information om kunskapsutveckling. Detta har under 2015 skett genom Vklass och i samtal med lärare/mentor.	Garantin är uppfylld.
Du och din mentor har framåtsyftande utvecklingssamtal minst en gång per termin. Dina föräldrar är välkomna att delta.	Elev och mentor har haft framåtsyftande utvecklingssamtal minst en gång per termin under 2015.	Garantin är uppfylld.

Vuxenutbildningen

Kvalitetsgaranti	Åtgärder	Är garantin uppfylld?
Alla Tyresöbor kan få studie- och yrkesvägledning på C3L.	Studievägledning erbjuds på dag- och kvällstid samt via telefon	Garantin är uppfylld
Du som studerar på C3L får en individuell studieplan	Studieplan görs i samband med studievägledningssamtalet. Studievägledning har haft mottagning torsdagkvällar på kommunens servicecenter. Studievägledare har haft uppsökande verksamhet i klasser.	Garantin är uppfylld
Vuxna Tyresöbor kan läsa grundläggande vuxenutbildning, gymnasiala ämnen som ger behörighet till högre utbildningar på C3L. Om kurserna för närvarande inte erbjuds på C3L, får du läsa dem i samverkande grannkommun eller på distans.	C3L har erbjudit distansstudier för de elever vars kurser inte kunnat genomföras på C3L.	Garantin är uppfylld

C3L ger under-visning av hög kvalitet och genomför regelbundna studerandeundersökningar för att säkerställa kvaliteten.	C3L deltog under året i Stockholms läns gemensamma studerandeundersökning. Varje lärare genomför efter avslutad kurs en kursutvärdering.	Garantin är uppfylld
---	---	----------------------

Arbetscentrum

Kvalitetsgaranti	Åtgärder	Är garantin uppfylld?
Den som anvisats till arbetscentrum får tid hos en handläggare inom två veckor.	Uppföljning varje fredag	Garantin uppfylld
Arbetssökande får en handlingsplan som tas fram tillsammans med handläggare. Handlingsplanen följs upp vid varje besök.	Uppföljning varje besök	Garantin uppfylld

10 Sammanfattande analyser – verksamhet och ekonomi

11 Slutsatser

Tyresö Gymnasium

Tyresö Gymnasium bedriver en komplex verksamhet som består av fyra olika ben. All personal på gymnasiet jobbar utifrån ett elevfokus och arbetet följs upp kontinuerligt.

Gymnasiet har ett förädlingsvärde som tyder på att de flesta av de elever som kommer in också tar sin examen. De elever som väljer att gå på Tyresö Gymnasium trivs på skolan och de flesta når godkända resultat.

Det är en hög andel legitimerade lärare på Tyresö Gymnasium vilket innebär att elevernas undervisning sker baserat på att varje lärare har den kunskap som krävs för att förstå uppdraget.

Tyresö Gymnasium behöver arbeta med marknadsföring och att nå ut med arbetet till de elever som ska söka gymnasiet. Andelen nior från Tyresö kommun som söker till Tyresö Gymnasium är fortfarande lågt och de flesta klasserna är därför inte fyllda.

Flest elever har Tyresö Gymnasium på EL-programmet. Det är de yrkesförberedande programmen på gymnasiet som lockar flest elever. Det finns också sett ett ökat intresse för Tyresös gymnasiesärskola, på vilket utbildning bedrivs av erkänt god kvalitet. Alla elever går ut på APL.

Tyresö Gymnasium måste öka elevantalet på de högskoleförberedande programmen och behöver attrahera elever från en bredare bas att söka till dessa utbildningar. Fortsatt fokus behövs på god kvalitet på yrkesförberedande program. Upptagningsområdet behöver ökas. Detta genom att visa goda exempel och genom att fortsätta arbetet med att alla elever ska nå godkänt. Gymnasiet behöver jobba tydligare med värdegrund och med inkludering.

Vuxenutbildningen

"Vuxenutbildningen ska förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier." (Lvux 12).

C3L har under 2015 fortsatt arbetet med att utveckla utbildningen och undervisningen. Utbildningen planeras utifrån elevens tidigare kunskaper, och tar hänsyn till den enskildes behov och förutsättningar. Efterfrågan på utbildning som snabbt leder till arbete ökar inom alla tre skolformer. För att kunna möta individens förutsättningar och behov har C3L ökat valmöjligheten att välja undervisningsformer, studietakt och utbildningsvägar. Eleven kan studera i klassrum, på distans eller som lärling. Studietakten är valbar på distans och i vissa ämnen i även i klassrumsundervisningen.

Efterfrågan på ämnet svenska som andraspråk ökar, samt efterfrågan att anpassa ämnet till olika yrken. Under 2015 startades därför en grundläggande kurs i svenska som andraspråk med yrkesinfärgning vård. Skolan ser ett stort behov av att anställa legitimerade lärare i svenska som andraspråk för alla tre skolformer på komvux; kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Då många elever väljer att kombinera arbete med studier ökar även efterfrågan på distansstudier. Att studera på distans kräver en väl utvecklad studieteknik och en hög motivationsnivå. C3L ser att avhoppet är större inom distansundervisningen än klassrumsundervisningen. Under 2015 gjorde C3L en djupare analys av avhoppet som redovisas separat.

C3L:s mål om en ökande andel godkända betyg har uppfyllts. En bidragande anledning kan vara att eleven har stora möjligheter att själv skraddarsy sina studier. Ett nära samarbete mellan eleven, studie- och yrkesvägledare och lärarna ökar sannolikt också måluppfyllelsen för eleven. Studerandeteamet som funnits i många år på skolan. I teamet finns kunskaper och erfarenheter som kommer eleven till del när så behövs. Kursen studieteknik och individuell handledning har hjälpt många elever att strukturera upp studierna.

Begreppet det livslånga lärandet har återigen aktualiserats. Individens (ut)bildning måste stå relation till samhällets modernisering vilket kommer ställa stora krav på den framtida vuxenutbildningen.

Arbetscentrum

Verksamheten är väl anpassad till målgrupperna. Årets resultat visar att 52 procent har gått vidare till arbete och studier, en ökning med 4 procent från föregående år. Resultatet kan tillskrivas det lyckade arbetet på En väg in. Den myndighetsgemensamma kartläggningen tillsammans med deltagarna har inneburit att rätt insatser snabbare har kunnat sättas in och skapat en större motivation hos deltagarna.

Ett behov som inte uppfyllts är en verksamhet med IT/medicinriktning som främst skulle kunna locka unga arbetssökande. Detta kräver ett budgettillskott på 1 miljon kronor.

Ungdomar som fick sommarjobb enligt den nya modellen blev färre än beräknat. Detta kan dels bero på att ungdomarna detta år fick vara mer aktiva kring att söka sommarjobben själva. Många ungdomar i den åldersgruppen är okunniga i hur de ska söka arbete. Därför kommer arbetscentrum att erbjuda fler tillfällen till hjälp och stöd i jobbsöket än de tre tillfällen som erbjöds i år. Verksamheten kommer också att intensifiera informationsspridningen till arbetsgivare som kan tänkas anställa enligt den nya modellen.

Att få igång bostadsbyggandet för att möta de behov som flyktingmottagandet påtalas av förvaltningen och en övergripande arbetsgrupp arbetar intensivt för att lösa detta.

12 Framtiden - Nya mål och prioriteringar

- C3L deltar tillsammans med Tyresö gymnasium, kulturavdelningen och biblioteket i planerna om Tyresö kultur- och kunskapscenter förlagda i nya lokaler i centrumläge.
- Det aktuella världsläget, hösten 2015, med stora flyktingsströmmar i Europa kommer påverka Tyresö kommun på flera områden. Stort fokus under 2016 kommer att läggas på att ta emot nyanlända på ett bra och hållbart sätt. Vuxenutbildningen har under de senaste åren fått en allt viktigare plats i integrationen av nyanlända. Sfi kommer avvecklas som egen skolform och inordnas i den kommunala vuxenutbildningen. Ändringarna kommer träda i kraft den 1 januari 2016 men tillämpas från och med den 1 juli 2016. Tyresö gymnasium kommer få fler elever till språkinroduktionsutbildningen vilket innebär att fler resurser krävs.
- I regeringens budgetproposition för 2016 presenteras ett nytt kunskapslyft: med satsningar på yrkeshögskola, folkhögskola och komvux/yrkesvux. Yrkesvux är en satsning på yrkesinriktade kurser på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Syftet med satsningen är att motverka brist på personer med en yrkesutbildning och nå de grupper som saknar gymnasieutbildning med yrkesinriktning, eller har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras. Det totala antalet yrkesvuxplatser för 2016 anges till 19 000 att jämföras med cirka 10 000 för år 2015. Regeringen föreslår att en del av de utbildningsplatser

som tillkommer på yrkesvux 2016 ska öronmärkas för elever i sfi och svenska som andraspråk inom Komvux och sårvux på grundläggande nivå. Syftet är att det ska finnas bättre förutsättningar att kombinera sfi med andra kurser inom vuxenutbildningen.

- Rätt till Komvux. Regeringen aviserar i budgetpropositionen att de avser återkomma med förslag till att rätt till Komvux på gymnasial nivå införs. Det innebär en rätt för vuxna till utbildning som leder till grundläggande behörighet till högskolestudier och motsvarande behörighet till yrkeshögskolan samt särskild behörighet till högskolestudier. Rätten till Komvux planeras att träda i kraft under 2017
- Implementeringen av En väg in fullföljs och Ung i Tyresö får förstärkning med 2 tjänster. En tjänst ska ansvara för insatserna Utbildningskontrakt och Traineeplatser och förläggs hos Arbetsförmedlingen men finansieras av projektmedel från DUA (delegationen för unga till arbete). Den andra tjänsten är finansierad av Samordningsförbundet Östra Södertörn och är för en verksamhetsledare och förläggs på Arbetscentrum.
- Tyresö Gymnasium behöver arbeta med marknadsföring och att nå ut med arbetet till de elever som ska söka gymnasium.

Datum 2016-02-18
 Tid 18:30 – 20:00
 Plats Tyresö gymnasium

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid Kommunhuset 2016-02-22 kl. 15:00

Paragrafer 1 - 10

Sekreterare
 Frida Ryholt

Ordförande
 Anna Steele

Justerande
 Anna Steele Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden
 Sammanträdesdatum 2016-02-18
 Datum då anslaget sätts upp 2016-02-23
 Datum då anslaget tas ned 2015-03-16
 Förvaringsplats för protokollet Kommunhuset

Underskrift
 Frida Ryholt

 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Anna Steele (L)
Peter Odelvall (M)
Kristjan Vaigur (S)
Bo Jakobsen (M)
Helen Dwyer (C)
Emil Kennerberg (KD)
Selma Harki (S)
Agneta Hallbeck (S)
Luis Arias Vera (MP)

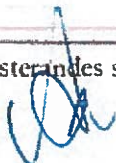
Ersättare

Kaj Runelund (M)

Frånvarande

Helena Rustas (S)
Ulrika Roselius (M)
Mats Larsson (L)
Anders Olsson (C)
Lukas Englund (KD)
David Westius (S)
Ingmar Jansson (MP)
Ulla Hoffmann (V)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum 2016-03-23
 Tid 09:00–10:35
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

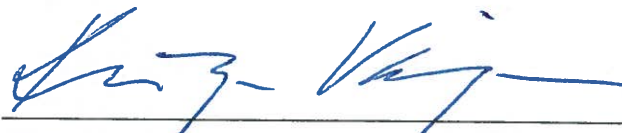
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2016-03-30

Paragrafer 30 - 46

Sekreterare
 Hillevi Elvhage

Ordförande
 Fredrik Sawestahl

Justerande
 Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2016-03-23
 Datum då anslaget sätts upp 2016-03-31
 Datum då anslaget tas ned 2016-04-22
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande

Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande

Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande, till och med § 34 kl. 09.50

Ulrica Riis-Pedersen (C)

Leif Kennerberg (KD)

Kristjan Vaigur (S)

Marie Åkesdotter (MP)

Marcus Obligado (V), tjänstgörande ersättare för Anita Mattsson (S) från och med § 35

Ersättare

Andreas Jonsson (M)

Anna Steele (L)

Helen Dwyer (C)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen

Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus, kommunstyrelseförvaltningen

Ann-Catrine Hagner, chef konsult- och servicekontoret, kommunstyrelseförvaltningen

Åke Skoglund, seniorkonsult, kommunstyrelseförvaltningen

Karin Hassler, kommunikationschef, kommunstyrelseförvaltningen

Inger Carlsson, handläggare, kommunstyrelseförvaltningen

Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunstyrelseförvaltningen

Göran Norlin, avdelningschef miljö- och trafik, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 39 kl. 10:20

Peter Dalhamn, trafikplanerare, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 39 kl. 10:20

Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Klara Frosterud, White arkitekter, § 30

Hanna Plato, White arkitekter, § 30

Jörgen Rahm, Hemsö, § 30

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Frånvarande

Anna Lund (KD)

Karin Ljung (S)

Anders Linder (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------